Rok VIII. Zeszyt 5, 6, 7, 8, 9.

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

Maj—Wrzesień 1936

Treść zeszytu 5, 6, 7, 8, 9:

Sprawozdanie administracyjne Magistratu miasta Katowic za rok 1935/36

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC
Redakcja i administr.: Miejski Urząd Statystyczny

Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp. — Katowice.

SPRAWOZDANIE ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

ZA ROK 1935/36

1 KWIETNIA 1935 DO 31 MARCA 1936

KATOWICE 1936
Nakładem Magistratu Miasta Katowic

A. Korporacje miejskie.

(Spis imienny patrz załącznik nr. 1).

Magistrat odbył w roku sprawozdawczym 36 posiedzeń, na których obradowano nad 3.179 sprawami.

Radca miejski dr. Przybyła na skutek przyjęcia stanowiska burmistrza w Bielsku w czerwcu 1935 r. zrezygnował ze stanowiska płatnego radcy miejskiego w Katowicach. Stanowiska tego już nie obsadzono ze względów oszczędnościowych oraz z uwagi na zapowiedzianą zmianę ustawy o ustroju gmin miejskich.

Rada Miejska odbyła w czasie od 1. stycznia 1935 r. do 31. grudnia 1935 r. 11 posiedzeń, na których obradowano nad 152 sprawami (w tem było 18 wniosków nagłych oraz 20 spraw, nad którymi obradowano na posiedzeniach tajnych).

Jedno posiedzenie poświęcone było pamięci I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Wykaz Komisyj Miejskich i odbytych posiedzeń.

Lp.	Nazwa Komisji	Ilość odbytych posiedzeń	Ilość załatwionych spraw
1	Komisja Przygotow. Rady Miejskiej	10	144
2	Komisja Rewizyjna Kasowa . . .	12 Komisja przeprowadzała regularne co miesiąc rewizje kasowe oraz 1 nagłą i niespodziewaną rewizję.	
3	Komisja dla kontroli wykonania uchwał Rady Miejskiej	Komisja skontrolowała wykonanie uchwał Rady Miejskiej na podstawie ksiąg protokołów i wglądu do odnośnych akt.	
4	Komisja Personalna	2	21
5	Deputacja Szkolna	3	12
6	Kuratorium Szkół średnich ogólnokształcących	2	4
7	Kuratorium szkół wydziałowych .	1	2

Lp.	Nazwa Komisji	Ilość odbytych posiedzeń	Ilość załatwionych spraw
8	Kuratorium przemysłowych szkół dokształcających	1	2
9	Deputacja Administracyjna kupieckich zakładów naukowych . . .	1	2
10	Komisja Teatralna	1	4
11	Komisja Bezpieczeństwa i Komunikacji	7	166
12	Komisja Targowa	9	235
13	Komisja Szpitalna	4	24
14	Komisja Opieki Społecznej	2	13
15	Komisja Ogrodnicza	1	20
16	Komisja Podatkowa	9	3 586
17	Komisja Finansowa	5	59
18	Komisja Rewizyjna Rachunków Rocznych	Komisja zbadała w czasie od 12 września do 25 października 1935 r. zamknięcie roczne za rok 1934/35.	
19	Kuratorium Wodociągów	1	4
20	Kuratorium Rzeźni	2	13
21	Komisja Budowlano-Drogowa . . .	11	147
22	Deputacja adm. dla spraw estetyczno-urbanistycznych	5	43
23	Deputacja Nieruchomości	5	109

B. Działalność administracji miejskiej.

Administracja ogólna (wewnętrzna).

A. Sprawy prezydialne.

W ubiegłym roku przystąpiono do wypracowania projektu nowego regulaminu służbowego wraz z szczegółowym podziałem czynności, którego wprowadzenie w życie po uchwaleniu przez Magistrat — co nastąpi w najbliższym czasie — przyczyni się do usprawnienia aparatu administracyjnego.

Administracja miejska miasta Katowic dzieli się na 24 oddziały, a mianowicie:

	Referaty:
Oddział I	Prezydialny Personalny Biblioteka Biuro prasowe Biuro Statystyczne i Komisja do badania cen Urząd Zdrowia
Oddział II	Szkolny i Oświata
Oddział III	Straż Pożarna Ruch uliczny i bezpieczeństwo publiczne Tabor i czyszczenie ulic Pogotowie Ratunkowe Publiczne urządzenia sanitarne Sprawy targowe
Oddział IV	Biuro Wojskowe Biuro dla spraw obywatelstwa
Oddział V	Urząd Opieki nad Ubogimi
Oddział VI	Szpital Miejski
Oddział VII	Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieka nad bezrobotnymi Instyt. Zastępcza Funduszu Pracy
Oddział VIII	Urząd Opieki Społecznej Opiekun Zawodowy

Oddział IX	Urząd budownictwa naziemnego
Oddział X	Policja Budowlana
Oddział XI	Ogrodnictwo
Oddział XII	Biuro Podatkowe Biuro Inkasowe
Oddział XIII	Sprawy przemysłowo-handlowe
Oddział XIV	Kasa Podatkowa
Oddział XV	Główna Kasa Miejska
Oddział XVI	**Techniczny** (Wodociągi Elektryczność Instalacje Ogrzewanie)
Oddział XVII	**Prawny** (Sąd Kupiecki Sąd Przemysłowy Urząd Ubezpieczeń Referat Prawny i Procesowy Sprawy Cechowe)
Oddział XVIII	Rzeźnia
Oddział XIX	Urząd Stanu Cywilnego I i II
Oddział XX	Urząd Kontroli
Oddział XXI	Zarząd Policji Miejskiej Policja mundurowa (zewnętrzna) Doręczalnia Biuro Mieszkaniowe
Oddział XXII	Urząd Drogowy i Mierniczy
Oddział XXIII	Zarząd nieruchomości miejskich
Oddział XXIV	Biuro Meldunkowe i Ewidencji Ruchu Ludności.

Poszczególne oddziały znów dzielą się na referaty. Na czele każdego oddziału stoi kierownik, któremu do pomocy przydzielono odpowiednią ilość referentów i podreferentów.

Oddziały łączą się w decernaty czyli wydziały, których jest 8. Na czele poszczególnych decernatów stoją członkowie Magistratu, zarówno płatni jak i niepłatni. Aczkolwiek nie wszystkim honorowym członkom Magistratu przydzielono decernaty, to jednak wszyscy bez wyjątku są powołani do różnych komisyj, deputacyj i kuratoriów miejskich bądź w charakterze przewodniczącego, bądź jako członkowie, w których to komisjach współpracują dla dobra miasta.

Celem sprawnego wykonywania administracji sanitarnej na terenie miasta Katowic, reskryptem z dnia 24. XI. 1934 r. Nr. Sm. 16/39/1 polecił pan Wojewoda Śląski wydzielić całokształt spraw sanitarnych z pośród innych agend administracyjnych i powie-

rzyć go fachowemu personelowi lekarskiemu. Na skutek tego utworzony został w Oddziale Prezydialnym Magistratu z dniem 1. kwietnia 1935 r. osobny referat sanitarny pod nazwą: „Miejski Urząd Zdrowia", a kierownictwo referatu powierzono lekarzowi miejskiemu. W szczególności podlegają fachowemu nadzorowi i współpracy miejskiego lekarza sanitarnego następpujące sprawy:

a) higiena szkół i czynności lekarzy szkolnych,
b) leczenie chorych ubogich oraz instytucje opiekuńcze ubogich,
c) szpitalnictwo miejskie,
d) instytucje społeczno-lekarskie (ośrodek zdrowia, przychodnie, stacje opieki, uzdrowiska dla dzieci i t. p.),
e) dozór nad żywnością i przedmiotami użytku,
f) dozór nad szczepieniem ospy,
g) sprawy sanitarne (higiena otoczenia, leczenie prostytutek i dezynfektorzy).

Ponadto obowiązany jest miejski lekarz sanitarny do fachowo-lekarskiej współpracy z wszystkimi tymi oddziałami Magistratu, które wprawdzie nie mają specjalnego charakteru lekarskiego, jednak z mocy obowiązujących ustaw wymagają jego współdziałania (np. sprawy policyjno-budowlane, przemysłowo-handlowe, administracja nieruchomości miejskich i t. p.).

B. Sprawy personalne.

W roku sprawozdawczym Magistrat w dalszym ciągu kierował się planowością działania, mającą swój objaw w doborze nowych pracowników z odpowiednim wykształceniem, w odpowiednim obsadzaniu stanowisk w poszczególnych komórkach administracji miejskiej, w dokształcaniu teoretycznym i praktycznym pracowników, a przedewszystkim w realnym utrzymaniu budżetu miasta. Przeglądając statystykę zauważa się, że stan liczbowy personelu stale maleje, a jednak w ramach odbywającego się w ciągu roku ruchu osobowego, liczba pracowników o pełnym wykształceniu wzrasta. W Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej przeprowadzono gruntowną reorganizację, która przyczyniła się do podniesienia sprawności tej instytucji użyteczności publicznej.

W stan spoczynku przeniesiono 3 inspektorów biur, 1 asystenta administracyjnego, 1 sierżanta straży pożarnej, 1 st. wachmistrza policji miejskiej i 1 inkasenta. Z urzędników etatowych zmarło: 1 dyrektor głównej kasy miejskiej, 1 pielęgniarka i 1 strażak. Zwolniono na własną prośbę 1 dyrektora kasy i 1 urzędnika służby zewnętrznej, zaś 1 strażak i 1 urzędnik biurowy opuścili służbę.

W ciągu roku przeniesiono z jednego Oddziału do drugiego 74 pracowników.

Na koszta osobowe w roku sprawozdawczym preliminowano i wydano:

	preliminowano 1935/36	wydano 1935/36
a) w administracji ogólnej dla personelu w służbie czynnej	1.419.287,25 zł	1.361.586,73 zł
b) w przedsiębiorstwach miejskich:		
1. Miejskie Zakłady Wodociągowe	82.000,00 zł	81.106,91 zł
2. Rzeźnia Miejska . .	83.866,64 zł	80.959,01 zł
3. Teatr Miejski . . .	8.234.00 zł	8.234,00 zł
c) na emerytury i zaopatrzenia	315.810,07 zł	313.166,44 zł
d) na odwołalne zapomogi dla b. pracowników miejskich, niemających ustawowego prawa do zaopatrzenia . .	53.000,00 zł	44.102,20 zł
W roku 1935/36 razem:	1.962.197,96 zł	1.899.155,29 zł

Stan liczbowy osób, pobierających uposażenie i zaopatrzenie emerytalne oraz odwołalne zapomogi, przedstawiał się następująco:

	dnia 1. IV. 1935 r.	dnia 31. III. 1936 r.
a) emerytów-urzędników, emerytów-nauczycieli, — wdów i sierot po nich . . .	61 (w tym nauczycieli 6)	70 (w tym nauczycieli 10)
b) osób pobierających za poprzednią uchwałą Magistratu odwołalne zapomogi . .	112	105
razem:	173	175

Płace robotnicze wynosiły w roku 1934/35 — 1.422.350,43 zł, w roku 1935/36 — 1.403.506,80 zł.

Tabele niżej podane obrazują ruch osobowy w całokształcie:

A. Tabela zatrudnionych urzędników i funkcjonariuszy.

Data	Urzędnicy etatowi	Funkcj. płatni w/g grup	Funkcj. płatni w/g ryczałtu	Uczniowie biurowi	Razem
1. IV. 1935 r. . . .	171	333	20	12	536
31. III. 1936 r. . . .	156	328	24	12	520

W liczbie 156 urzędników etatowych mieści się 67 urzędników ustalonych na dożywocie, zaś 89 ma charakter urzędników ustalonych za 3-miesięcznym wypowiedzeniem.

B. Tabela porównawcza.

Ilość ogólna personelu administracyjnego łącznie z przedsiębiorstwami w roku 1914 .	308	
Ilość ogólna personelu administracyjnego łącznie z przedsiębiorstwami na dzień 31. III. 1936 r.	520	
Wobec tego więcej w stosunku do roku 1914 .	212	t. j. 68,8%.
Stan ludności w Katowicach w roku 1914	47.000	
Stan ludności w Katowicach 31. III. 1936 r.	132.000	
Wobec tego więcej w stosunku do r. 1914	85.000	t. j. 180,8%.

W roku 1914 nie istniały oddziały jak: Urząd pośrednictwa pracy, Urząd opieki społecznej, Ewidencja ruchu ludności, Urząd zdrowia, Urząd kontrolny, Administracja domów miejskich, Biuro obywatelstwa, Biuro mieszkaniowe, Biuro rozbudowy miasta, Oddział przemysłowo-handlowy, Biuro statystyczne i t. p.

Większe prace pozatem powstały wskutek powołania do życia Funduszu Pracy, Komitetu W. F. i P. W., L. O. P. P., Komisji do badania cen, urządzenia różnych przychodni, roztoczenia opieki nad świetlicami, powiększenia się ilości zakładów opieki społecznej jak w Gorzycach, Jastrzębiu-Zdroju i Katowicach (Azyl, Żłóbek, Dom Dobrowolnej Pracy, przytułki i t. p.). Zakres działania powiększył się również w decernacie budownictwa, Rzeźni miejskiej i Zarządzie zakładów miejskich.

C. Przeciętne płace miesięczne urzędników i pracowników m.

a) urzędników etatowych od grupy VII do XII . .	338,58 zł
b) funkcjonariuszy od grupy IX do XVI . . .	234,25 zł
c) urzędników i funkcjonariuszy we wszystkich grupach	291,91 zł
d) urzędników i funkcjonariuszy łącznie z członkami Magistratu we wszystkich grupach	319,49 zł

Przeciętna płaca wyliczona jest od uposażenia brutto.

D. Ilość pracowników (pracownic) fizycznych wraz z ilustracją wysokości wypłaconych zarobków (brutto).

Oddział	Ilość robotników mający zarobek miesięczny:							Razem robotnik.	Uwagi:
	ponad 350,—	ponad 300,—	ponad 250,—	ponad 200,—	ponad 150,—	ponad 100,—	poniżej 100,—		
I	—	—	1	—	1	—	35	37	
II	—	3	5	13	7	3	11	42	
III	—	1	14	41	74	39	13	182	
V	—	—	—	—	—	4	8	12	
VI	—	—	1	1	6	1	33	42	
VIII	—	—	1	—	1	1	19	22	
IX	—	2	5	10	2	1	1	21	
XI	—	4	6	6	31	42	19	108	
XVI	—	2	16	29	25	5	11	88	
XVIII	—	—	1	11	16	6	4	38	
XXII	—	1	9	22	51	8	2	93	tylko na okres sezonu
XXIII	—	—	—	—	3	1	7	11	
„	—	—	—	—	—	1	14	15	Stróże budynków m.
Razem	—	13	59	133	217	112	177	711	

E. Ilość emerytów-urzędników, emerytów-nauczycieli, wdów i sierot po nich.

Rok:		Ilość:
1914	—	36
1924	—	30
1925	—	38
1926	—	42
1927	—	54
1928	—	48
1929	—	43
1930	—	47
1931	—	47
1932	—	49
1933	—	52
1934	—	54
1935	—	61
31. III. 1936	—	70

C. Biuro Statystyczne.

Szczegółowe dane Miejskiego Urzędu Statystycznego wynikają z regularnie wydawanego w roku sprawozdawczym miesięcznika „Wiadomości Statystyczne m. Katowic". Wydano również „Rocznik Statystyczny za rok 1934" oraz 6 numerów „Wiadomości Administracyjnych".

Powtarza się niektóre cyfry statystyczne tego roku:

1. **Obszar miasta** Katowic zmniejszył się o 6 ha 19 ar 11 m^2 czyli obecnie wynosi 4017 ha 19 ar 11 m^2, a to wskutek przyłączenia pewnego terenu do gminy Wełnowiec.
2. **Meteorologja.** Stacja obserwacyjna przy Zarządzie Ogrodów Miejskich notowała najwyższą temperaturę według Celsiusa + 33° w dniu 27. czerwca 1935 r., zaś najniższą — 22° dnia 11. lutego 1936 r. Dni z opadami atmosferycznymi notowano 138. Opady deszczowe wynosiły razem 576 m/m, śnieżne razem 66 m/m.
3. **Ruch ludności.** a) Ogólny przyrost ludności miasta Katowic w czasie od 1. kwietnia 1935 r. do 31. marca 1936 r. wynosił 1.097 osób. Z tego przypada na przyrost naturalny 830, zaś na przyrost napływowy 267 osób. Stan ludności w dniu 31. marca 1936 r. wynosił 131.813 osób. Tą liczbą nie jest objęty garnizon wojskowy oraz obcokrajowcy.

Z tej liczby przypada na:

Dzielnica	m.	ż.	razem	rz. kat.	ewang.	mojż.	prawosławne	inne
I.	32 042	34 475	66 517	53 379	4 681	8 198	52	207
II.	13 107	13 406	26 613	25 500	605	321	19	68
III.	15 445	15 657	31 102	30 247	560	218	50	27
IV.	3 784	3 897	7 681	7 458	164	26	5	28
Ogółem: . .	64 378	67 435	131 813	116 584	6 010	8 763	126	330
Stan z 31. 3. 35	63 732	66 985	130 716	116 010	6 093	8 166	115	332
Różnica . . .	+ 647	+ 450	+ 1 097	+ 574	— 83	+ 597	+ 11	— 2

b) **Obcokrajowcy.** Obcokrajowców było:

w dniu 31. marca 1936 r. . . 4.489
w dniu 1. kwietnia 1935 r. . 4.562

czyli ubyło w roku sprawozdawczym 72 osób.

Według przynależności państwowej było obywateli:

Anglii 17, Austrii 134, Afryki 1, Belgii 11, Czechosłowacji 409, Danii 4, Estonii 13, Francji 143, Finlandii 1, Jugosławii 47, Litwy 1, Łotwy 8, Niemiec 3 063, Rumunii 138, Szwajcarii 71, Szwecji 17,

Węgier 69, Włoch 80, Z. S. R. R. 21, Wolnego m. Gdańska 35, innych krajów Europy 62, Stanów Zjedn. A. P. 32, Brazylii 4, Palestyny 2, Chin 41, bezpaństwowych 65.

c) Przyrost naturalny przedstawia się jak następuje:

Urodzeń żywych	2 132
Urodzeń martwych	69
Razem:	2 201
Zgonów miejscowych	1 293
Zgonów zamiejscowych	217
Razem:	1 510.

W tym dzieci do 1 roku życia 306.

d) Małżeństw zawarto 1 132. Największą liczbę wykazują miesiące: listopad 184, październik 161 i luty 144 zawartych małżeństw.

4. **Choroby zakaźne.** Przy chorobach zakaźnych zgłoszonych u lekarza powiatowego na miasto Katowice wykazuje statystyka następujące cyfry:

Zgłoszono zachorowań na: dur brzuszny w 130, płonicę 177, błonicę 151, zapalenie opon mózgowych 2, odrę 35, różę 31, krztusiec 26, gorączkę połogową 2, jaglicę 4, gruźlicę 15 oraz w 5 innych niewymienionych wypadkach.

D. Biblioteka.

W budżecie preliminowano 8.000.— zł na prowadzenie i rozbudowę biblioteki.

Z tej pozycji pokrywano:

1.	abonament czasopism codziennych i fachowych	3.944,06 zł
2.	prace introligatorskie (oprawa gazet, czasopism, dzienników, książek itp.)	1.072,— „
3.	zakup książek (prawnicze, fachowe) . . .	2.981,80 „
	razem:	7.997,86 zł

Księgozbiory Biblioteki z początkiem roku sprawozdawczego obejmowały tomów .	8 152
Przybyło tomów	984
(zakupiono 495, bezpłatnie otrzymano 525)	
Z końcem roku sprawozdaw. było tomów	9 136

Biblioteka prenumerowała:

Dzienników urzędowych	67
Czasopism fachowych	108
Pism codziennych	20
Biblioteka wypożyczyła tomów . . .	1 019
W Bibliotece korzystano ze zbiorów razy .	3 604

Z dniem 15 IV. 1935 r. założono przy Bibliotece Archiwum, którego zadaniem jest zbieranie i przechowywanie przedmiotów posiadających wartość historyczną lub dowodową (księgi, akta, dokumenty, mapy, plany, fotografie, literalia, pieczęcie i herby, medale, szarfy i wieńce, puhary, obrazy, meble itp).

Sprawy poruczonego zakresu.

A. Sąd Kupiecki.

I. Ogółem wpłynęło spraw procesowych 185

Sprawy zostały załatwione jak następuje:

	a) przez ugodę	18
	b) „ uznanie	5
	c) „ wyrok zaoczny	2
	d) „ inne wyroki ostateczne . . .	92
	e) „ inne załatwienie	14
	f) „ odmówienie o przyznanie pr. ubogich	26
II.	Przy sprawach załatwionych przez inne wyroki ostateczne wynosił czasokres aż do ogłoszenia wyroku:	
	a) od 1 do 2 tygodni	4
	b) od 2 tygodni do miesiąca	42
	c) od miesiąca do 3 miesięcy . . .	42
	d) ponad 3 miesiące	4
III.	Wartość przedmiotu sporu:	
	a) do 20,— złotych	2
	b) od 20,— zł do 50,— zł	7
	c) od 50,— zł do 100,— zł	8
	d) ponad 100,— zł	168
IV.	Z dniem 1. 10. 1933 r. Sąd Kupiecki pobiera koszty sądowe z góry. Osobom, które wykazały odpowiednim zaświadczeniem swe ubóstwo, Sąd Kupiecki przyznał prawa ubogich w wypadkach	54
	Nieukończonych procesów Sąd Kupiecki z ubiegłego roku prowadzi	28
V.	W roku 1935/36 Sąd Kupiecki odbył rozpraw	22

B. Sąd Przemysłowy.

I. Ogółem wpłynęło spraw procesowych 449

Sprawy zostały załatwione jak następuje:

a) przez ugodę	23
b) „ uznanie	8
c) „ wyrok zaoczny	16
d) „ inne wyroki ostateczne . . .	198
e) „ inne załatwienie	42
f) „ odmówienie prawa ubogich . .	72

II. Przy sprawach załatwionych przez wyroki ostateczne wynosił czasokres aż do ogłoszenia wyku:

a) od 1 do 2 tygodni	38
b) od 2 tygodni do miesiąca	93
c) od 1 miesiąca do 3 miesięcy . . .	58
d) ponad 3 miesiące	9

III. Wartość przedmiotu sporu:

a) do 20.— złotych	13
b) od 20,— zł do 50,— zł	95
c) od 50.— zł do 100.— zł	124
d) ponad 100.— zł	217

IV. Z dniem 1. 10. 1933 r. Sąd Przemysłowy pobiera koszty sądowe z góry. Osobom, które wykazały odpowiednim zaświadczeniem swe ubóstwo, Sąd Przemysłowy przyznał prawa ubogich w wypadkach 106

Nieukończonych procesów Sąd Przemysłowy z ubiegłego roku prowadzi 90

V. W roku 1935/36 Sąd Przemysłowy odbył rozpraw 42

C. Urząd Rozjemczy dla spraw najmu.

Wpłynęło do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu 532 spraw.

Z tych spraw przypada na wnioski:

o uchylenie przydziału	120
o ustalenie czynszu	360
o eksmisję	27
o ustalenie bezprawnego zajęcia . .	17
inne wnioski	8

razem: 532 spraw.

Załatwiono:

	orzeczeniem	ugodą	cofn.	zaniech. dalsz. post.
w kwietniu 1935	26	2	4	1
w maju „	25	4	2	2
w czerwcu „	33	3	3	—
w lipcu „	10	3	2	—
w siepniu „	12	—	5	3
w wrześniu „	25	2	3	3
w październ. „	32	4	4	—
w listopadzie „	232	2	4	—
	395	20	27	9

Z 532 spraw załatwiono wszystkie, a to w ten sposób, że przez Urząd Rozjemczy ostatecznie 451 spraw, zaś 70 spraw odstąpiono Sądowi Grodzkiemu w Katowicach i 11 spraw Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu, a to zgodnie z ustawą z dnia 29. listopada 1935 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 21, poz. 29) o zmianie ustawy w sprawie ochrony lokatorów, która to ustawa zniosła Urzędy Rozjemcze dla spraw najmu z dniem 1 grudnia 1935 r., przekazując czynności te Sądowi Grodzkiemu i Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu.

Posiedzeń odbyło się 72.

D. Urząd Ubezpieczeń.

Wyszczególnienie	Liczba spraw
Wpłynęło spraw	2 427
I. Załatwiono sporów ubezpieczeniowych:	
a) w drodze orzekającej względnie uchwalającej	4
b) w drodze orzeczeń wstępnych i rozstrzygnięć	70
c) ugodowo	2
II. Urząd Ubezpieczeń odbył posiedzeń 1, na których rozpatrzył sprzeciwów z par. 1591, 1592 i nast.	4
III. Załatwiono wniosków o rentę:	
a) inwalidzką	480
b) wdowią	231
c) sierocą	85
IV. Wymierzono mandatów karnych według par. 530 Ordynacji Ubezpieczeniowej . .	126
V. Załatwiono wniosków o opiekę połogową	537
VI. Różnych spraw jak:	—
rekwizycyjnych i korespondencyjnych załatwiono	988
VII. Nadzorowi Urzędu Ubezpieczeń podlegało	
a) Ogólno-Miejscowa Kasa Chorych na miasto Katowice	1
b) Przemysłowych Kas Chorych . .	7
c) Związek Kas Chorych Woj. Śl. .	1

E. Referat prawny i procesowy.

Wyszczególnienie		
1. Spraw o zbadanie pod względem prawnym wpłynęło		798
Z tych spraw załatwiono:		
a) w drodze decernatu	797	
b) przez komisję prawniczą	1	

Wyszczególnienie		
2. Komisja Prawnicza odbyła w roku 1935-36 posiedzeń	1	37
3. Magistrat wytoczył pozwów		
Z tego pozwów o wydanie przedmiotu najmu	29	
Wyroków w myśl żądania pozwu o eksmisję uzyskano	27	
Inne załatwienie	2	
4 W myśl żądania pozwu uzyskano wyroków o inne pretensje	6	
Inne załatwienie	2	
5. Przeciwko Magistratowi wniesiono pozwów		9
Sprawy zostały załatwione:		
a) wyrokiem zasądzającym Magistrat . .	3	
b) wyrokiem oddalającym	6	
6. Odwołań od orzeczeń Urzędu Rozjemczego przeciwko Magistratowi wniesiono . . .		32
a) wyroków nieuwzględniających odwołanie Magistrat uzyskał	19	
b) wyroków uwzględniających zapadło . .	2	
7 Wniosków o ukaranie i doniesień za różne występki Magistrat wniósł do sądu . .		4
Z tych załatwiono:		
a) wyrokiem zasądzającym	2	
b) dwa spory są zawisłe	2	
8 W inny sposób załatwiono spraw . . .		51
9. Procesów nieukończonych w ubiegłym roku i w tym roku wytoczonych Oddział Procesowy prowadzi		69
Ogółem wpłynęło spraw	1 000	
		1 000

F. Sprawy Cechowe.

Wyszczególnienie	Ilość
Ilość cechów podlegających nadzorowi Magistratu Oddziału XVII C	25
Udział przedstawiciela Magistratu w zebraniach cechowych i komisjach egzaminacyjnych dla czeladników	27
Ocena statutów cechowych	6
Rozpoznanie wniosków, dot. kształcenia uczni	11
Orzeczenia w sprawie przynależności do cechu, wymiaru i opłat cechowych, nałożenia kar i innych spraw członków cechu	2
Inne sprawy: korespondencje, wezwania . .	96
Wpłynęło ogółem spraw	124

G. Sprawy wojskowe.

Główny pobór rekrutów rocznika 1914 i starszych odbył się w czasie od 2 maja do 4 czerwca 1935 r.

Przedstawiciel Samorządu — wybrany przez Radę Miejską — brał czynny udział w orzecznictwie Komisji, spełniając zarazem rolę męża zaufania miasta.

Dodatkowych poborów odbyło się 9.

W czasie od 1 do 30 września 1935 r. przeprowadzono I. rejestrację mężczyzn rocznika 1917.

Powtórna rejestracja poborowych rocznika 1915 odbyła się w czasie od 1 października do 30 listopada 1935 r.

W czasie od 2 stycznia 1936 r. do 15 stycznia 1936 r. został wyłożony rejestr poborowych do publicznego wglądu.

W czasie od 15 lutego 1936 r. do 15. marca 1936 r. sporządzono 2 tomy listy poborowych rocznika 1915 i skorowidz.

Zasiłki dla rodzin rezerwistów powołanych na ćwiczenia wojskowe wypłacono w 224 wypadkach w kwocie ogólnej 6.238.40 zł.

Kwater przejściowych przydzielono wojsku 326, stałych 7.

Zaprzęgów konnych wraz z wozem i furmanem dostarczono na żądanie wojska 389.

W dniu 2 listopada 1935 r. przeprowadzono przy pomocy Policji Woj. Śl. kontrolę i aktualizację ewidencji koni zapisanych w tut. księgach ewidencyjnych.

Przegląd koni odbył się dnia 24 kwietnia 1935 r.

Zezwoleń na hodowlę gołębi pocztowych udzielono 17.

Cofnięto zezwoleń na hodowlę gołębi pocztowych 30.

Ogółem załatwiono w Biurze Wojskowym spraw bieżących 24.152.

Ponadto utrzymuje się w stałej aktualności:

a) spisy poborowych od roku 1903 do 1915,
b) rejestry meldunkowe od roku 1885 do 1914, — do których zapisywało się miesięcznie przeciętnie 620 meldunków —
c) listy rejestracyjne od roku 1885 do 1902,
d) księga meldunk. oficer. rez.,
e) księgi ewidencyjne koni „Z“ i „N“
f) ewidencję gołębi pocztowych.

Ustnych informacyj udzielono około 45 dziennie.

H. Sprawy przynależności państwowej.

Wystawiono poświadczeń obywatelstwa polskiego . .	3.823
Przedłużono ważn. poświadcz. obywatelstwa w wypadkach	47
Uznano za obywateli polskich osób pochodzenia polskiego	33

Nadano obywatelstwo polskie cudzoziemcom przez Wojewodę Śląskiego po zaopiniowaniu przez tut. Magistrat w wypadkach	18
Z obywatelstwa polskiego zwolniono wskutek ubiegania się o obywatelstwo obcych państw osób	88
Rozpatrywano spraw spornych toczących się przed Komisją Polubowną	22
Innych spraw bieżących, a to przeważnie dochodzeń w sprawach obywatelstwa i zmiany nazwisk załatwiono	7.527
Razem:	11.558

Ponadto utrzymywano w stałej aktualności:

a) rejestr wystawionych poświadczeń obywatelstwa polskiego,

b) rejestr osób uznanych za obywateli polskich,

c) rejestr zwolnień z obywatelstwa polskiego, oraz udzielono ustnych informacyj około 30 dziennie.

I. Policja Budowlana.

I. Konsensów budowlanych udzielono:

a) na nowe budowle	82
b) na większe i mniejsze przy- i nadbudowy . .	239
c) na szopy	39
d) na budowy i przebudowy kiosków . . .	16
e) na odwodnienie i urządzenie instalacyj sanitarnych	89
f) na budowę garaży samochodowych . . .	16
g) na budowę i przebudowę zabudowań gospodarczych	27
h) na budowę magazynów	9
i) na wbudowanie dźwigów	2
j) na dalsze pozostawienie szop itp.	46
razem:	565

II. Zezwoleń udzielono i poświadczeń wystawiono:

a) na postawienie parkanów budowlanych . .	59
b) na umieszczenie transparentów, szyldów, markiz, skrzynek wystawowych itp.	218
c) na postawienie rusztowań	62
d) na oparkanienie nieruchomości	38
e) na postawienie stacji benzynowych i urządzenie składów olejów mineralnych	2
f) na budowę cieplarń	1
g) na postawienie kolonad	2
h) na rozebranie domów, chlewików, szop, garaży itp.	19
i) na urządzenie warsztatów	25
j) dodatkowych zezwoleń udzielono . . .	16

k) operatorów odbiorczych budynków w stanie surowym wystawiono 125
l) poświadczeń odbioru do użytku wystawiono . 166
m) innych poświadczeń wystawiono . . . 583
n) zbadano kosztorysów i rysunków . . . 104

razem: 1420

III. **Nakazy karne:**

Nakazów karnych nałożono	36
Dochody Urzędu Policji Budowlanej za rok budżetowy 1935/36 wynosiły: . . .	52.231,85 zł
Wydatki wynosiły: osobowe . . .	57.858,65 zł
rzeczowe . . .	240,90 zł
razem	58.099,55 zł

IV. **Zarządzeń policyjnych wydano oraz przyjęto z roku** poprzedniego następujące sprawy do opracowania:

a) zarządzeń policyjnych w celu usunięcia braków w mieszkaniach jak również opróżnienie nieprzepisowych mieszkań i składów wydano . . . 2313
b) oszacowań wartości nieruchomości sporządzono . 265
c) zestawień udzielonych konsensów budowlanych dla Zakładu Ubez. Społecznych w Chorzowie sporządzono 282
d) wykazów zarobkowych dla Zakładu Ubezp. Społecznych w Chorzowie załatwiono 313
e) zestawień ruchu budowlanego dla Miejskiego Urzędu Statystycznego wykonano . . . 12
f) kwestionariuszów o ruchu budowlanym dla Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie wypełniono 632

razem 3817

J. Oddział Przemysłowo - Handlowy.

W okresie sprawozdawczym wydano:

potwierdzeń na prowadzenie przemysłu po myśli art. 7 prawa przemysłowego	860
legitymacyj komiwojażerskich lub samodzielnego ajenta handlowego w myśl art. 39 prawa przemysłowego .	234
licencyj na przemysł okrężny w myśl art. 45 prawa przemysłowego	173
uprawnień do prowadzenia rzemiosła w myśl art. 144 prawa przemysłowego	321
zatwierdzeń na uruchomienie zakładów przemysłowych w myśl art. 14 prawa przemysłowego . . .	35

koncesyj na prowadzenie przemysłu po myśli art. 8 prawa przemysłowego 9
koncesyj na uruchomienie dorożek samochodowych . 49

Pozatem zarejestrowano odgłoszeń przemysłu . . 578
i wyciągów z rejestru zgłoszeń wzgl. odgłoszeń wydano . 827

Różnych informacyj czyli stwierdzeń dla władz i urzędów wydano 1300

Ponadto w zakresie czynności **Wydziału Miejskiego** wydano zezwoleń na handel trucizną 1
Załatwiono wnioski o wydanie wyroku na zasądzenie osoby do płacenia wsparcia 3
Wyroki na umieszczenie w domu pracy przymusowej . 3

Stron informowano w sprawach stosowania prawa przemysłowego około 3600

Z najważniejszych wydarzeń nadmienić wypada, że z końcem ubiegłego roku Komisja Lustracyjna dla spraw rzemieślniczych rozpoczęła swoją działalność i stwierdziła do końca marca br. 85 różnych warsztatów prowadzonych nielegalnie.

K. Urzędy Stanu Cywilnego I. i II.

Miasto Katowice podzielone jest na 2 okręgi urzędu stanu cywilnego. Okręg I. obejmuje dzielnicę I. (Stare Katowice i Katowicką Hałdę) i dzielnicę IV. (Brynów-Ligota), zaś okręg II. dzielnicę II. (Bogucice-Zawodzie) i dzielnicę III. (Załęże-Dąb).

W okresie sprawozdawczym Urzędu Stanu Cywilnego I i II zarejestrowały 2.202 porodów, 1.095 ślubów, 1.510 zgonów. Pozatem spisano 1.110 protokołów zapowiedzi.. Dokumentów urodzeń, ślubów i zgonów wystawiono 25.000, z tego wydano 13.751 bezpłatnie.

Tytułem opłat komunalnych za wystawione dokumenty pobrano 7.372,64 zł.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło do Urzędów Stanu Cywilnego I. i II. 973 wniosków o przywrócenie prawidłowej pisowni nazwiskom polskim, które to wnioski po uzyskaniu zezwoleń Dyrekcji Policji zostały przychylnie załatwione, a to na podstawie § 18 obwieszczenia z 25. 3. 1899 r. (zbiór ustaw rzeszy nr 15, poz. 2566) i art. 16 konwencji genewskiej.

L. Policja Miejska.

Wniosków różnych wpłynęło 8 184
Znalezionych rzeczy oddano 80
Nałożono kar policyjnych i szkolnych 2 323
Świadectw ubóstwa wydano 3 255
Poświadczeń niezamożności i życia wystawiono . . 6 123
Zalegalizowano odpisów i podpisów 12 040
Kart kwitowych wystawiono 19 376

Książeczek roboczych wydano	552
Wniosków o przymusowe doprowadzenie dzieci do szkół wpłynęło	270
Wniosków w sprawie nieszczęśliwych wypadków załatwiono	1.810
Załatwiono spraw przez policję zewnętrzną i doręczalnię	227.753
Targów tygodniowych odbyło się	156
Ukaranych doprowadzono do odbycia wzgl. odpracowania kar . . . , ...	140
Ściągnięto przez urzędników policji miejskiej tytułem opłat targowych	241.962,80 zł
Spraw wojskowych załatwiono	2.312
Zgłoszeń zaginionych rzeczy przyjęto	343

M. Biuro Meldunkowe i Ewidencji Ruchu Ludności

wypracowało szczegółowy regulamin wewnętrzny, który się przyczynił poważnie do usprawnienia urzędowania w tym Biurze. Tytułem opłat administracyjnych za wystawianie poświadczeń zamieszkania, dowody osobiste, podanie adresów i sprzedaż druków meldunkowych pobrano w okresie sprawozdawczym ogółem 15.835,45 zł. Dalsze dane zobacz pod „Biuro Statystyczne".

ROZBUDOWA MIASTA.

A. Budownictwo Naziemne.

Stosownie do dzisiejszej tendencji oszczędnościowej przy utrzymaniu budynków miejskich wykonane zostały tylko najkonieczniejsze roboty.

Środki budżetowe na ten cel wynosiły: . .	208.805,— zł.
Faktyczne wydatki wynoszą	206.128,91 „
Zatem zaoszczędzono	2.676,09 „

Oprócz zwykłych robót konserwacyjnych zostały wykonane następujące większe roboty remontowe wzgl. przebudówki:

1. przebudowa dawn. biur Oddz. XVI przy ul. Sienkiewicza 11 na Ośrodek Zdrowia;
2. główne wejście na boisko M. K. W. F. (dawn. Pogoń) przy ul. Kościuszki;
3. przebudowa natryskalni w Łaźni Miejskiej po stronie wschodniej;
4. budowa 100 mb. płotu murowanego w Rzeźni miejskiej;
5. przebudowa ramp przy hali uboju świń w Rzeźni miejskiej;
6. dobudowa transformatora w Parku Kościuszki obok wielkiej hali wystawowej;

7. przybudowa kotłowni dla kuchni mleka w bocznym budynku w szpitalu dla dzieci;
8. budowa wozowni i składnicy dla Oddz. XXII w Zawodziu przy ul. Bogucickiej;
9. gruntowny remont dachu i fasad itp. budynku mieszkalnego ul. Chorzowska nr. 153;
10. izolacja ścian szczytowych 10 baraków na Bederowcu.

W roku 1935/36 zostały rozpoczęte i ukończone przez Urząd Budown. Naz. następujące nowe budowle:

1. Budowa 5 bloków — 10 domów mieszkalnych w Katowicach przy ul. Bogucickiej.

a) Blok I (od strony Bogucic licząc), obejmuje 2 domy mieszkalne pod nr. 29 i 29 a, które składają się z suterenu, parteru, I i II piętra. Na parterze, I i II piętrze mieści się 24 mieszkań o jednym pokoju z kuchnią. Do każdego mieszkania należy ustęp, spiżarka i mały przedsionek. W suterenie znajdują się piwnice na węgiel, pralnia itp., na strychu ubikacje do suszenia bielizny.

Wykonanie budynku jest masywne, wysokość piętr wynosi 2,75 m w świetle, stropy z cegieł pomiędzy żel. dźwigarami, schody żelbetonowe zatarte na gładko, podłogi w kuchni i pokojach z desek sosnowych, posadzka w ustępach, spiżarkach, przedsionkach, piwnicach i na strychu z betonu, piece kuchenne i pokojowe z kafli, dach płaski pokryty papą, fasady do wysokości sklepień okien parteru oblicowane i fugowane, ponad okien parteru tynkowane i pryskane wapnem hydraulicznym.

Domy posiadają kanalizację, wodociąg, gazociąg, elektryczne oświetlenie i gromochrony;

b) Blok II obejmuje 2 domy mieszkalne pod nr. 31 i 31 a. Rozmieszczenie mieszkań i rodzaj wykonania jak przy bloku I;
c) Blok III obejmuje 2 domy mieszkalne pod nr. 33 i 33 a. Rozmieszczenie mieszkań i rodzaj wykonania jak przy bloku I;
d) Blok IV obejmuje 2 domy mieszkalne pod nr. 35 i 35 a. Rozmieszczenie mieszkań i rodzaj wykonania jak przy bloku I;
e) Blok V obejmuje 2 domy mieszkalne pod nr. 37 i 37 a. Rozmieszczenie mieszkań i rodzaj wykonania jak przy bloku I.

Teren zabudowany wszystkich 5 bloków wynosi około		6.300,00 m²
Zabudowana powierzchnia bloku	I wynosi . . .	393,00 m²
” ” ”	II ” . . .	393,00 ”
” ” ”	III ” . . .	393,00 ”
” ” ”	IV ” . . .	393,00 ”
” ” ”	V ” . . .	393,00 ”
	razem około	1.965,00 m²

Kubatura bloku	I wynosi	. . . .	4.432,00 m³
„ „	II „	. . . .	4.432,00 „
„ „	III „	. . . .	4.432,00 „
„ „	IV „	. . . .	4.432,00 „
„ „	V „	. . . .	4.432,00 „
		razem około	22.160,00 m³

Koszta budowy wszystkich 5 bloków wynoszą okr. 658.000,— zł.
1 m³ kosztuje okr. 29,70 zł.
Wszystkie 5 bloki obejmują 5 : 24 — 120 mieszkań.
Jedno mieszkanie kosztuje okr. 5.483,— zł.

Z robotami rozpoczęto dnia 12. X. 1934 r.
Budowę w stanie surowym ukończono dnia 20. XII. 1934 r.
Roboty wykończeniowe rozpoczęto dnia 1. IV. 1935 r.
Oddanie budynków do użytku nastąpiło dnia 1 — 5. VII. 1935 r.
Czas budowy trwał 5 ½ miesiąca (netto).

Pokrycie kosztów budowy:

Pożyczka z Tow. Osiedli Robotniczych . .	480.000,— zł
Z funduszów miejskich	178.432,39 zł
	658.432,39 zł

2. Budowa gmachu Miejskiego Ośrodka Wychowania Fizycznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Katowicach, ul. Raciborska.

Aby zaspokoić potrzeby związane z racjonalnym szkoleniem kadr sportowych w Katowicach i na Śląsku, korporacje miejskie uchwaliły wybudować wyżej wymieniony gmach, który podzielony na 3 części, obejmuje następujące ubikacje i urządzenia:

1. budynek centralny administracyjny;
2. halę lekkoatletyczną;
3. salę gimnastyczną z terasem.

Budynek centralny obejmuje:

a) w suterenach mieszkanie dla dozorcy, kuchnię dla Ośrodka z ubikacjami bocznymi, kotłownię centralnego ogrzewania i pokoje dla poszczególnych stowarzyszeń;

b) na parterze szatnie z ustępami i natryskami przyległe do hali lekkoatletycznej i hali gimnastycznej, pokoje dla instruktorów, poradnię lekarską i garderobę na wierzchnie ubranie;

c) na I piętrze biura dla komendanta Ośrodka, salę wykładową z terasem, jadalnię z kredensem, salę bokserską i szermierczą, szatnie z ustępami i natryskami do sali bokserskiej i szermierczej;

d) na II piętrze 4 sypialnie, 2 pokoje towarzyskie, ustępy i natryskalnie;

e) na strychu zapasowe miejsca noclegowe.

Teren zabudowany wynosi okrągło	. . . . . .	3.900,00 m²
Powierzchnia zabudowana wynosi okrągło	. . .	1.870,00 „
Kubatura wynosi:		
a) budynek centralny okrągło	. . . . . .	9.600,00 m³
b) hala lekkoatletyczna okrągło	. . . . . .	7.990,00 „
c) sala gimnastyczna okrągło	. . . . . .	3.435,00 „
	razem okrągło	21.000,00 m³

Koszta budowy wynoszą okrągło 550.000,— zł.

1 m³ kosztuje zatem $\frac{550.000}{21.000}$ = okr. 26,— zł.

Koszta wewnętrznego urządzenia wynoszą okrągło . 15.000,— zł
co wynosi na 1 m³ budowy okrągło . . . . . . 0,70 zł
Z robotami rozpoczęto dnia 20. VIII. 1934 r.
Oddanie do użytku nastąpiło dnia 11. XI. 1935 r.

3. Nowa Hala Targowa w Katowicach przy ul. Piotra Skargi.

Budowę rozpoczęto z dniem 1. IV. 1935 r. i ukończono w stanie surowym.

Halę wykonano w szkielecie żelaznym, główne wiązary stoją na fundamentach studziennych, zaś mury na palach drewnianych. Hala posiada magazyny, sklepy, piwnice i chłodnię.

Dach pokryty blachą cynkową na płytach z supremy.

Kubatura wynosi około 70.000 m³.

Oprócz powyższych robót zostały rozpoczęte:
1. budowa 8 bloków mieszkalnych przy ul. Katowickiej;
2. budowa fabryki dla przetworów mięsnych i tłuszczów na terenie Rzeźni miejskiej przy ul. Kozielskiej.

W roku 1935/36 zostały wykonane następujące większe projekty:
1. projekt budowy domów robotniczych przy ul. Cynkowej;
2. projekt budowy domków robotniczych (osiedle robotnicze);
3. projekt przebudowy fasady I piętra ratusza przy ul. Pocztowej.

B. Budownictwo drogowe.

(Ogólne wydatki 2.458.321,— zł)

Okres sprawozdawczy 1935/36 odznaczał się w działalności Urzędu Drogowego i Mierniczego poza staraniami o należyte utrzymanie istniejącej sieci drogowej i kanalizacyjnej — dalszym dążeniem do prowadzenia robót publicznych, t. j. budowy ulic względnie dróg i kanałów ulicznych, mostów i innych robót podziemnych, przy których można zatrudniać większą ilość bezrobotnych, zwłaszcza niewykwalifikowanych, dotkniętych najbardziej klęską bezrobocia.

Czynność administracyjna Urzędu Drogowego i Mierniczego dzieli się na 6 referatów względnie działów, do których należą prace następujące:

1. Utrzymanie ulic, dróg, chodników, placów publicznych oraz kanałów i oczyszczalń ścieków kanałowych.

W okresie sprawozdawczym bieżącymu utrzymaniu podlegało:

a) sieć drogowa:

1.	57.135 km ulic o powierzchni	brukowanej .	427.773 m^2
2.	7.089 „ „ „	bitumicznej .	48.634 m^2
3.	12.299 „ „ „	szosowanej .	72.042 m^2
4.	39.602 „ „ „	gruntowej . .	202.206 m^2
	116.125 km	razem:	750.655 m^2

b) sieć kanałowa:

1. 62.037 km kanałów gospodarczych,
2. 9.142 „ kanałów burzowych,
3. 4.887 „ kanałów deszczowych.

76.066 km kanałów ulicznych.

Dochodzi:

4. 1.662 sztuk szybów rewizyjnych,
5. 1.893 „ ulicznych skrzyń osadowych,
6. 4 „ oczyszczalnie ścieków kanałowych.

W roku sprawozdawczym przybyło:

1.398 km ulic względnie dróg o powierzchni 7.790 m^2,
5.871 km kanału gospodarczego,
131 szt. szybów rewizyjnych,
154 „ ulicznych skrzyń osadowych,
955 mb połączeń kanałowych.

Obsługę zaprzęgową dla wozów kanałowych do czyszczenia skrzyń osadowych oraz dla wozów roboczych, potrzebnych dla robót kanalizacyjnych i drogowych, stawił wyłącznie Tabor Miejski.

Zażądano	3.338	dniówek dwu konnych;
stawiono	1.943	„ „ „
niestawiono	1.395	dniówek dwu konnych, czyli o 40 % mniej.

Główny remont ulic został przeprowadzony na najpotrzebniejszych miejscach przez miejscowe firmy fachowe po cenach uzyskanych z przetargów, a zatwierdzonych przez Korporacje Miejskie.

Po odliczeniu robót konserwacyjnych uskutecznionych we własnym zakresie przez stałą załogę robotniczą, zostały wykonane następujące prace przez firmy fachowe:

1.	naprawa bruku z dużej kostki na sucho o powierzchni	3.510 m^2
2.	„ „ z małej kostki na sucho o powierzchni	392 m^2
3.	„ „ t. zw. dzikiego o powierzchni . . .	970 m^2
4.	„ „ z dużej kostki zalanego cementem o pow.	1.260 m^2

5.	naprawa bruku z małej kostki zalanego cementem o pow.	. . . .	24 m²
6.	„ „ mozaikowego zalanego cementem o pow.	. . . .	311 m²
7.	„ chodników betonowych	. . . . . .	2 326 m²
8.	„ dróg gruntowych	. . . . . .	3,400 km
9.	„ dróg szosowych	. . . . . .	3,925 km
10.	„ chodników żużlowych	. . . . . .	13,745 km
11.	uregulowanie krawężników	. . . . . .	1 288 mb
12.	czyszczenie i uporządkowanie rowów przydrożnych		19,509 km

Urząd Wojewódzki Śląski udzielił miastu na utrzymanie dróg państwowych i wojewódzkich, których ogólna długość wynosi 15,7 km, subwencji w wysokości 13.000.— zł. Z kwoty tej wykonano naprawę bruku na ulicy Krakowskiej o powierzchni 1.066,76 m².

Wydatkowano:

na robociznę	9.119,46 zł
na zakup cementu	1.116,— „
na zakup kostki granitowej	2.764,54 „
Razem:	13.000,00 zł.

Dla normalnego ruchu kanalizacji ulicznej zostały wykonane następujące roboty:

a) usunięcie mułu osadowego w głównych kanałach;
b) perjodyczne czyszczenie skrzyń osadowych;
c) wszelkie konieczne naprawy w szybach rewizyjnych i kanałach;
d) perjodyczne spłukiwanie kanałów gospodarczych.

Również przeprowadzono bieżące roboty konserwacyjne w 4-ch oczyszczalniach ścieków kałanowych, a w szczególności: naprawa maszyn, czyszczenie studni mułowych oraz wywóz i suszenie mułu.

Przy powyższych robotach konserwacyjnych, zatrudniono oprócz 4 sił technicznych, wynagradzanych według pragmatyki urzędniczej, następujące siły robocze włącznie personelu dozorującego w stosunku roboczym:

2 drogomistrzów (jeden drogomistrz w stosunku urzędniczym, 1 w stosunku roboczym);
8 dozorców względnie przodowników w stosunku roboczym;
78 rzemieślników i robotników stałych.

Wyżej naprowadzona stała załoga robotnicza przepracowała w roku sprawozdawczym ogółem 27.810 dniówek za ogólnym wynagrodzeniem 211.927,81 zł.

Przy robotach publicznych, wykonywanych we własnym zakresie, zatrudniono ogółem przeciętnie 98 robotników sezonowych, w tej sumie 13 sił technicznych względnie biurowych, którzy przepracowali ogółem 22.514 dniówek za ogólnym wynagrodzeniem 119.012,88 złotych.

Ponadto bezrobotni odpracowujący udzielone im zapomogi, wykonali 21.395 dniówek roboczych.

Przy wykonywaniu robót około ułożenia przewodów konsumcyjnych w terenach ulicznych na obszarze miasta Katowic, pracownicy Działu Konserwacyjnego strzegli interesów i praw miasta, oraz prowadzili nadzór i kontrolę nad należytym wykonaniem robót.

Nadmienić przytem wypada, że brak motorowego wozu kanałowego dla czyszczenia skrzyń osadowych, oraz brak motorowej skrapiarki ulic, na zakup których to wozów brak było środków finansowych, — utrudniał znacznie intensywne i racjonalne prowadzenie robót konserwacji ulic względnie urządzeń ulicznych.

II. Opracowanie projektów budowli podziemnych jak ulic, kanałów, mostów itp.

W biurze projektów Urzędu Drogowego i Mierniczego opracowane zostały projekty drogowe, kanalizacyjne i mostowe dla wszystkich dzielnic miasta W. Katowic wraz z wszelkiemi czynnościami, wchodzącymi w zakres prac projektodawczych a mianowicie:

a) wykonanie pomiarowych zdjęć sytuacyjnych i wysokościowych,
b) sporządzenie kosztorysów, obliczeń mas ziemnych i sprawozdań technicznych,
c) prowadzenie administracji technicznej, związanej z pracami projektodawczymi.

W okresie sprawozdawczym t. j. od 1 kwietnia 1935 r. do 31 marca 1936 r. opracowane zostały następujące projekty:

a) Projekty rozbudowy i przebudowy ulic.

1. Przebudowa ul. Dyrekcyjnej na odcinku od ul. Dworcowej do ul. Marszałka Piłsudskiego — długość odcinka 150 m, obejmująca rozszerzenie i umocowanie chodników płytami mozaikowymi oraz umocowanie jezdni nową warstwą asfaltową.
2. Przebudowa ul. Pierackiego na odcinku od ul. Pocztowej do ul. Mielęckiego — długość odcinka 250 m — obejmująca rozszerzenie i umocowanie chodników płytami mozaikowymi oraz umocowanie jezdni warstwą asfaltową na podłożu szosowym.
3. Przebudowa ul. Młyńskiej na odcinku od ul. Pocztowej do ulicy Wawelskiej — długość odcinka 100 m — obejmująca rozszerzenie chodnika północnego oraz umocowanie jezdni kostką granitową względnie warstwą asfaltową na podłożu szosowym.
4. Rozbudowa ul. Jordana na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Mikołowskiej, długość odcinka 430 m — obejmująca brukowanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników płytami betonowymi.
5. Rozbudowa ul. Rymera na odcinku od ul. Kościuszki do ulicy Wandy t. j. na długości 120 m — obejmująca umocowanie jez-

dni małą kostką porfirową na podłożu szosowym wraz z prowizorycznym umocowaniem chodników.

6. Rozbudowa ul. Kłodnickiej na odcinku od ul. Kościuszki do granicy miasta — długość odcinka 800 m — obejmująca wykonanie robót ziemnych i szosowych.

7. Rozbudowa ul. Bart. Głowackiego na odcinku od ul. Jordana do ul. Poniatowskiego — długość odcinka 150 m — obejmująca wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

8. Rozbudowa ul. Sienkiewicza na odcinku od ul. Powstańców do ogródków działkowych — długość odcinka 200 m — obejmująca wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

9. Rozbudowa ul. Stalmacha na odcinku od ul. Kilińskiego do ul. Mikołowskiej — długość odcinka 150 m — obejmująca wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

10. Rozbudowa ul. św. Barbary na odcinku od ul. Poniatowskiego do Parku Kościuszki — długość odcinka 400 m — obejmująca wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

11. Rozbudowa ul. Ks. Damrota na odcinku od ul. Wojewódzkiej do ul. Powstańców — długość odcinka 450 m — obejmująca wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

12. Rozbudowa ul. Powstańców na odcinku od ul. Francuskiej do ul. Ks. Damrota — długość odcinka 200 — obejmująca wykonanie robót szosowych.

13. a) Rozbudowa ul. Wandy na odcinku od ul. Kordeckiego do ul. Andrzeja, na długości 100 m;

 b) Rozbudowa ul. Wandy na odcinku od ul. Andrzeja do ul. Kopernika — na długości 150 m;

 c) Rozbudowa ul. Wandy na odcinku od ul. Stalmacha do ul. Jordana — długość odcinka 170 m obejmujące wykonanie robót szosowych i chodnikowych.

14. Rozbudowa ul. Mieroszewskiego na odcinku od ul. Markiefki do ul. Francla — długość odcinka 280 m — obejmująca umocowanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników.

15. Rozbudowa ul. Żogały na odcinku od ul. Markiefki do ul. Francla — długość odcinka 130 m — obejmująca umocowanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników.

16. Rozbudowa ul. Rawy na odcinku od ul. Krakowskiej do rzeki Rawy — długość 150 m — obejmująca umocowanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników.

17. Rozbudowa ul. Marcinkowskiego — od ul. Krakowskiej do rzeki Rawy — długość odcinka 220 m — obejmująca umocowanie jezdni dzikim brukiem oraz umocowanie chodników.

18. Rozbudowa ul. Staszyca na odcinku od ul. Krakowskiej do rzeki Rawy — długość odcinka 300 m — obejmująca umoco-

wanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników.

19. Rozbudowa ul. Mikołaja Reja na odcinku od ul. Krakowskiej do rzeki Rawy — długość odcinka 210 m — obejmująca umocowanie jezdni małą kostką porfirową na podłożu szosowym oraz umocowanie chodników.
20. Rozbudowa ul. Górnej na odcinku od ul. Katowickiej do końca zabudowań — długość odcinka 100 m — obejmująca umocowanie jezdni dużą kostką szarogłazową, oraz umocowanie chodników.
21. Rozbudowa ulic i podwórzy wzdłuż nowych miejskich bloków mieszkalnych przy ul. Katowickiej, mianowicie umocowanie jezdni materiałem szosowym, zaś podwórzy i chodników drobnym żużlem.
22. Skanalizowanie ulicy Dąbrowskiego na odcinku ul. Francuskiej do ul. Lompy — długość odcinka 180 mb — rurami o śred. 300 mm w świetle.
23. Budowa mostu żelbetonowego na Rawie w ulicy Dębskiej o rozpiętości w świetle 6,20 mtr. i szerokości 11 mb.
24. Skanalizowanie ulic i podwórzy wzdłuż nowych miejskich bloków mieszkalnych przy ul. Katowickiej w dzielnicy II.
25. Poszerzenie przepustu nad potokiem leśnym obustronnie ulicy Krakowskiej o 4,5 m płytą żelazobetonową.

III. Wykonanie robót inwestycyjno-budowlanych podziemnych, budowy ulic, kanałów, mostów i t. p.

(Koszt: 1.679.146,— zł).

Okres budżetowy 1935/36 stał pod znakiem intensywnego prowadzenia robót inwestycyjnych drogowych i kanalizacyjnych we wszystkich dzielnicach miasta.

Koszta robót inwestycyjnych ubiegłego okresu budżetowego, zostały pokryte częściowo z kredytów miejskich, częściowo wojewódzkich, oraz z kredytów i dotacyj Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i Funduszu Pracy. W szczególności wydano na poszczególne inwestycje miejskie w roku sprawozdawczym:

1) z Funduszu Pracy (pożyczka) . . . ,	518.068,72 zł
2) z Funduszu Pracy (udział Skarbu Śląskiego) .	159.011,85 zł
3) z Wojew. Funduszu Drogowego (subwencja) .	44.585,05 zł
4) z Wojew. Biura Funduszu Pracy (dotacja) .	235.000,00 zł
5) z kredytów miejskich	650.781,11 zł
6) z rachunku zaliczek zwrotnych . . .	46.000,00 zł
7) udział Śląskich Kolejek S. A. w przebudowie ul. Wojciechowskiego	25.700,00 zl
Razem:	1.679.146,73 zł

Roboty te przyczyniły się do rozbudowy i uporządkowania miasta, a z drugiej strony umożliwiały zatrudnienie wielkiej liczby bezrobotnych.

W okresie sprawozdawczym założono urządzenia kanalizacyjne w 24 ulicach miasta na łącznej długości 8.500 mb przewodów kanalizacyjnych, w tej liczbie 1670 mb przewodów połączeń domowych oraz odwadniających. Oprócz niezbędnych inwestycyj w śródmieściu, kontynuowano w pierwszym rzędzie skanalizowanie dzielnicy Dąb i ulicy Katowickiej koło nowowybudowanych bloków mieszkalnych oraz wykorzystano jednocześnie prowadzenie robót drogowych przy piększych arteriach wylotowych dla ułożenia przewodów kanalizacyjnych (ulica Kościuszki, Ligocka).

W szczególności wykonano:

W dzielnicy I.

1. W ulicy Bartosza Głowackiego, na odcinku od ulicy Jordana do ul. Poniatowskiego 60 mb połączeń kanałowych, kosztem 1.584,10 zł.
2. W ulicy Dąbrowskiego w związku z projektowaną budową Muzeum Śląskiego, kanał uliczny z rur żelbetonowych o śred. 300 mm na długości 177 mb między ul. Francuską i Lompy, kosztem 13.288,— zł.
3. Skanalizowanie ulicy Jordana na odcinku od ul. Kilińskiego do ul. Mikołowskiej; — ułożono 140 bm kanału ulicznego z rur żelbetonowych o śred. 300 mm, kosztem 6.239,28,— zł.
4. Przy skanalizowaniu ul. Kozielskiej wykonano kanał z rur żelbetonowych o śred. 800 mm na długości 143 mb wraz z robotami ziemnymi kosztem ca. 19.000,00 zł.
5. Przy rozbudowie ul. Kościuszki od parku Kościuszki do ulicy Brynowskiej założono 830 mb kanału z rur betonowych o śred. 300 mm, wbudowano 92 szt. skrzyń osadowych systemu „Geigera", wykonano 445 mb połączeń kanałowych z rur kamionkowych o śred. 150 mm, oraz 165 mb przewodów odwadniających z rur betonowych o śred. 150 mm, kosztem ca. 50.000,— zł.
6. Przy ulicy Mikołowskiej ułożono na odcinku od domu nr 70 do końca ul. Podwórzowej kanał z rur żelbetonowych o śred. 300 mm. i 400 mm. na łącznej długości 374 mb, kosztem ca. 23.000,— zł.
7. W ulicy Opolskiej założono na nieskanalizowanych dotąd odcinkach kanał uliczny z rur żelbetonowych o śred. 300 i 400 mm. na łącznej długości 282 mb. Ogólny koszt tych robót 19.090,— zł.
8. Przy rozbudowie ulicy Stalmacha ułożono 80 mb połączeń kanałowych, kosztem ca. 3.200,— zł.

9. Ulica Wandy otrzymała na odcinku od ulicy Andrzeja do ul. Kordeckiego 120 mb kanału z rur żelbetonowych o śred. 800 mm, i na odcinku od ulicy Stalmacha do ul. Jordana 100 mb kanału z rur o śred. 300 i 400 mm oraz 150 mb połączeń kanałowych. Koszt tychże robót wynosił 13.494,74 zł.

10. W ulicy Krasińskiego wykonano połączenie kanalizacyjne do domu „Caritas" kosztem 1.964,55 zł.

11. Skanalizowanie ulicy Rymera od ul. Kościuszki do ul. Wandy, wykonano kosztem 9.420,— zł na długości 180 mb.

Dzielnica II.

12. Przy ulicy Katowickiej w pobliżu wybudowanych po południowej stronie ulicy 5 bloków mieszkalnych ułożono 282 mb kanału ulicznego z rur betonowych o śred. 200 mm i 490 mb połączeń kanalizacyjnych z rur kamionkowych o śred. 150 mm. Inwestycje te kosztowały 18.501,— zł.

Dzielnica III.

13. Wykonano skanalizowanie ulicy Beka na odcinku od ul. Ks. Pośpiecha do bocznicy kolejowej za pomocą rur żelbetonowych o śred. 200 mm na długości 170 mb. Koszt tych robót wynosił 5.793,48 zł.

14. Ulicę Chorzowską skanalizowano rurami żelbetonowymi o śred. 300, 400 i 600 mm na łącznej długości 624,82 mb wraz z studniami osadowymi i połączeniami domowymi z rur kamionkowych o śred. 150 mm i długości łącznej 42 mb. Koszt tych robót wynosił ca. 70.455,— zł.

15. W ulicy Dębskiej wykonano kanał uliczny z rur żelbetonowych o śred. 400 i 1000 mm na łącznej długości 472,80 mb oraz połączenia kanalizacyjne z rur kamionkowych o śred. 150 mm długości 78 m. Koszt tych robót wynosił ca. 49.408,23 zł.

16. Skanalizowanie ulicy Krzyżowej wykonano przy pomocy rur żelbetonowych o śred. 300 i 400 mm na długości 285,65 mb. Wykonano też 101 mb połączeń kanalizacyjnych z rur kamionkowych o śred. 150 mm. Koszt odnośnych robót wynosił ca. 22.037,50 zl.

17. W ulicy Seydy ułożono kanał z rur żelbetonowych o długości 124,5 bm i połączenia z rur kamionkowych o śred. 150 mm i długości 25,2 mb. Sumaryczny koszt tych robót wynosił 9.057,20 zł.

18. Ulica Sportowa otrzymała kanał z rur żelbetonowych o śred. 300, 400 i 800 mm na łącznej długości 238,2 mb wraz z połączeniami z rur kamionkowych o śred. 150 mm łącznej długości 25 mb wraz z ujęciem rowu Dębskiego. Koszta tych robót wynosiły 17.447,63 zł.

19. W ulicy Studziennej ułożono kanał uliczny z rur żelbetonowych o śred. 400 mm na długości 232 mb wraz z przewodami połączeniowymi o długości 19,6 mb i śred. 150 mm kosztem ca. 16.225,05 zł.

20. Ulicę Szpitalną zaopatrzono w kanał uliczny długości 116,50 mb z rur żelbetonowych o śred. 300 mm, wykonano też 35 mb połączeń kanalizacyjnych kosztem ca. 8.734,77 zł.

21. W ulicy Wiejskiej wykonano kanał żelbetonowy o śred. 300 mm na długości 121,7 mb oraz 33,8 mb połączeń z rur kamionkowych o śred. 150 mm kosztem 10.098,80 zł.

22. W związku z rozbudową ulicy Wojciechowskiego założono 22 mb połączeń kanałowych z skrzyniami osadowymi kosztem ca. 1,200,— zł.

Dzielnica IV.

23. Przy rozbudowie ulicy Ligockiej na odcinku od ul. Panewnickiej do ul. Franciszkańskiej wykonano 150 mb kanalizacji z rur betonowych kosztem ca. 73.091,— zł.

24. Ulica Szybowa została skanalizowana na długości 94 mb na odcinku od ul. Rycerskiej do ul. Bocznej za pomocą kanału z rur żelbetonowych o śred. 300 mm, kosztem 4.551,50 zł.

W dziedzinie budownictwa drogowego wykonano ulepszone nawierzchnie drogowe w szeregu ulicach w mieście, zwłaszcza w południowej części miasta rozbudowującej się intensywnie w dzielnicy koło gmachu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, a ponadto zwrócno specjalną uwagę na budowę względnie ulepszenie nawierzchni ważniejszych arterii wylotowych w mieście (ul. Kościuszki, Francuska, Mikołowska, Krakowska, Leopolda, Ligocka i Wojciechowskiego).

Roboty drogowe prowadzono ogółem na 26 ulicach miasta na długości łącznej 12,6 km, przyczem w sumarycznym zestawieniu wykonano:

jezdni szosowej	32.670 m²
jezdni smołowanej i bitumicznej .	23.375 „
jezdni brukowanej kam. polnym .	1.100 „
jezdni brukowanej kostką . .	16.755 „
razem jezdni:	73.900 m²
chodników z płyt	3.765 m²
chodników z żużlu hałdowego .	24.860 „
założenie krawężników . .	12.320 mb
robót ziemnych	27.000 m³

Szczegółowe zestawienie robót drogowych, przedstawia się następująco:

W dzielnicy I.

1. Rozbudowa ulicy Barbary na odcinku między ul. Poniatowskiego i parkiem Kościuszki na długości 486 mb; wydobyto 1200 m^3 ziemi, wykonano około 2000 m^2 jezdni z nawierzchnią szosową smołowaną, ułożono 500 mb krawężników, obustronne chodniki umocowano rajmówką (żużlem hałdowym). Koszt tych robót wynosił 43.796,92 zł.
2. Rozbudowa ulicy Bartosza Głowackiego między ul. Poniatowskiego a ul .Jordana na długości 160 mb. Wykopano i odwieziono 900 m^3 ziemi, wykonano około 1200 m^2 nowej nawierzchni szosowej, 600 m^2 chodnika z żużlu hałdowego, 520 m^2 chodnika z płyt i bruku mozaikowego, oraz 320 mb krawężników kosztem ogólnym 22.087,27 zł.
3. Przy rozbudowie ul. Damrota na odcinku od ul. Powstańców do mostu kolejowego, długości 540 mb — wydobyto około 3000 m^3 ziemi, wykonano około 2700 m^2 nawierzchni szosowej, ułożono około 450 mb krawężnika, obustronny chodnik umocowano rajmówką i płytami betonowymi. Określone roboty kosztowały ca. 34.580,— zł.
4. Rozbudowa ul. Dąbrowskiego na odcinku od ul. Francuskiej do ul. Lompy na długości 167 mb, które to roboty wykonano w związku z projektowaną budową Muzeum Śląskiego. Wydobyto około 300 m^3 ziemi, wykonano jezdnię z kamienia polnego około 1100 m^2, ułożono 60 bm krawężnika, obustronne chodniki umocowano rajmówką. Koszt podanych robót wynosił ca. 5.540,— zł.
5. Przebudowa ul. Opolskiej, na odcinku od istniejącego dawniej bruku do terenu kolejowego na długości 475 mb. Wykonano około 3000 m^3 wykopu, następnie roboty szosowe, ułożono 900 mb krawężnika ogólnym kosztem tych robót około 53.000,— zł. Pozostały do wykonania roboty uzupełniające i wierzchnie smołowanie jezdni.
6. Ulica Francuska została rozbudowana na odcinku od ul. Powstańców do „kolonii Karbowa" na długości 600 mb. Wykonano 2800 m^2 bruku z małej kostki granitowej nieregularnej, 2000 m^2 bruku z klinkieru drogowego. Roboty zostały wykonane kosztem ca. 85.000,— zł.
7. Rozbudowa ul. Kościuszki na odcinku od ul. Powstańców do ul. Jordana na długości 110 mb. Wykonano 510 m^2 umocowania chodnikowego z płyt mozaikowych, bruku mozaikowego i betonu kosztem ca. 5.640,— zł. Na dalszym odcinku tej ulicy na przestrzeni od ul. Poniatowskiego do ul. Brynowskiej wydobyto około 3460 m^3 ziemi, wykonano na długości 1000 m około 6800 m^2 podłoża szosowego, na długości zaś 2600 mb wykonano 19.375 m^2 dywaniku bitumicznego oraz ułożono

4255 mb krawężników. Podane roboty kosztowały wraz z wykupem gruntów 273.711,85 zł.

8. W związku z rozbudową ul. Kozielskiej na długości 400 mb między ul. Fabryczną i Raciborską wykonano około 4000 m^3 wykopu ziemi, 2800 m^2 nowej nawierzchni szosowej, 2000 m^2 chodnika z rajmówki i ułożono 800 mb krawężnika. Ogólny koszt robót wynosił około 52.514,— zł.
9. Przy skanalizowaniu ul. Mikołowskiej koło ul. Podwórzowej wykonano pas dla rowerzystów o szerokości 5,00 m, długości 299 m i chodnik dla pieszych o szerokości 3,00 m i długości 210 mb. Koszt robót wynosił ca. 5.026,— zł.
10. Przebudowa ul. Dąbrówki na odcinku od ul. Opolskiej do placu przy ul. Gliwickiej na długości 110 mb. Wykonano roboty ziemne i szosowe, ułożono 220 mb krawężników, nawierzchnię wykonano sposobem maziowania powierzchniowego kosztem ogólnym ca. 16.255,— zl.
11. Przy robotach drogowych na ul. Plebiscytowej, odcinek między ul. Powstańców i ul. Ks. Biskupa Lisieckiego — wydobyto na długości 270 mb około 2400 m^3 ziemi, wykonano około 1620 m^2 jezdni brukowanej, ułożono 285 mb krawężnika, chodniki umocowano rajmówką. Koszt wynosił ca. 16.000,— zł.
12. W ulicy Powstańców na odcinku od ul. Francuskiej do ulicy Ks. Damrota na długości 198 mb wydobyto 312 m^3 ziemi, wykonano około 700 m^2 jezdni z nawierzchnią szosową i chodniki po obu stronach jezdni umocowano rajmówką. Roboty te wykonali przedsiębiorcy kosztem ca. 8.440,— zł.
13. Przy ul. Raciborskiej wykonano roboty chodnikowe na odcinku od ul. Mikołowskiej do Szpitala Miejskiego t. j. na długości 500 mb. W szczególności wykonano 606 m^2 chodnika z płyt mozaikowych, 500 m^2 z bruku mozaikowego, 100 m^2 wjazdu z małej kostki zalanej cementem. Sumaryczny koszt tych robót wynosił 12.500,— zł.
14. W ulicy Reymonta wykonano rozbudowę odcinka tej ulicy między ulicami Juliusza Ligonia i Powstańców. Rozbudowa objęła wykonanie 700 m^2 umocowania szosowego na długości 100 mb, ułożenie 200 mb krawężników i 600 m^2 umocowania chodnikowego rajmówką. Podane roboty kosztowały około 8.000,— zł.
15. W związku z rozbudową ul. Sienkiewicza na odcinku od ulicy Powstańców do ogródków działkowych na długości 156 mb wydobyto 470 m^3 ziemi, wykonano około 900 m^2 jezdni z nawierzchnią szosową smołowaną, ułożono 300 mb krawężnika, chodniki umocowano rajmówką. Koszt tych robót wynosił ca. 17.943,— zł.
16. W ulicy Piotra Skargi wykonano roboty drogowe — ziemne i szosowe kosztem 41.964,13 zł.

17. W ulicy Stalmacha przeprowadzono roboty drogowe na odcinku od ul. Mikołowskiej do ul. Kilińskiego t. j. na długość 140 mb. Wykonano mianowicie: 800 m^3 wykopu wraz z odwózką ziemi, 850 m^2 nowej nawierzchni szosowej, 1200 m^2 chodnika z żużlu hałdowego i 280 mb krawężnika. Koszt robót wynosił ca. 13.119,62 zł.

18. Ulica Wandy. Przeprowadzono uregulowanie nawierzchni ulicy na długości 420 mb a mianowicie: między ulicami Kordeckiego i Kopernika oraz Jordana i Stalmacha. Wykonano około 6000 m^3 wykopu ziemi i 3070 m^2 nawierzchni szosowej, 450 m^2 chodnika z płyt i bruku mozaikowego, 1750 m^2 chodnika umocowanego rajmówką oraz ułożono 910 mb krawężników. Koszt robót wynosił łącznie ca. 78.043,26 zł.

W dzielnicy II.

19. Ulica Katowicka. Ułożono 450 mb krawężników i wykonano umocowanie szosowe 6 bocznych ulic i podwórzy między blokami o szerokości 18 m i długości 222 mb. Koszt tych robót wynosił ca. 21.400,— zł.

20. W ulicy Krakowskiej przebrukowano 1066 m^2 jezdni z zalaniem spoin cementem oraz wykonano po stronie południowej 1075 m^2 chodnika z płyt betonowych ogólnym kosztem około 16.661,— zł.

21. Brukowanie ul. Leopolda na odcinku od ul. Markiefki do granicy miasta t. j. na długości 1117 mb kostką nieregularną — porfirową — ogólnym kosztem ca. 40.850,— zł.

22. Rozbudowa ulicy Wolności narazie tylko roboty szosowe i ziemne wykonana została kosztem 16.649,32 zł.

W dzielnicy III.

23. W związku z skanalizowaniem ul. Chorzowskiej urządzono po południowej stronie tej ulicy chodnik średniej szerokości 7 m, i przesunięto parkany do linii regulacyjnej ogólnym kosztem ca. 25.380,— zł.

24. W ulicy Dębskiej wykonano chodniki obustronne o powierzchni 1570 m^2 oraz podwyższono ulicę do nowego przepustu na Rawie wraz z nawierzchnią brukowaną. Koszt tych robót wynosił ca. 4.266,— zł.

25. W ulicy Wojciechowskiego na trasie długości 450 m wykopano i odwieziono 840 m^3 ziemi z dawnego torowiska tramwajowego, wykonano 1682 m^2 podłoża i bruku z kostek granitowych zalanych cementem oraz zerwano 450 m^2 starego bruku a 284 m^2 bruku wjazdowego i mozaikowego przebrukowano. Koszt wymienionych robót wynosił 88.258,27 zł.

W dzielnicy IV.

26. Ulica Ligocka. Na odcinku od ul. Zalęskiej do Panewnickiej na długości 1280 mb wykonano nowe szosowanie na powierzchni 7200 m^2. Chodniki po obu stronach jezdni rozszerzono do 2 m każdy i umocowano żużlem hałdowym. Koszt tych robót wynosił ca. 99.082,— zł.
27. Poza wymienionymi robotami drogowymi wykonano jeszcze szereg drobnych robót inwestycyjnych drogowych oraz zakupiono materiały na roboty na następny sezon budowlany za sumę ca. 50.000,— zł.

Jako roboty specjalne przeprowadzone przez Miejski Urząd Drogowy i Mierniczy wymienić należy:

1. Most żelbetowy na Rawie w trakcie ulicy Dębskiej, zbudowany na miejscu starego. Most ten o szerokości 11 m, rozpiętości w świetle 6.20 m, posiada przyczółki betonowe na drewnianych palach i kosztował 23.595,45 zł.
2. Poszerzenie przepustu na potoku leśnym po obu stronach ulicy Krakowskiej. W związku z projektowaną rozbudową chodników poszerzony został istniejący obecnie przepust murowany sklepiony, za pomocą płyty żelbetowej grubości 22 cm i rozpiętości w świetle 3,76 m, długości 8,79 m. Roboty te kosztowały ca. 4.535,— zł.
3. Rozbudowa Miejskiego Zakładu Kąpielowego na Buglowiznie. Przy rozbudowie tej wykonano m. in. ściany żelbetowe o kubaturze 106,3 m^3, 112 m^3 fundamentów i murów oporowych, 354 mb krawężników betonowych, 1644 m^2 płyt chodnikowych, 110 mb dojazdu dla straży pożarnej, 194 m^2 drogi brukowanej dojazdowej, 514 m^2 trawników. Wykonano ponadto potrzebny szyb rewizyjny, przebudowano rów prowadzący wodę z Kopalni Wujek, wybudowano przechowalnię rowerów i pokryto szatnie dla pań i panów, oraz wykonano szereg robót dodatkowych ogólnym kosztem 43.766,67 zł.

IV. Prace pomiarowe, niwelacyjne, wytyczenia linii regulacyjnych i t. p.

W okresie roku budżetowego 1935/36 dział mierniczy poza innymi normalnymi czynnościami, wykonał następujące prace:

Przeprowadzenie pomiarów celem wydzielena nabywanych w drodze kupna lub uzyskanych bezpłatnie terenów ulicznych w około 100 wypadkach. Wytyczenie i wskazywanie nowych względnie już ustalonych linii regulacyjnych na miejscu w związku z budową nowych domów. Wykonanie pomiarów sytuacyjnych oraz pomiarów wysokościowych do zestawienia profilów podłużnych przy opracowaniu nowych planów zabudowania względnie linii regulacyjnych.

Zestawiono następujące plany zabudowania:

1. Plan zmiany linii regulacyjnych na narożniku przy ulicy Raciborskiej i Fabrycznej oraz pl. dr. Rostka w podziałce 1:500.
2. Plan zabudowania terenów pomiędzy ulicami: Mikołowską, Kościuszki a ulicą Poniatowskiego i Parkiem Kościuszki w podziałce 1:1000.
3. Plan linii regulacyjnych ulicy Francuskiej od kolonii Karbowa do Muchowca w podziałce 1:1000.
4. Plan zabudowania terenów pomiędzy ulicą Zamkową, Katowicką i koleją wąskotorową w podziałce 1:500.
5. Plan zabudowania względnie zmiany linii regulacyjnych ulicy Parkowej w Brynowie w podziałce 1:1000.
6. Plan zabudowania terenów położonych pomiędzy ulicami Franciszkańską, Ligocką, Panewnicką i granicą miasta w podziałce 1:1000.
7. Plan linii regulacyjnych ulicy Jordana na odcinku od ulicy Kościuszki do ulicy Królowej Jadwigi oraz ulic pomiędzy ulicą Powstańców i ul. Jordana w podziałce 1:1000.
8. Plan zmiany linii regulacyjnych ul. Raciborskiej na odcinku od numeru domu 42 do toru kolejowego, oraz ulicy nr 21 w podziałce 1:500.
9. Plan zabudowania terenów pomiędzy ulicami: Brynowską, i ulicą „D" a ulicą Kępową i ul. „G" w dzielnicy IV w podziałce 1:1000.
10. Plan zabudowania terenów na obszarze dawniejszej cegielni Grünfelda w podziałce 1:1000.
11. Plan zabudowania terenów położonych na północ od ul. Katowickiej pomiędzy koleją wąskotorową a drogą polną w podziałce 1:1000.
12. Plan zmiany linii regulacyjnych na narożniku ulicy Kościelnej i Wandy oraz ul. Stalmacha w podziałce 1:500.
13. Plan zmiany linii regulacyjnych ulicy Dworskiej w dzielnicy Brynów.

Dokonano również niwelacji ścisłej w dzielnicy I. i III., nawiązując się do reperów wysokościowych umieszczonych na obiektach kolejowych.

Opracowano kameralnie operaty pomiarowe odnośnie do terenów ulicznych mających być powzdanych na rzecz Gminy Miejskiej, z uzupełnieniem map katastralnych oraz wkreśleniem powstałych zmian do tutejszego materiału katastralnego.

Dostarczenie planów sytuacyjnych dla Oddziału Podatkowego i Policji Budowlanej dla wymiaru podatku od placów budowlanych.

Uzupełnienie planów sekcyjnych w podziałce 1—1000 oraz planów poglądowych w podziałce 1:4000 i 1:10000.

Opracowano i zestawiono plan katastralny odnośnie do gmin po części Panewnik i Piotrowic Śląskich, ilustrujący obszary, co do których istnieje projekt wcielenia ich od obrębu miasta Katowic.

Przeprowadzono nową numerację domów przy przedłużonej ulicy Kościuszki i przenumerowanie przy innych ulicach, które zabudowano nowymi budynkami mieszkalnymi.

V. Administracja Budowlana.

Rok budżetowy 1935/36 czyli okres sprawozdawczy, zapoczątkował w administracji budowlanej Urzędu Drogowego i Mierniczego zasadniczą zmianę w dotychczas stosowanym sposobie pociągania obywateli miasta do świadczeń na koszty budowy i przebudowy ulic.

Według przestarzałego ustawodawstwa niemieckiego, możliwem było pociąganie do tych świadczeń tylko właścicieli nieruchomości, co było zjawiskiem poniekąd anormalnym, skoro się zważy, że nie tylko właściciele nieruchomości, ale i zakłady przemysłowe i handlowe korzystają nawet jeszcze we większej mierze z urządzeń ulicznych. Dopiero uchwalona przez Sejm Śląski ustawa z dnia 3 stycznia 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych we Województwie Śląskiem (Dz. U. Śl. Nr. 3 poz. 3) umożliwiła Związkom Komunalnym pociąganie do świadczeń na cele budowy i przebudowy ulic względnie dróg publicznych oprócz właścicieli nieruchomości, także właścicieli przedsębiorstw przemysłowych i handlowych.

Opłatę drogową wymierzaną na zasadzie statutu miasta Katowic z dnia 10 września 1934 r. o samoistnej opłacie komunalnej n budowę i przebudowę dróg publicznych, wydanym na podstawie powyższej ustawy śląskiej, płacą właściciele nieruchomości we formie dodatku do komunalnego podatku budynkowego, zaś właściciele przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w formie dodatku do państwowego podatku przemysłowego.

W roku sprawozdawczym administracja budowlana wymierzyła więc po raz pierwszy opłatę drogową na zasadzie powyższego statutu o opłatach drogowych. Wysłano 1402 wymiary właścicielom nieruchomości i 4157 wymiarów właścicielom przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, czyli wygotowano łącznie 5559 wymiarów na ogólną sumę opłaty drogowej 382.821,53 zł.

Sprzeciwów i wniosków o umorzenie tej opłaty wpłynęło ogółem 1,857, w tej liczbie około 70% nieuzasadnionych. Odpisano na skutek reklamacyj 44.973,70 zł. Wpłynęło 284.739,29 zł tytułem opłaty drogowej, a resztę 53.108,54 zł ściąga przymuswo Urząd Skarbowy.

Analogicznie jak w innych latach referat administracyjny wymierzył w roku sprawozdawczym właścicielom nieruchomości opłatę kanałową, obliczaną na zasadzie komunalnego podatku budynkowego i według długości frontowych nieruchomości.

Wymiarów tej opłaty wysłano 1900 na ogólną sumę opłaty kanałowej 107.607,26 zł.

Wniosków o umorzenie tej opłaty i sprzeciwów załatwiono 310, w tej liczbie 35 uzasadnionych. Tytułem opłaty kanałowej wpłynęło 99.360,01 zł, umorzono 1.697,70 zł, resztę 6.549,55 zł ściąga się przymusowo.

Zaległe udziałowe koszty budowy i przebudowy ulic od właścicieli nieruchomości, których budowle nie podlegają wymiarowi opłaty drogowej, pobrano względnie ściągnięto w roku sprawozdawczym w ogólnej sumie ca. 105.000 zł.

Przy nabywaniu gruntów pod budowę lub rozbudowę ulic praktykowano do czasu, gdy obowiązywało niemieckie ustawodawstwo w przedmiocie nakładania na właścicieli nieruchomości udziałowych kosztów tych robót — w ten sposób, że właścicielom tych gruntów zajmowano potrzebny pod ulicę grunt uliczny a później wartość tegoż gruntu odliczano z udziałowych kosztów budowy ulicy.

Z chwilą wprowadzenia w życie wspomnianego wyżej statutu o opłatach drogowych i uskutecznienia wymiaru tej opłaty, upadł system podziału kosztów budowy na przyległych do niej właścicieli nieruchomości, a tym samym nie można też bonifikować zudziałowych wspomnianych kosztów wartości zajętego pod ulicę gruntu ulicznego. Nastała przeto automatycznie konieczność nabywania gruntów ulicznych zwłaszcza pod budowane nowe lub rozbudowywane ulice w przyłączonych do miasta dzielnicach.

Grunty uliczne nabywa się przeważnie w drodze ugodowej, to znaczy w drodze kupna po umówionej cenie odszkodowawczej. Gdy jednak nie można osiągnąć z właścicielem nieruchomości porozumienia o cenę odszkodowawczą, Gmina Miejska nabywa potrzebne pod ulice grunty w drodze postępowania wywłaszczeniowego.

W roku sprawozdawczym Gmina Miejska nabyła w drodze kupna ugodowego grunty pod różne ulice w rozmiarze przeszło 16.000 m^2. Płacono za grunty uliczne w centrum miasta od 7,— do 10,— zł za 1 m^2, w przedmieściach od 2,— do 5,— zł za 1 m^2, przeciętnie 6,— zł za 1 m^2, czyli, że zakupiono w drodze ugodowej 16.000 m^2 po przeciętnie 6,— zł za 1 m^2 t. j. za łączną sumę 96.000,— zł.

W drodze postępowania wywłaszczeniowego natomiast nabyto około 9.000 m^2 gruntów ulicznych pod ulicę: św. Jacka i Francuską w dzielnicy I., pod ulicę Ryszarda w dzielnicy II, pod ulicę Zalęską i przedłużoną ulicę Kościuszki w dzielnicy IV. po cenie przeciętnej 8,— zł za m^2 t. j. za ogólną sumę ca. 72.000,— zł.

W związku z udzieleniem zezwoleń policyjno - budowlanych na budowę lub dobudowę domów, wnioskodawcy o konsens budowlany odstąpili w myśl statutu miasta Katowic z dnia 10 wrze-

śnia 1934 r. o budowie domów mieszkalnych przy ulicach jeszcze niewykończonych bezpłatnie pod różne ulice około 6000 m² gruntów ulicznych przeciętnej wartości 6,— zł za 1 m², czyli łącznej wartości 36.000 zł.

Nieruchomy majątek miasta powiększył się przez kupno tych gruntów o ca. 204.000,— zł.

W sprawach spornych o świadczenia na rzecz budowy ulic, zastępowano Gminę Miejską przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w 16-tu wypadkach, z których 15-tu sporów rozstrzygnięto na korzyść miasta, zaś jeden spór nie został dotychczas rozstrzygnięty.

Spraw ze zakresu policji drogowej opracowano 29, zaś spraw z zakresu policji wodnej (nadań uprawnień wodnych, interwencji i t. p.) 18.

Na wzmiankę zasługuje opracowanie sprawy uregulowania rzeki Kłodnicy na terenie miasta, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów ustawy wodnej. Zrealizowanie projektu regulacji Kłodnicy jest jedno z najważniejszych zadań w najbliższej przyszłości ze względów zdrowotnych i estetycznych.

VI. Administracja gospodarcza budownictwa drogowego.

W roku sprawozdawczym Urząd Drogowy i Mierniczy wydatkował na roboty inwestycyjne i konserwacyjne następujące kwoty:

Wypłacono:

1. z budżetu administracyjnego:

na zarobki robotników stałej załogi zatrudnionej przy utrzymaniu ulic, dróg, chodników, kanałów i oczyszczalń ścieków kanałowych	239.007,01 zł
na remont dróg i ulic, chodników, placów targowych, na utrzymanie kanałów i oczyszczalń ścieków kanałowych wraz z zakupem potrzebnych materiałów . . .	85.376,80 zł
na pomiary i rozbudowę miasta (Biuro Projektów i aparat światłodruków) . . .	23.731,20 zł
udział w kosztach regulacji Rawy . .	240,748,00 zł
pozatem różne jak: koszty nabycia i przewłaszczenia terenów ulicznych na rzecz miasta, zwrot adiacentom przepłaconych kwot za rozbudowę ulic, koszty ogłoszeń, opłaty uznaniowe i składki członkowskie do Stowarzyszeń Publicznych oraz na wykup gruntów pod ulice	129.623,76 zł
Razem z budż. adm.:	718.486,77 zł

II. z budżetu nadzwyczajnego:

na roboty inwestycyjne: budowa dróg, ulic, kanałów i miejskiego Zakładu Kąpielowego z kredytów: Funduszu Pracy (z pożyczek zaciągniętych przez Magistrat) . . .	518.068,72 zł	
z Funduszu Pracy (udział skarbu Śląskiego) . .	159,011,85 zł	
z subwencyj Wojewódz.	44.585,05 zł	
z dotacji Woj. Biura Funduszu Pracy . . .	235.000,00 zł	
od adiacentów . .	25.700,00 zł	
z kredytów miejskich .	650.781,11 zł	
z rachunków zaliczek zwrotnych . . .	46.000.00 zł	1.679.146,73 zł
W sumie powyższej mieszczą się zarobki bezrobotnych zatrudnionych przy robotach publicznych wypłaconych przez Magistrat w sposób gospodarczy w wysokości	119.012,88 zł	
Pozatem z budżetu nadzwyczajnego Urzędu Drogowego i Mierniczego wypłacono: na opracowanie planu miasta Katowice .	24.767,77 zł	
na budowę schronów przeciwgazowych . .	626.10 zł	
na rozbudowę boiska PW. i WF.	5.362,64 zł	
pozatem na wykup gruntów pod ulice . . .	29.931,50 zł	60.688,01 zł
Razem z budżetu nadzwyczajnego:		1.739.834,74 zł

Ogólne wydatki na cele drogowe w roku 1935/36 wynoszą **2.458.321,51 zł.**

W porównaniu do ubiegłego roku wydatki na roboty inwestycyjne dość poważnie się zwiększyły i to dzięki przyznaniu miastu przez Fundusz Pracy dotacji w wysokości 235.000,— zł, z której finansowano większe i mniejsze roboty drogowe wyłącznie w śródmieściu.

Ogrodnictwo.

1. Stan liczbowy załogi:

a) ogrodników i rzemieślników	28
b) robotników	51
c) robotnic	15
d) stróżów	11
Razem:	105 osób.

2. Wielkość zieleńców publicznych utrzymywanych przez Zarząd ogrodów miejskich . . . . 103,3470 ha
3. Zadrzewienie ulic miasta: (7.452 sztuk) . 36,325 km.
4. Lasy miejskie . . . . 25,0000 ha
5. **Budżet Zarządu ogrodów miejskich w roku sprawozdawczym:**

a) wydatki osobowe i robocizna: 201.798,87 zł + 24.241,78 zł	226.040,65 zł
b) na wydatki rzeczowe	66.952,00 zł
c) uchwalono dodatkowo	31.800.00 zł
Razem:	324.792,65 zł

6. **Wydano w roku sprawozdawczym:**

a) na wydatki osobowe i robocizna . .	254.111,15 zł
b) na wydatki rzeczowe	63.609,90 zł
Razem:	317.721,05 zł

I. Utrzymanie plantów.

W roku sprawozdawczym utrzymywanie powiększających się z roku na rok zieleńców publicznych było bardzo trudno wobec szczupłości kredytów stojących do dyspozycji. Jednakowoż poziom utrzymania plantów z lat ubiegłych został przy jaknajdalej idących oszczędnościach zachowany, a to dzięki stawieniu Zarządowi ogrodów miejskich przez Urząd Opieki Społecznej większej ilości bezrobotnych celem odpracowania udzielonej im zapomogi oraz stawieniu większej ilości osób przez Dyrekcję Policji celem odpracowania kar administracyjnych.

Skutecznej opieki doznało ogrodnictwo działkowe, ogrody szkolne oraz cmentarze: komunalny i wojskowy.

II. Nowe plantacje.

W roku sprawozdawczym wykonano następujące prace około założenia nowych zieleńców:

1.	Urządzono na założonym zieleńcu przy ul. Moniuszki trawnik oraz umocowano drogi rajmówką w wielkości	1.390.00 m^2
2.	Dokończono prace przy zieleńcu przed Sztucznym Torem Łyżwiarskim wielkości .	4.410,00 ,,
3.	Urządzono na założonym miejskim boisku P. W. i W. F. trawnik oraz obsadzono boisko drzewami i krzewami wielkości . . .	10.000,00 ,,
4.	Założono przy Miejskim Zakładzie Kąpielowym na Buglowiźnie trawnik wielkości .	3.000,00 ,,
5.	Obsadzono drzewami i krzewami podwórze szkolne przy szkole im. Marii Konopnickiej wielkości	500,00 ,,
6.	Obsadzono drzewami i krzewami regulowaną część parku Kościuszki oraz założono na nim drogi ogólnej wielkości	22.000,00 ,,
7.	Założono ogród szkolny przy szkole im. Król. Jadwigi wielkości	4.670,00 ,,
	Razem:	45.970,00 m^2

8. Poza tym rozpoczęto pierwszy etap pracy przy założeniu zieleńców koło miejskich bloków mieszkalnych przy ul. Katowickiej.

9. Rozpoczęto prace przy założeniu zieleńca przy ul. Zacisze.

III. Ogród naukowy.

W roku sprawozdawczym zwiedziło ogród naukowy 252 klas szkolnych oraz 10 wycieczek z ogólną liczbą uczestników 16.748. W tym było 194 klas szkolnych z obszaru Wojew. Śl., zaś 48 klas szkolnych oraz 10 wycieczek z innych dzielnic kraju.

Stacja meteorologiczna jak dotąd udzielała regularnie Miejskiemu Urzędowi Statystycznemu dane o stosunkach meteorologicznych. Korzystało z niej również Polskie Radio Katowickie i Dyrekcja Policji.

Notowano następujące wiatry:

16% wchodnich,
18% zachodnich.
42% południowych,
24% północnych.

Opady mierzono w czasie od 1 kwietnia 1935 r. do 30 września 1935 r.	308,50 m/m
zaś w czasie od 1 października 1935 r. do 31 marca 1936 r.	346,75 m/m
Razem:	655,25 m/m

a więc 655,25 ltr. wody na 1 m^2 w ciągu roku sprawozdawczego.

IV. Ogrody szkolne.

W myśl nowego programu nauczania wykazanego przez Ministerstwo W. R. i O. P. przystąpiono do urządzenia ogrodów doświadczalnych dla celów naukowych w poszczególnych szkołach naszego miasta. Wychowawcze wpływy tych ogrodów doświadczalnych ukazują się między innymi w tym, że młodzież szanuje zieleńce publiczne. Poza tym nadmienić wypada, iż ogrodnictwo miejskie wydaje rokrocznie około 1000 roślin doniczkowych różnego gatunku dla szkół na terenie miasta Katowice.

V. Drzewa uliczne.

Drzewa uliczne wymagają najwięcej opieki, ponieważ nieomal wszystkie cierpią pod brakiem wody i ożywienia. W okresie sprawozdawczym uzupełniono drzewostan wysadzeniem 490 sztuk Robinia Pseudo — Acacia i 36 sztuk Tilia euchlora, razem 526 sztuk drzew. Usunęto zaś drzew uszkodzonych 155 sztuk różnego gatunku.

VI. Ochrona roślin, ptactwa i poradnia fachowa.

Śladem lat ubiegłych przeprowadzono w okresie sprawozdawczym lustrację wszystkich sadów, ogrodów i pól na terenie miasta Katowic celem zwalczania szkodników roślinnych różnego rodzaju. Przedewszystkiem zwracano baczną uwagę na występowanie choroby raka ziemniaczanego. Choroba wspomniana nabrała w ostatnich latach poważnych rozmiarów. Dzięki stałej dorocznej kontroli, energicznemu dopilnowaniu przez Zarząd ogrodów miejskich upraw ziemniaczanych oraz dzięki zakazowi sadzenia ziemniaków nieodpornych na raka, udało się chorobę zlokalizować do 75%.

Sprowadzono w ostatnich 2 latach ziemniaków-sadzonek rakoodpornych dla użytkowców z terenu miasta Katowic razem 22 wagonów po 15 ton.

Poza tym wytoczono szkodnikom drzew owocowych energiczną walkę. Szkodniki te nie występują już w dawniejszych ilościach i stan zdrowotny drzewek znacznie się poprawił.

Ptactwo przyczyniło się w dużej mierze do zwalczania szkodników drzew owocowych, to też doznało ochrony przez Zarząd ogrodów miejskich. Zimową porą karmiono ptaki w karmnikach poustawianych na wszystkich zieleńcach miejskich.

W okresie sprawozdawczym publiczność korzystała pilnie z poradni fachowej.

VII. Lasy miejskie.

Las miejski w Panewnikach obejmujący około 25 ha pielęgnowano i utrzymywano w myśl ustawy leśnej, kierując się jednak względami oszczędnościowymi, nie wykonywano w okresie sprawozdawczym żadnych ważniejszych prac.

VIII. Ogrodnictwo — Szkółki drzew.

Dla obsadzenia placów i dróg wyhodowano w szkółkach drzew w roku sprawozdawczym 291.641 sztuk roślin wartości 273.138,— zł.

Wydano roślin w roku sprawozdawczym:

a) z ogrodnictwa . .	68.834 sztuk	wartości	36.648,50 zł
b) ze szkółek . . .	24.698 sztuk	wartości	28.675,50 zł
razem:	**93.532** sztuk	wartości	**65.324,00 zł**

Zapas roślin na końcu roku sprawozdawczego:

a) rośliny dekoracyjne .	1.030 sztuk	wartości	42.715,00 zł
b) w ogrodnictwie . .	114.450 sztuk	wartości	98.268,00 zł
c) w szkółkach . .	65.675 sztuk	wartości	41.982,00 zł
razem:	**181.155** sztuk	wartości	**182.965,00 zł**

IX. Prace dekoracyjne.

W okresie sprawozdawczym wykonano 164 dekoracyj wartości 4.187,74 zł.

X. Inwentarz na dzień 31 marca 1936 r.

A. Żywy (zwierzyniec):

Ilość zwierząt w ogrodzie naukowym i parku Kościuszki w roku sprawozdawczym wynosi: 202 sztuk wartości 14.863,— zł.

B. Martwy:

a) Maszyny ogrodniczo - rolnicze . . .	11.348,70 zł
b) Narzędzia ręczne	6.655,42 zł
c) Materiały	99.304,70 zł
razem:	**117.308,82 zł**

Szkolnictwo i oświata.

A. Szkolnictwo powszechne.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono nowy podział rejonów szkół powszechnych na terenie całego miasta, gdyż dotychczasowe rejony nie odpowiadały już dzisiejszym stosunkom.

Uchwałą Deputacji Szkolnej z dnia 26 sierpnia 1935 r. podzielono miasto z ważnością od roku 1935/36 na następujące rejony szkolne: — Patrz załącznik nr 3.

Dane statystyczne wykazane są za 2 lata szkolne, mianowicie 1934/35 i 1935/36, gdyż rok szkolny nie pokrywa się z rokiem obrachunkowym. Na pierwszym miejscu przytoczone są cyfry z końca roku szkolnego 1934/35, t. j. z dnia 15 czerwca 1935 r. W dniu tym istniało na terenie miasta 29 samodzielnych systemów szkolnych z ogólną liczbą uczniów i uczenic 14.856. Na początku roku szkolnego 1935/36, t. j. 3 września 1935 r. istniało po przeprowadzeniu rejonizacji 31 samodzielnych systemów szkolnych, liczących razem 340 oddziałów i 14.909 uczniów i uczenic. Z wymienionej poprzednio liczby uczniów i uczenic zalicza się:

a) do narod. polskiej . 13.408 uczniów i uczenic, czyli 89,97%
b) do narod. niem. . 1.497 uczniów i uczenic, czyli 10,01%
c) do innej narod. . 4 uczniów i uczenic, czyli 0,02%

Według wyznań było:

a) wyznania rzymsko-katolickie . 13.700 dzieci, czyli 91,88%
b) wyznania ewangelickiego . . 448 dzieci, czyli 3,02%
c) wyznania mojżeszowego . . 749 dzieci, czyli 5,02%
d) innych wyznań . . . 12 dzieci, czyli 0,08%

Według zajęć rodziców liczono:

a) 963 dzieci kupców,
b) 54 „ rolników,
c) 4.493 „ hutników i górników,
d) 2.190 „ robotników,
e) 1.368 „ rzemieślników,
f) 2.521 „ funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych,

g) 803 dzieci urzędników i funkcjonariuszów prywatnych,
h) 2.517 „ innych zawodów.

Poszczególne szkoły pomieszczone były w następujących budynkach:

A. Dzielnica I. (Katowice-Centrum).

a) **W gmachu szkolnym przy ul. Jagiellońskiej:**
1. szkoła powszechna nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (męska) pod kierownictwem p. Zborowskiego,
2. szkoła powszechna nr 28 (męska), wydzielona zarządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 14 września 1935 r. Nr. O. P. III. 141/I/14 z ważnością od dnia 1 września 1935 r. z dotychczasowej szkoły powszechnej nr 1 im. Marszałka Piłsudskiego. Kierownictwo tej szkoły powierzył Urząd Wojewódzki Śląski p. Bolesławowi Seweryńskiemu.

b. **w gmachu szkolnym przy ul. Bartosza Głowackiego:**
1. szkoła powszechna nr 2 im. Marii Konopnickiej (żeńska) pod kierownictwem p. rektora Tatarczyka,
2. szkoła powszechna nr 26 (męska) pod kierownictwem p. Emila Kujawskiego. Szkołę tę uruchomiono na podstawie zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 19 sierpnia 1935 r. Nr. O. P. III. 141/I/21, którym wydzielono z dniem 1 sierpnia 1935 r. z publicznej szkoły powszechnej nr 2 samodzielną publiczną szkołę powszechną. Do szkoły tej przydzielono chłopców z rejonu 2, uchwalonego przez Deputację Szkolną.

Poza tym w gmachu tej szkoły mieści się publiczna szkoła dokształcająca zawodowa VI. (handlowa).

c) **w gmachu szkolnym przy ul. Szafranka:**
szkoła powszechna nr 3 (żeńska) im. Emilii Plater pod kierownictwem p. Marii Renowiczowej,

d) **w gmachu szkolnym przy ul. Dąbrówki:**
1. szkoła powszechna nr 4 (koedukacyjna) im. Ks. Piotra Skargi pod kierownictwem p. Koppa,
2. szkoła powszechna nr 7 (koedukacyjna) im. Berka Joselowicza (żydowska) pod kierownictwem p. Mariana Bulicza.

e) **w dwóch budynkach w Katowickiej Hałdzie** pomieszczona jest szkoła powszechna nr 5 im. Ks. Józefa Poniatowskiego (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Bieńkowskiego.

f) **szkoła powszechna nr 6 (koedukacyjna)** pomieszczona została w gmachu szkoły wydziałowej męskiej przy ul. Szkolnej nr 9. Uczęszczają do niej dzieci z rejonu 5-go, uchwalonego przez

Deputację Szkolną z ważnością od roku szkolnego 1935/36. Kierownikiem szkoły jest nadal p. Wapienik.

g) **w 3-ch budynkach przy ul. Raciborskiej** pomieszczona jest szkoła powszechna nr 8 (specjalna) dla dzieci umysłowo niedorozwiniętych pod kierownictwem p. Stanisława Rzeszowskiego.

h) **w gmachu szkolnym przy ul. Stawowej:**

1. szkoła powszechna nr 9 (żeńska dla mniejszości językowej niemieckiej im. Henryka Sienkiewicza). Dotychczasowy kierownik tej szkoły p. Zygmunt Batsch przeniesiony został przez Urząd Wojewódzki Śląski w stan spoczynku. Kierownictwo szkoły powierzył Urząd Wojewódzki Śląski p. Dyrektorowi Jarzyńskiemu.
2. szkoła powszechna nr 10 (męska dla mniejszości językowej niemieckiej im. Henryka Sienkiewicza) pod kierownictwem p. Otremby,
3. szkoła powszechna nr 11 (ewangelicka dla mniejszości językowej niemieckiej, do której uczęszczają również dzieci wyznania mojżeszowego, zaliczające się do mniejszości) pod kierownictwem p. Sikory,
4. Szkoła Przysposobienia Handlowego Izby Handlowej.

Poza tym w gmachu tym umieszczona jest klinika dentystyczna szkolna nr 1.

B. Dzielnica II. (Bogucice).

a) **w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 6:**

szkoła powszechna męska nr 12 im. Adama Mickiewicza pod kierownictwem p. Zygadlewicza.

Ponieważ w gmachu tym szkoła nie może pomieścić wszystkich oddziałów, zatem korzysta również ze starego gmachu szkolnego przy ul. Markiefki.

b) **w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 4:**

szkoła powszechna żeńska nr 13 im. św. Barbary pod kierownictwem p. Desagi.

Również ta szkoła korzysta częściowo z ubikacyj starego gmachu szkolnego przy ul. Markiefki.

c) **w gmachu szkolnym przy ul. Bogucickiej 4:**

1. szkoła powszechna żeńska nr 14 im. Królowej Jadwigi. Tymczasowy kierownik powyższej szkoły p. Stefan Dubiel został przez Urząd Wojewódzki Śląski odwołany, a na jego miejsce powrócił dawny kierownik szkoły powszechnej nr 14 p. Holona.

2. szkoła powszechna męska nr 15 pod kierownictwem p. Zygmunta Zajchowskiego,

d) **w gmachu szkolnym przy ul. Staszyca:**

1. szkoła powszechna (koedukacyjna) nr 16 im. Jana III. Sobieskiego pod kierownictwem p. Müllera.
2. szkoła powszechna nr 17 dla mniejszości językowej niemieckiej (koedukacyjna) im. Stalmacha. Tymczasowe kierownictwo tej szkoły spełnia p. Starmach.

C. Dzielnica III. (Dąb):

a) szkoła powszechna nr 18 im. Karola Miarki (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Michalika mieści się nadal w gmachu szkolnym przy ul. Sportowej,

b) szkoła powszechna nr 19 im. Zygmunta Krasińskiego pod kierownictwem p. Golańskiego umieszczona jest w gmachu szkolnym przy ul. Agnieszki.

D. Dzielnica III. (Załęże):

a) szkoła powszechna żeńska nr 20 im. Tadeusza Rejtana mieści się w 2-ch budynkach, położonych przy naraożniku ulic Zarębskiego i Wojciechowskiego. Kierownikiem szkoły jest nadal p. Magryś.

b) szkoła powszechna nr 21 im. J. Lompy mieści się w gmachu szkolnym przy ul. Wojciechowskiego 107 i kierownikiem jej jest nadal p. Kołodziej.

c) szkoła powszechna żeńska nr 22 im. Juliusza Słowackiego pod kierownictwem p. Blicharza umieszczona jest w gmachu szkolnym przy ul. Michała Wolskiego.

d) szkoła powszechna męska nr 23 im. Jana Kochanowskiego umieszczona jest w gmachu szkolnym przy ul. Wojciechowskiego 99a. Kierownikiem jej jest nadal p. dr. Szmidt.

e) szkołą powszechną nr 24 im. Ignacego Mościckiego (koedukacyjną) na kolonii im. Prezydenta Mościckiego kieruje nadal p. Słomka.

f) szkolą powszechną nr 25 im. Ks. Damrota (koedukacyjna) przy ul. Bocheńskiego w Załęskiej Hałdzie kieruje nadal p. Zagórski.

g) szkoła powszechna nr 27 dla mniejszości językowej niemieckiej im. Narutowicza (koedukacyjna) kierowana jest nadal przez p. Klichtę.

E. Dzielnica IV. (Brynów):

Szkoła powszechna nr 29 im. Tadeusza Kościuszki mieści się w dotychczasowym budynku przy ul. Dworskiej, a kierownictwo jej sprawuje nadal p. Władysław Karwan.

F. Dzielnica IV. (Ligota):

W dwóch budynkach szkolnych przy ul. Hetmańskiej pomieszczone są:

1. szkoła powszechna nr 30 (koedukacyjna) im. Stanisława Staszica pod kierownictwem p. Władysława Dolińskiego,
2. szkoła powszechna nr 31 (koedukacyjna) pod kierownictwem p. T. Klimka.

Nauka gospodarstwa domowego.

W poniżej wyszczególnionych szkołach istnieją osobne kuchnie, w których pobierają nauki gospodarstwa domowego uczenice ostatnich 3-ch roczników szkolnych, a m.:

1. w szkole powszechnej nr 2 im. Marii Konopnickiej,
2. „ „ „ „ 3 im. Emilii Plater,
3. „ „ „ „ 5 im. Ks. J. Poniatowskiego,
4. „ „ „ „ 9 im. Henryka Sienkiewicza,
5. „ „ „ „ 13 im. św. Barbary. Z kuchni tej korzystają również dziewczęta szkoły powszechnej nr 17.
6. w szkole powszechnej nr 14 im. Królowej Jadwigi, w której pobierają nauki także dziewczęta szkoły powszechnej nr 16,
7. w szkole powszechnej nr 18 im. Karola Miarki,
8. w szkole powszechnej nr 22 im. Juliusza Słowackiego, z której korzystają wszystkie dziewczęta z Załęża,
9. w szkole powszechnej nr 24 im. Ignacego Mościckiego,
10. „ „ „ „ 25 im. Ks. Damrota,
11. „ „ „ „ 30 i 31 im Staszica.

Wychowanie fizyczne w szkołach powszechnych.

Dla celów wychowania fizycznego dziatwy szkół powszechnych istnieją na terenie miasta sale gimnastyczne przy następujących gmachach szkolnych:

1. przy szkole powszechnej nr 2 im. Marii Konopnickiej,
2. przy szkole powszechnej nr 9 im. Henryka Sienkiewicza,
3. przy Domu Ludowym w Katowicach-Zawodziu,
4. przy szkole powszechnej nr 22 im. J. Słowackiego
5. przy szkole powszechnej nr 24 im. Ignacego Mościckiego,
6. przy szkole powszechnej nr 25 im. Ks. Damrota.

W czasie wolnym od nauki, t. j. w godzinach wieczornych korzystają z powyższych sal miejscowe towarzystwa gimnastyczne i Ośrodek Wychowania Fizycznego.

Nauczycielstwo szkół powszechnych.

Kierowników i nauczycieli szkół powszechnych mianuje Wojewoda Śląski. Wydatki osobowe szkół powszechnych pokrywa Skarb Śląski.

Szkolne urządzenia dobroczynnościowe.

Przy szkołach powszechnych istnieją świetlice, w których zbiera się młodzież, nie mająca w domu odpowiednich warunków. W świetlcach tych pod nadzorem nauczycielstwa lub uczniów roczników starszych odrabia młodzież lekcje i spędza czas wolny od nauki, a tym samym odrywa się ją od zgubnych skutków ulicy. Świetlice zaopatrzone są w przyrządy do gier i zabaw, czasopisma dla młodzieży, książki, odbiorniki radiowe itp.

Wydatki na szkolnictwo powszechne.

W roku sprawozdawczym wynosiły nasze wydatki rzeczowe na szkolnictwo powszechne łącznie z wydatkami:

Rozdz. B. — przedszkolne . . . . 432.618,67 zł

(W kwocie tej mieści się 7.429,09 zł na ubezpieczenie pedli z Dz. VI, Rozdz. F, § 39).

Dochody w tym okresie wynosiły:

a) za używanie ubikacyj przez Towarzystwa . . . 1.851,29 zł

b) z opłat od dzieci nieswojskich 911,30 zł = 2.762,59 zł

a zatem niedobór: . . . . . . 429.856,08 zł

Wydatki miasta na 1 ucznia szkoły powszechnej, przyjmując stan uczniów według frekwencji z dnia 10 stycznia 1936 r. wynosiły wobec tego

29,10 zł.

Frekwencja uczniów szkół powszechnych według stanu z dnia 10 stycznia 1936 r. (początek II-go półrocza) przedstawia się jak następuje:

Szk. powsz. nr.	1	9 oddz.	397 ucz. i uczenic, w tym	397 chł. i	— dziew.
,, ,, ,,	2	14 ,,	693 ,, ,, ,,	— ,,	693 ,,
,, ,, ,,	3	19 ,,	853 ,, ,, ,,	— ,,	853 ,,
,, ,, ,,	4	21 ,,	963 ,, ,, ,,	644 ,,	319 ,,
,, ,, ,,	5	9 ,,	366 ,, ,, ,,	177 ,,	189 ,,
,, ,, ,,	6	9 ,,	398 ,, ,, ,,	247 ,,	151 ,,
,, ,, ,,	7	13 ,,	639 ,, ,, ,,	350 ,,	289 ,,
,, ,, ,,	8	11 ,,	264 ,, ,, ,,	145 ,,	119 ,,
,, ,, ,,	9	6 ,,	306 ,, ,, ,,	— ,,	306 ,,
,, ,, ,,	10	6 ,,	296 ,, ,, ,,	296 ,,	— ,,
,, ,, ,,	11	6 ,,	270 ,, ,, ,,	90 ,,	180 ,,
,, ,, ,,	12	15 ,,	654 ,, ,, ,,	654 ,,	— ,,
,, ,, ,,	13	14 ,,	633 ,, ,, ,,	— ,,	633 ,,

Szk. powsz. nr.	14	14 oddz.	627 ucz. i uczenic. w tym	17 chł. i	610 dziew.
„ „ „	15	13 „	604 „ „ „	604 „	— „
„ „ „	16	13 „	614 „ „ „	305 „	309 „
„ „ „	17	8 „	324 „ „ „	171 „	153 „
„ „ „	18	14 „	565 „ „ „	295 „	279 „
„ „ „	19	10 „	443 „ „ „	223 „	220 „
„ „ „	20	11 „	448 „ „ „	— „	448 „
„ „ „	21	12 „	501 „ „ „	501 „	— „
„ „ „	22	12 „	470 „ „ „	— „	470 „
„ „ „	23	11 „	421 „ „ „	390 „	31 „
„ „ „	24	12 „	512 „ „ „	237 „	275 „
„ „ „	25	9 „	347 „ „ „	175 „	172 „
„ „ „	26	10 „	504 „ „ „	471 „	33 „
„ „ „	27	6 „	222 „ „ „	106 „	116 „
„ „ „	28	7 „	308 „ „ „	308 „	— „
„ „ „	29	4 „	133 „ „ „	71 „	62 „
„ „ „	30	15 „	660 „ „ „	320 „	340 „
„ „ „	31	7 „	337 „ „ „	178 „	159 „
Razem szkół:	31	340	„ 14.772 „ „ „	7.372 „	7.400 „

B. Szkolnictwo wydziałowe.

Wskutek dalszej stopniowej likwidacji szkół wydziałowych zniesono w okresie sprawozdawczym klasy IV. szkół wydziałowych. Prowadzone były więc tylko klasy od V — IX włącznie we wszystkich czterech szkołach wydziałowych.

Skarb Śląski na utrzymanie szkół wydziałowych w tym czasie subwencji nie przyznał, tak, iż wszelkie wydatki ponosiło wyłącznie miasto.

Zamknięcie rachunkowe za rok obrachunkowy 1935/36 wykazuje wydatki tego działu w kwocie 319.883,33 zł.

Opłaty szkolne w szkołach wydziałowych wynosiły w dalszym ciągu 112,— zł, rocznie od ucznia, przy czym dzieci funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych oraz dzieci rodziców niezamożnych korzystały z 50% zniżki taksy.

W wypadkach zupełnego ubóstwa udzielano uwolnień od taksy szkolnej w całości uczniom, wykazującym dobre postępy w nauce w granicach 10% ogółu uczniów odnośnej szkoły.

Szkoły wydziałowe pomieszczone były nadal w 3-ch budynkach przy ul. Szkolnej. W roku szkolnym 1935/36 zaprowadzono ostatecznie normalną naukę, t. zn. tylko w porze przedpołudniowej.

W gmachu szkoły wydziałowej męskiej pomieszczona jest również publiczna szkoła powszechna nr 6.

Tak z ubikacyj wykładowych jak i z auli w czasie wolnym od zajęć szkolnych korzystały miejscowe towarzystwa kulturalno-oświatowe i towarzystwa śpiewacze, zaś z sali gimnastycznej Ośro-

dek Wychowania Fizycznego, a po przeniesieniu Ośrodka Wychowania Fizycznego do nowego pomieszczenia przy ulicy Raciborskiej z sali tej korzystały miejscowe towarzystwa sportowe i gimnastyczne.

W szkołach wydziałowych znajduje się w gmachu szkół żeńskich wzorowo urządzona pracownia fizyczno-chemiczna, gabinety: przyrodniczy i geograficzny, kuchnia gospodarcza, szwalnia dla szkół żeńskich oraz maszyny do pisania, z których korzystają uczniowie i uczenice klas IX. wszystkich szkół wydziałowych.

Frekwencja szkół wydziałowych w poszczególnych okresach roku sprawozdawczego przedstawia się następująco:

a) Polska szkoła wydziałowa żeńska:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	Dnia 3 września 1935 r.	Dnia 10 stycznia 1936 r.
Klasa IV 2 oddziały		
„ V 3 „	Klasa V 2 oddziały	Klasa V 2 oddziały
„ VI 3 „	„ VI 3 „	„ VI 3 „
„ VII 3 „	„ VII 2 „	„ VII 2 „
„ VIII 2 „	„ VIII 2 „	„ VIII 2 „
„ IX 2 „	„ IX 1 oddział	„ IX 1 oddział
Razem: 15 oddział.	Razem: 10 oddział.	Razem: 10 oddział.
z 553 uczenicami, w tym 444 miejscowych i 109 zamiejscowych.	z 411 uczenicami, w tym 289 miejscowych i 122 zamiejscowych.	z 403 uczenicami, w tym 282 miejscowych i 121 zamiejscowych.

W dniu 10 stycznia 1936 r. zatrudniano w szkole 14 sił nauczycielskich. Funkcje kierownika szkoły pełni nadal profesor gimnazjum męskiego p. Karol Parchatka.

b) Polska szkoła wydziałowa męska:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	Dnia 3 września 1935 r.	Dnia 10 stycznia 1936 r.
Klasa IV 2 oddziały		
„ V 2 „	Klasa V 2 oddziały	Klasa V 2 oddziały
„ VI 3 „	„ VI 3 „	„ VI 3 „
„ VII 3 „	„ VII 2 „	„ VII 2 „
„ VIII 2 „	„ VIII 2 „	„ VIII 2 „
„ IX 1 oddział	„ IX 1 oddział	„ IX 1 oddział
Razem: 13 oddział.	Razem: 10 oddział.	Razem: 10 oddział.
z 554 uczniami, w tym 425 miejscowych i 129 zamiejscowych.	z 400 uczniami, w tym 285 miejscowych i 115 zamiejscowych.	z 400 uczniami, w tym 288 miejscowych i 112 zamiejscowych.

Funkcje kierownika szkoły pełni stały nauczyciel tej szkoły p. Aleksander Rzeszótko. W dniu 10 stycznia 1936 r. zatrudniano w szkole 12 sił nauczycielskich.

c) Szkoła wydziałowa żeńska dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	Dnia 3 września 1935 r.	Dnia 10 stycznia 1936 r.
Klasa IV 1 oddział		
„ V 1 „	Klasa V 1 oddział	Klasa V 1 oddział
„ VI 2 oddziały	„ VI 1 „	„ VI 1 „
„ VII 1 oddział	„ VII 1 „	„ VII 1 „
„ VIII 1 „	„ VIII 1 „	„ VIII 1 „
„ IX 1 „	„ IX 1 „	„ IX 1 „
Razem: 7 oddział.	Razem: 5 oddział.	Razem: 5 oddział.
z 237 uczenicami, w tym 188 miejscowych i 49 zamiejscowych.	z 155 uczenicami, w tym 123 miejscowych i 32 zamiejscowych.	z 141 uczenicami, w tym 113 miejscowych i 28 zamiejscowych.

Funkcje kierownika szkoły spełniał stały nauczyciel szkoły wydziałowej p. Renowicz. Dnia 10 stycznia 1936 r. zatrudniano w szkole 5 sił nauczycielskich.

d) Szkoła wydziałowa męska dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	Dnia 3 września 1935 r.	Dnia 10 stycznia 1936 r.
Klasa IV 1 oddział		
„ V 1 „	Klasa V 1 oddział	Klasa V 1 oddział
„ VI 2 oddziały	„ VI 1 „	„ VI 1 „
„ VII 1 oddział	„ VII 1 „	„ VII 1 „
„ VIII 1 „	„ VIII 1 „	„ VIII 1 „
„ IX 1 „	„ IX 1 „	„ IX 1 „
Razem: 7 oddział.	Razem: 5 oddział.	Razem: 5 oddział.
z 270 uczniami, w tym 233 miejscowych i 37 zamiejscowych.	z 165 uczniami, w tym 141 miejscowych i 24 zamiejscowych.	z 148 uczniami, w tym 125 miejscowych i 23 zamiejscowych.

Na początku II-go półrocza roku szkolnego 1935/36 (10 stycznia 1936 r.) zatrudniano w szkole 5 sił nauczycielskich. Funkcje kierownika szkoły spełnia p. Renowicz.

Budżet.

W okresie sprawozdawczym wynosiły wydatki na szkolnictwo wydziałowe (por. budżet Dz. VI, Rozdz. D.) 312.179,09 zł
Z Rozdz. F. § 39 „Na ubezpieczenie nauczycieli“ przypada dla personelu szkół wydziałowych 7.704,24 zł

razem: 319.883,33 zł

Z kwoty tej przypada:

a) na wydatki osobowe . . 264.384,27 zł
b) na wydatki rzeczowe . 55.499,06 zł

Tytułem taks szkolnych wpłynęło . . . 94.932,92 zł
Niedobór pokryty przez miasto wynosił więc: . 224.950,41 zł

Na 1 ucznia szkoły wydziałowej dopłacało miasto w roku obrachunkowym 1935/36

205,99 zł,

biorąc za podstawę frekwencję z dnia 10 stycznia 1936 r.

C. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Miasto utrzymuje nadal dwa zakłady naukowe średnie, mianowicie miejskie gimnazjum męskie im. Mikołaja Kopernika, którego klasy VI—VIII są typu matematyczno - przyrodniczego, zaś klasy I—III. (dawniejsze klasy III—V) prowadzone są według nowych programów gimnazjalnych. Przy gimnazjum istnieją klasy dla mniejszości językowej niemieckiej. W gimnazjum żeńskim klasy VI—VIII typu humanistycznego prowadzone są według dawnych programów, zaś klasy I—III (dawniejsze klasy III, IV i V) według nowych programów gimnazjalnych. Przy tym gimnazjum istnieją również klasy dla mniejszości językowej niemieckiej.

Statystyka.

a) Miejskie gimnazjum żeńskie:

Frekwencja przedstawia się jak następuje:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	**Dnia 3 września 1935 r.**	**Dnia 10 stycznia 1936 r.**
Klasa I 3 oddziały	Klasa I 4 oddziały	Klasa I 4 oddziały
„ II 3 „	„ II 3 „	„ II 3 „
„ V 2 „	„ III 3 „	„ III 3 „
„ VI 2 „	„ VI 2 „	„ VI 2 „
„ VII 1 oddział	„ VII 2 „	„ VII 2 „
„ VIII 1 „	„ VIII 1 oddział	„ VIII 1 oddział
Razem: 12 oddział.	Razem: 15 oddział.	Razem: 15 oddział.
z 460 uczenicami, w tym 408 miejscowych i 52 zamiejscowych.	z 599 uczenicami, w tym 498 miejscowych i 101 zamiejscowych.	z 588 uczenicami, w tym 497 miejscowych i 91 zamiejscowych.

b) Klasy dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	**Dnia 3 września 1935 r.**	**Dnia 10 stycznia 1936 r.**
Klasa II 1 oddział		
„ V 1 „		
„ VI 1 „		
„ VII 1 „	Klasa III n. 1 oddział	Klasa III n. 1 oddział
„ VIII 1 „	„ VI n. 1 „	„ VI n. 1 „
Razem: 5 oddział.	Razem: 2 oddziały	Razem: 2 oddziały
z 62 uczenicami, w tym 46 miejscowych i 16 zamiejscowych.	z 30 uczenicami, w tym 22 miejscowych i 8 zamiejscowych.	z 28 uczenicami, w tym 20 miejscowych i 8 zamiejscowych.

Dyrektorką gimnazjum jest nadal p. Irena Wojciechowska.

Przy gimnazjum istnieje ognisko metodyczne języka polskiego, kierowane przez stąła nauczycielkę tegoż zakładu p. Dr. Mieczysławę Miterzankę, ognisko metodyczne neofilologiczne, którym kieruje nauczycielka kontraktowana p. Dr. Stefania Mazurkówna i ognisko metodyczne zajęć praktycznych pod kierownictwem nauczycielki, przydzielonej przez Urząd Wojewódzki Śląski p. Budzówny.

c) Miejskie gimnazjum męskie im. M. Kopernika:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	**Dnia 3 września 1935 r.**	**Dnia 10 stycznia 1936 r.**
Klasa I 2 oddziały	Klasa I 3 oddziały	Klasa I 3 oddziały
„ II 3 „	„ II 2 „	„ II 2 „
„ V 2 „	„ III 2 „	„ III 2 „
„ VI 2 „	„ VI 2 „	„ VI 2 „
„ VII 1 oddział	„ VII 2 „	„ VII 2 „
„ VIII 2 oddziały	„ VIII 1 oddział	„ VIII 1 oddział
Razem: 12 oddział.	Razem: 12 oddział.	Razem: 12 oddział.
z 366 uczniami, w tym 288 miejscowych i 78 zamiejscowych.	z 430 uczniami, w tym 342 miejscowych i 88 zamiejscowych.	z 430 uczniami, w tym 342 miejscowych i 88 zamiejscowych.

d) Klasy dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 15 czerwca 1935 r.	**Dnia 3 września 1935 r.**	**Dnia 10 stycznia 1936 r.**
Klasa II n. 1 oddział		
„ V n. 1 „	Klasa III n. 1 oddział	Klasa III n. 1 oddział
„ VI n. 1 „	„ VI n. 1 „	„ VI n. 1 „
Razem: 3 oddziały	Razem: 2 oddziały	Razem: 2 oddziały
z 47 uczniami, w tym 27 miejscowych i 20 zamiejscowych.	z 32 uczniami, w tym 18 miejscowych i 14 zamiejscowych.	z 29 uczniami, w tym 16 miejscowych i 13 zamiejscowych.

Dyrektorem zakładu jest nadal p. Dr. Feliks Steuer.

Przy zakładzie istnieje ognisko metodyczne matematyczne, kierowane przez nauczyciela, przydzielonego przez Urząd Wojewódzki Śląski p. Wakulicza.

Utrzymanie.

Jak w latach ubiegłych, tak i w okresie sprawozdawczym utrzymywało miasto gimnazja miejskie z funduszów własnych.

Taksy administracyjne pobierano w dotychczasowej wysokości, t. j. w kwocie 220,— zł rocznie od ucznia, przy czym dzieci rodziców niezamożnych oraz dzieci funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych korzystały z 50% zniżki taksy, jeżeli z zachowania wykazały postępy conajmniej dobre i z poszczególnych przedmiotów naukowych postępy conaj-

mniej dostateczne. Dzieci ubogie uwalniane były całkowicie od płacenia taksy wwypadkach, gdy się dobrze uczyły.

Pomieszczenie.

Gimnazjum męskie pomieszczone było nadal w gmachu przy ul. Jagiellońskiej, zaś gimnazjum żeńskie przy ul. 3-go Maja.

W porze wieczornej z ubikacyj obu zakładów korzystały miejscowe towarzystwa kulturalno - oświatowe, zaś z sal gimnastycznych towarzystwa sportowe i gimnastyczne.

Aule obu zakładów używane były w godzinach wieczornych przez miejscowe towarzystwa śpiewacze.

Budżet.

Zamknięcie rachunkowe wykazuje wydatki na szkolnictwo średnie ogólnokształcące w okresie sprawozdawczym (por. Dz. VI, Rozd. E.) . . . . 362.624,07 zł

Z Rozdz. F. § 39 „Na ubezpieczenie auczycieli" przypada dla personelu szkół średnich ogólno kształcących . . . . 6.878,78 zł

Razem: 369.502,85 zł

Z kwoty tej przypada:

a) na wydatki osobowe . . . 319.410,41 zł
b) na wydatki rzeczowe . . 50.092,44 zł

Dochody wynosiły:

a) z opłat szkolnych . . . 164.881,06 zł
b) z subwencji wojewódzkiej . **29.187,64 zł** = **194.068,70 zł**

Niedobór pokryty przez miasto wynosił zatem: 175.434,15 zł

Do jednego ucznia względnie uczenicy szkół średnich ogólnokształcących dopłacało miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów i uczenic według stanu z dnia 10 stycznia 1936 r.

256,22 zł.

D. Szkolnictwo zawodowe.

a) Publiczne szkoły dokształcające zawodowe.

Na terenie miasta istnieją dwie publiczne szkoły dokształcające zawodowe (przemysłowe), mianowicie 1 męska i 1 żeńska oraz 1 szkoła dokształcająca zawodowa (handlowa) koedukacyjna.

Szkoły dokształcające przemysłowe pomieszczone są nadal w gmachu b. szkoły budowlanej przy ul. Wojewódzkiej 45, zaś szkoła dokształcająca zawodowa (handlowa) korzysta nadal z ubikacyj szkoły powszechnej nr 2 im. Marii Konopnickiej przy ul Bartosza Głowackiego.

Kierownikami szkół dokształcających zawodowych byli:

a) p. Mieczysław Bakoś kierownikiem publicznej szkoły dokształcającej zawodowej I. (przemysłowej) męskiej,

b) p. Elżbieta Buszmanówna kierowniczką publicznej szkoły dokształcającej zawodowej V. (przemysłowej) żeńskiej do dnia 31 sierpnia 1935 r., zaś od tegoż czasu p. Hanna Manterysówna,

c) p. Stanisław Bartoszewicz kierował nadal publiczną szkołą dokształcającą zawodową VI. (kupiecko - handlową) w charakterze stałego kierownika.

Frekwencja uczniów publicznych szkół dokształcających zawodowych przedstawiała się jak następuje:

a) w dniu 15 czerwca 1935 r.:

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa I.	klas 31, uczniów	1.056
„ „ „ „ V.	klas 3, uczenic	83
„ „ „ „ VI.	klas 8. uczniów i uczenic	292
Razem:	klas 42, uczniów i uczenic	1.431

b) w dniu 3 września 1935 r.:

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa I.	klas 28 uczniów	1.137
„ „ „ „ V.	klas 3, uczenic	73
„ „ „ „ VI.	klas 6, uczniów i uczenic	248
Razem:	klas 37 uczniów i uczenic	1.458

c) w dniu 10 stycznia 1936 r.:

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa I.	klas 29 uczniów	1.260
„ „ „ „ V.	klas 3, uczenic	86
„ „ „ „ VI.	klas 8, uczniów i uczenic	333
Razem:	klas 40 uczniów i uczenic	1.679

W roku szkolnym 1935/36 zatrudniano w powyższych szkołach ogółem 34 nauczycieli, a mianowicie:

	stałych	tymcz	kontr.	dochodz.	Razem
a) publ. szkoła dokszt. zaw. I.	3	2	9	10	24
b) „ „ „ „ V.	—	—	2	3	5
c) „ „ „ „ VI.	3	—	1	1	5
Razem:	6	2	12	14	34

Wydatki na szkolnictwo dokształcające zawodowe w roku sprawozdawczym wynosiły:

1. a)	wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. I. i V.	75.011,13 zł
b)	wydatki rzeczowe szkoły dokszt. zaw. I. i V.	8.375,79 zł
2. a)	wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. VI.	28.641,24 zł
b)	wydatki rzeczowe szkoły dokszt. zaw. VI.	180,60 zł
3.	ognisko młodzieży powyższych szkół . .	900,— zł
4.	z Dz. VI., Rozdz. F (ubezpieczenie nauczycieli) przypada na szkoły dokształcające zawodowe .	5.503,03 zł
	Razem:	118.611,79 zł

Dochody składały się:

a)	z opłat od rzemieślników i przemysłowców na rzecz publicznych szkół dokształcających zawodowych I. i V. . . .	24.189,91 zł	
b)	z opłat szkolnych od pracodawców kupieckich na rzecz publicznej szkoły dokształcającej zawodowej VI.	5.338,— zł	
c)	z subwencji wojewódzkiej dla szkół I. i V.	35.672,— zł	
d)	z subwencji wojewódzkiej dla szkoły VI.	17.435,— zł	= 82.634,91 zł

Nierobór pokryty przez miasto wynosił: . . 35.976,88 zł

Do 1 ucznia wzgl. uczenicy publicznych szkół dokształcających zawodowych dopłacało miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów i uczenic według stanu z dnia 10 stycznia 1936 r.

21,42 zł

b) Miejska szkoła handlowa:

3-klasowa koedukacyjna miejska szkoła handlowa ze specjalną klasą IV. o kierunku ekonomiczno - handlowym mieści się nadal w gmachu szkolnym przy ul. Krakowskiej 78.

W dniu 15 czerwca 1935 r. liczyła szkoła 4 klasy i 140 uczniów i uczenic, w tym 98 miejscowych i 42 zamiejscowych.

W dniu 3 września 1935 r. (początek roku szkolnego) liczyła szkoła 4 klasy z ogólną liczbą uczniów i uczenic 164, w tym 78 miejscowych i 86 zamiejscowych.

Na początku II-go półrocza roku szkolnego 1935/36, t. j. dnia 10 stycznia 1936 r. liczyła szkoła 163 uczniów i uczenic w tym 80 miejscowych i 83 zamiejscowych.

Po dotychczasowym dyrektorze szkoły p. Antonim Czyloku, który opuścił służbę 30 czerwca 1935 r., pełni funkcje dyrektora stały nauczyciel tego zakładu p. Witold Gawdzik.

Szkołę utrzymuje miasto.

Taksy szkolne pobierano w dotychczasowej wysokości, t. j. 180,— zł od ucznia.

Skarb Śląski w okresie sprawozdawczym przyznał miastu na utrzymanie szkoły handlowej 7.666,62 zł tytułem subwencji.

Zamknięcie rachunkowe na rok obrachunkowy 1935/36 wykazuje:

I. Wydatki:

a) wydatki osobowe . .	48.583,89 zł	
b) wydatki rzeczowe . .	14.361,56 zł	= 62.945,45 zł

II. Dochody:

a) z taks szkolnych . .	24.968,25 zł	
b) z subwencji wojewódzkiej .	7.666,62 zł	= 32.634,87 zł

Nierobór pokryty przez miasto wynosił zatem: . 30.310,58 zł

Do 1 ucznia wzgl. uczenicy dopłacało miasto w roku obrachunkowym 1935/36

185,95 zł.

Ogólne zestawienie wydatków na szkolnictwo i wychowanie fizyczne w roku obrachunkowym 1935/36.

Oznaczenie szkół	Wydatki zwyczajne zł	Wydatki nadzwyczajne zł	Wpływy z taks subw. itp. zł	Niedobór zł
Szkoły powszechne	430 390,77	—	2 762,59	427 628,18
Wydatki przedszkolne	2 227,90	—	—	2 227,90
Szkoły wydziałowe	319 883,33	—	94 932,92	224 950,41
Szkoły średnie ogólnokształcące	369 502,85	—	194 068,70	175 434,15
Szkoły dokształcające zawodowe	118 611,79	—	82 634,91	35 976,88
Szkoła handlowa	62 945,45	—	32 634,87	30 310,58
Wydatki związane z wychowaniem fizycznym ludności (boiska, popieranie towarzystw sportowych, przysposobienia wojskowego itp.)	24 420,06	—	—	24 420,06
Razem:	1 327 982,15	—	407 033,99	920 948,16
Do tego dochodzą wydatki nadzwyczajne, mianowicie na budowę Miejskiego Ośrodka Wychowania Fizycznego przy ul. Raciborskiej (§§ 163, 171 i 173 budżetu)	288 288,26			
Wydatki wynoszą ogółem:	1 616 270,41			

KULTURA I SZTUKA.

Teatr Miejski.

W dalszym ciągu prowadziło Teatr Miejski Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego na mocy kontraktu, zawartego pomiędzy gminą miasta Katowic a Zarządem Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego na początku sezonu gry 1931/32. Miasto oddaje Towarzystwu gmach bezpłatnie, ponosi wydatki za opał i światło, opłaca mistrza teatralnego, 1 stolarza, 2 elektryków, 2 portierów, stróża nocnego, szatnierki, bileterki, uprzątaczki i posługaczki. Tytułem subwencji wypłaciło miasto Towarzystwu Przyjaciół Teatru Polskiego na cele przedstawień teatralnych polskich w Katowicach w okresie sprawozdawczym 43.200,— zł.

Dyrektorem Teatru Polskiego jest nadal p. Marian Sobański. W okresie sprawozdawczym Teatr Polski prowadził jak w latach ubiegłych tylko dział dramatyczny.

Przedstawienia dla mniejszości językowej niemieckiej w dalszym ciągu urządzała Niemiecka Gmina Teatralna, której Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego odstępowało gmach Teatru na 2 dni w tygodniu i w ostatnią niedzielę w miesiącu Gmina ta nie posiadała własnego zespołu aktorskiego i podobnie jak w latach ubiegłych sprowadzała do Katowic Teatr Niemiecki z Bytomia.

Wydatki na Teatr, poniesione przez miasto, wynosiły w okresie sprawozdawczym:

a) na utrzymanie gmachu i urządzenia wewnętrzn.	135.857,04 zł
b) wynagrodzenie personelu technicznego, opłacanego przez miasto	50.556,14 zł
c) subwencja dla Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego	43.200,— zł
Razem:	229.613,18 zł
Dochód z opłat z szatni i z czynszu dzierżawnego za bufet teatralny wynosił	38.846,85 zł
Niedobór czyli wydatki na Teatr włącznie subwencji wynosiły w okresie sprawozdawczym:	190.766,33 zł

Ogólne wydatki na cele kulturalno - oświatowe

Tytułem dalszych wydatków na cele kulturalno - oświatowe wydano w okresie sprawozdawczym:

a) na subwencjonowanie bibliotek, towarzystw kulturalno - oświatowych, na stypendia itp. .	9.217,90 zł
b) na subwencjonowanie Śląskiej Pomocy Naukowej	30.000,— zł
c) inne wydatki działu VII. budżetu . .	8.874,— zł
Razem:	48.091,90 zł

Ogólne wydatki zwyczajne na oświatę, kulturę i sztukę wynosiły w roku obrachunkowym 1935/36:

a) wydatki na szkolnictwo i wychowanie fizyczne	1.327.982,15 zł
b) wydatki na Teatr	229.613,18 zł
c) wydatki na kulturę i sztukę	48.091,90 zł
Razem:	1.605.687,23 zł

Ponieważ ogólne wydatki zwyczajne miasta Katowic w roku obrachunkowym 1935/36 wynosiły 8.776.255,14 zł, zatem wydatki na oświatę, wychowanie fizyczne oraz na kulturę i sztukę w okresie sprawozdawczym wynosiły 18,29% wydatków ogólnych.

Opieka społeczna.

A. Dożywianie ubogiej dziatwy szkolnej.

Do szkół i przedszkoli dostarczono dziennie 1.274 ltr. mleka słodkiego i 4.132 szt. bułek. W ciągu roku sprawozdawczego przydzielono szkołom i przedszkolom ogółem 213.295 ltr. mleka i 651.263 szt. bulek.

Koszta dożywiania w szkołach i przedszkolach wynosiły 67.584,74 zł.

Z tego pokryto:

z funduszów wojewódzkich	25.200,— zł
z funduszów miejskich	40.899,11 zł
z funduszów Kom. Lokalnego Funduszu Pracy .	1.485,63 zł
Razem:	67.584,74 zł

B. Przedszkola (ochronki).

Na terenie miasta Katowic istnieją następujące przedszkola:

Dzielnica I.	Frekwencja
W sierocińcu im. Dr. Mielęckiego	50 dzieci
przy szkole im. Marii Konopnickiej (2 oddziały) .	101 „
w Zakładzie SS. Elżbietanek (2 oddziały) . .	92 „
przy szkole im. Piotra Skargi	44 „
przy szkole im. Ks. J. Poniatowskie . . .	55 „
w Żłobku miejskim przy ul. Strzeleckiej . . .	15 „
przy ulicy Raciborskiej	39 „
prywatna p. Szromowej przy ul. J. Ligonia . .	36 „
przedszokle Rodziny Kolejowej	48 „
ochronka polsko - ewangelicka	40 „
ochronka ewangelicka dla mniejszości , . .	40 „
ochronka prywatna przy ul. Kościuszki 68 . .	11 „
przy szkole im. Emilii Plater	45 „
przedszkole pryw. dla mniejszości przy ul. Stawowej	52 „
przedszkole Tow. Opieki (P. K. O.) 2 oddziały .	87 „
przedszkole Tow. Polek w Karbowej . . .	40 „

Dzielnica II. Bogucice - Zawodzie.

w Zakładzie SS św. Jadwigi (3 oddziały) . . .	165	dzieci
w szkole im. J. Sobieskiego (2 oddziały) . . .	105	„
w szkole im. Król. Jadwigi	105	„
przedszkole prywatne dla mniejszości . . .	38	„

Dzielnica III. Załęże - Dąb.

w Zakładzie SS. św. Jadwigi	50	„
przy szkole im. T. Rejtana	52	„
przy szkole im. Słowackiego (2 oddziały) . .	103	„
przy szkole im. Prezydenta Mościckiego . . .	52	„
przy szkole im. Ks. Damrota	46	„
przedszkole Tow. Polek w sypialni kop. Kleofas (3 oddziały)	180	„
przedszkole dla mniejszości	46	„
w Zakładzie SS. Służebniczek Marii	110	„
przedszkole Tow Polek przy szkole im. Krasińskiego	85	„

Dzielnica IV. Ligota - Brynów.

przy szkole im. Tadeusza Kościuszki . . .	36	„
przy szkole im. Stanisława Staszica	118	„
Razem:	2.083	dzieci

C. Ognisko dla młodzieży.

Jak w ubiegłych latach tak i w okresie sprawozdawczym odstąpiono lokale Ogniska Młodzieży męskiej w Załężu i Dębie bezpłatnie do użytku Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Załężu i Komisji Świetlicowej Miejskiego Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy.

D. Wychowanie zapobiegawcze.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 17 wypadków do Urzędu, w których zażądano pomocy i zajęcia się dziećmi zagrożonymi upadkiem moralnym. Nie każdy wypadek nadawał się do stawienia wniosku o wdrożenie postępowania zapobiegawczego. W niektórych wypadkach wystarczyło zarządzenie stałej inwigilacji, odpowiednie pouczenie rodziców i obawa dziecka przed urzędowym wkroczeniem, aby spowodować poprawę.

Przedstawiono Sądowi 14 wniosków o wdrożenie postępowania zapobiegawczego. W liczbie tej było 8 chłopców i 6 dziewcząt. Sąd uznał potrzebę wychowania zapobiegawczego tylko w 5 wypadkach. Na skutek zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego umieszczono w Zakładzie Wychowawczym w Jedłowniku 1 dziewczynę. Umorzono postępowanie z powodu:

a) poprawy u 10 chłopców i 7 dziewcząt,

b) z powodu ukończenia 18 lat u jednego chłopca i pięciu dziewcząt.

Na końcu roku sprawozdawczego przebywało w zakładach wychowawczych 25 wychowanków, mianowicie:

1. w Zakładzie Wychow. Ks. Markiefki	4 chłopc.	2 dziewcz.	=	6 wych.
2. w Śląskim Zakładzie Wychow. w Cieszynie	12 „	— „	=	12 „
3. w Zakładzie Wychowaw. w Jedłowniku	— „	6 „	=	6 „
4. w opiece prywatnej	— „	1 „	=	1 „
Razem:	16 chłopc.	9 dziewcz.	=	25 wych.

E. Opiekuństwo generalne i zawodowe.

a) Opieka generalna.

Z roku 1934 przejęto na rok 1935 wypadków opieki generalnej (ciężary opieki społecznej)	121
Przybyło w roku sprawozdawczym	28
razem:	149

W ciągu roku sprawozdawczego ubyło opiekuństw generalnych z powodu śmierci, lub legitymacji dziecka .	22
Pozostało z końcem roku sprawozdawczego pod opieką generalną	127

Skarg alimentacyjnych wytoczono .	17
Z tego ukończono na korzyść pupila	7
Oddalono	5
W toku jest jeszcze . . .	5

W 5-ciu wypadkach wytoczenie skargi alimentacyjnej było z powodu nieznajomości, śmierci, zaginięcia itp. ojca nieślubnego niemożliwe.

Tytułem alimentów ściągnięto od ojców nieślubnych w 8 wypadkach kwotę 818,70 zł.

W pozostałych wypadkach ściągnięcie alimentów było niemożliwe z powodu śmierci, bezrobocia, nieznanego pobytu itp. ojców.

b) Opieka zawodowa.

Z roku sprawozdawczego 1934 przejęto na 1935	316 pupilów
W ciągu roku sprawozdawczego przybyło . .	103 „
razem:	419 pupilów

W ciągu roku sprawozdawczego ubyły z powodu:

a) śmierci dziecka . . .	4 opiekuństwa
b) legitymacji dziecka . .	3 opiekuństwa
c) adopcji dziecka . . .	6 opiekuństw
d) wyprowadzenia się dziecka .	3 opiekuństw
e) pełnoletności dziecka . .	4 opiekuństwa
f) przemianowania opiekuna .	79 opiekuństw
g) innych przyczyn	2 opiekuństwa
razem:	101 opiekuństw

Pozostało z końcem roku 1935:

pod opieką generalną . . .	127 pupilów
pod opieką zawodową . . .	318 „
razem:	445 pupilów

Skarg alimentacyjnych wytoczono w 81 wypadkach, a mianowicie:

u władz sądowych w Katowicach . . .	47
u władz sądowych zamiejscowych . . .	34
Ukończono skarg z korzystnym wynikiem dla dziecka w	39 wypadkach
Oddalono w	6 „
W toku jest jeszcze w	36 „

Rozpraw sądowych odbyło się 257, w tym:

u władz sądowych w miejscu	182
u władz sądowych zamiejscowych, na których osobiście zastępował opiekun zawodowy pupilów	8
u władz sądowych zamiejscowych, zastąpionych przez zastępców procesowych i na wniosek rozpoznania spraw w nieobecności powództwa	67

1. Sprawy alimentacyjne.

Ojcowie dzieci nieślubnych płacili alimenty na utrzymanie dzieci w 38 wypadkach.

Nie płacono alimentów z powodu bezrobocia, śmierci, nieznajomości, nieznanego pobytu ojców nieślubnych, ukończenia 16 roku życia pupilów, niedokończenia względnie przegrania sporu alimentacyjnego w 133 wypadkach.

2. Świadczenia pupilów.

a) rentę sierocą z ubezpieczenia socjalnego pobierało	23 dzieci
b) z innych instytucyj	5 „
razem:	28 dzieci

Alimentów wypłacono matkom nieślubnych dzieci oraz rodzicom przybranym przez ręce opiekuna, prócz świadczeń socjalnych ogółem 23.462,58 zł i 90,— Mkn.

W roku sprawozdawczym odbyło się w Sądzie Grodzkim w Katowicach z ramienia Sądu Opiekuńczego 1 posiedzenie wszystkich radców sierót oraz opiekunów zawodowych.

W 13 wypadkach zastępował i prowadził opiekun zawodowy i generalny dochodzenia alimentacyjne obcych władz opiekuńczych.

Poza tym udzielono stronom i opiekunom prywatnym, zainteresowanym sprawami alimentacyjnymi wszelkich porad i informacyj, potrzebnych w postępowaniu alimentacyjnym.

F. Opieka nad kalekami.

Ilość kalek na terenie miasta Katowic na końcu roku sprawozdawczego wynosiła 54, z których przekazano do badania lekarskiego 17. Ambulatoryjnie leczono 3 kalek.

W 9 wypadkach przyznano protezy. Na koszt Kasy Chorych leczyło się 4 kalek.

G. Urząd Sierocy.

Zakres prac Urzędu Sierocego nie uległ poważniejszym zmianom.

Organami wykonawczymi Urzędu Sierocego są radcowie sierocy, którzy obowiązki te pełnią w Katowicach w ilości 60 — bezpłatnie, naczelnicy obwodowi oraz zawodowe siostry miejskie w ilości 9.

Na początku roku sprawozdawczego było spraw opiekuńczych 4.312,

w tym: opiekuństw	3.067
„ „ kuratorstw	698
„ „ doradztw	511
spraw familijno spadkowych	36

Z końcem roku sprawozdawczego znajdowało się na terenie miasta pupilów 4.933

W tym:

a)	nieślubnych	3.146
	ślubnych	1.787
b)	półsierot	3.352
	pełnosierot	1.581
c)	płci męskiej	2.550
	płci żeńskiej	2.383

II. Opieka nad inwalidami wojenno - powstańczymi i pozostałymi po nich rodzinami.

A. Samodzielny zakres działania.

Z funduszów wojew. udzielono zapomóg w gotówce	4.526,40 zł
Z funduszów miejsk. udzielono zapomóg w gotówce	4.260,— „
w naturaliach, ziemniaki, węgiel	9.056,97 „
razem:	17.843,37 zł

Prócz tego zaopatrzono biedne ofiary z wojny i powstań w artykuły żywnościowe, bezpłatne obiady oraz wysłano ich dzieci do uzdrowiska.

B. Zakres działalności poruczonej.

Za pośrednictwem Urzędu uzyskało z pośród ofiar wojenno-powstańczych:

a) 6 osób długoterminowe pożyczki z funduszów wojewódzkich na łączną kwotę .	14.300,— zł
b) 8 orób krótkoterminową poż. na kwotę	4.910,— „
c) 2 inwalidów częściową kapitalizację swej renty na kwotę	5.024,40 „
d) 2 inwalidów zupełną kapitalizację swej .renty na kwotę	8.926,30 „
razem:	33.160,70 zł

Z zarejestrowanych 57 ciężko uszkodzonych inwalidów otrzymało w roku sprawozdawczym 22 pracę, w tym 21 za pośrednictwem tutejszego Urzędu.

Przekazów do lekarza powiatowego celem zbadania niezdolności do pracy wystawiono dla 74 osób.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono ponownie rejestrację bezrobotnych ciężko uszkodzonych oraz kandydatów na kurs straży leśnej i polowej.

III. Opieka ogólna.

a) Kuchnie ludowe.

Z końcem roku sprawozdawczego znajdowało się w obrębie miasta 13 kuchni ludowych, z których:
kuchnia przy kościele śś. Piotra i Pawła,
kuchnia przy ulicy Wojciechowskiego 63,
kuchnia przy kopalni Kleofas,
stoją pod bezpośrednim zarządem Urzędu Opieki Społecznej. Wymienione kuchnie wydały w roku sprawozdawczym ciepłych potraw 1.036.413 porcyj, z czego było 509.245 bezpłatnych.

Wydatki na utrzymanie tych kuchni ludowych wynosiły 180.916,42 zł.

Dochody składały się:

a) ze sprzedaży obiadów	34.306,75 zł
b) z subwencji wojewódzkiej	3.500,— „
razem:	37.806,75 zł

Niedobór pokryty przez miasto względnie Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy wynosił . 143.109,67 zł

Pozostałe kuchnie są instytucjami charytatywnymi i przez Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy wspierane naturaliami. Kuchnie te wydały 803.804 porcyj. Ogółem wydano zatem w kuchniach ludowych w roku sprawozdawczym 1.840.217 ciepłych obiadów.

b) Pomoc dla biednych dzieci przystępujących do I. Komunii św.

Dla biednej dziatwy przystępującej do I. Komunii św. względnie konfirmacji, udziela Magistrat co roku zapomogi.

Z tej akcji korzystało w roku sprawozdawczym ogółem 1.087 dzieci. Z tego było:

662 dzieci rodzin bezrobotnych,
202 „ „ robotników z liczną rodziną,
9 „ „ żyjących w rozwodzie,
160 „ „ inwalidów,
4 sierot wojennych,
18 sierot cywilnych,
32 dzieci nieślubnych,

Zapomogi udzielono zasadniczo w naturaliach. Ogółem wydano:

419 ubrań dla chłopców,
393 sukienek dla dziewcząt,
913 par obuwia dla chłopców i dziewcząt.

Ogólne koszta wynosiły 18.979,50 zł, czyli przeciętnie 14,— zł dla każdego dziecka.

c) Pomoc dla rencistów socjalnych.

Na akcję ziemniaczaną, gwiazdkową i węglową dla bezrobotnych i najbiedniejszej ludności uchwaliły Korporacje miejskie razem 147.00,— zł.

W ziemniaki zaopatrzono 2.479 rodzin rencistów socjalnych, a zapomogą gwiazdkową obdarowano 1.918 rodzin. Węgla rencistom socjalnym zasadniczo się nie przydziela.

OPIEKA NAD UBOGIMI.

A. Opieka otwarta — wsparcie bieżące.

1. Miejscowo ubodzy.

Urząd Opieki nad Ubogimi jako organ miejscowego związku wspierania ubogich wypłaca na mocy obowiązujących ustaw osobom ubogim, znajdującym się wyjątkowo w krytycznym położeniu materialnym, miesięczne wsparcie bieżące, o ile szczegółowe dochodzenia wykazały, że ciężkie warunki danej osoby wzgl. rodziny, trwać będą czas dłuższy. Wsparcia te wynoszą zależnie od ilości osób dotkniętych niedostatkiem rodzin lub okoliczności, będących bezpośrednią przyczyną nędzy petenta wzgl. jego rodziny 10,— zł do 40,— zł miesięcznie.

Wypłata wsparć bieżących w roku sprawozdawczym przedstawiała się następująco:

	I	II	III	IV
Liczba osób pobierających wsparcie bieżące wynosiła dnia 1-go kwietnia 1935 r. w dzielnicy	osób 141	osób 119	osób 148	osób 28
w ciągu roku przybyło	37	17	13	2
W ciągu roku wstrzymano wsparcie wskutek śmierci względnie poprawy stosunków materialnych dla . . .	29	22	21	2
W dniu 31 marca 1936 r. pobierało wsparcie	149	114	140	28
Na całym terenie razem:	431 osób			

2. Krajowo ubodzy.

Osoby, które nigdzie nie nabyły domicylu wsparcia, należą do kategorii krajowo ubogich. O ile osoby te znalazły się na terenie miasta Katowic bez dostatecznych środków utrzymania, Urząd Opieki nad Ubogimi musiał się nimi zaopiekować, udzielając im bieżącego wsparcia, które później zwraca Krajowy Związek Wspierania Ubogich, czyli Skarb Śląski.

Liczba osób, korzystających ze wsparć bieżących w charakterze krajowo ubogich wynosiła dnia 1. IV. 1935 r. 26 osób.

W ciągu roku przybyły 2 osoby.

W ciągu roku wstrzymano wsparcia wskutek śmierci wzgl. poprawy stosunków materialnych dla 2 osób.

W dniu 31. III. 1936 r. pobierało wsparcie 26 osób.

3. Opieka nad dziećmi w pielęgnacji rodzinnej.

Urząd opiekuje się dziećmi zaniedbanymi wzgl. opuszczonymi, które powierzył starannej opiece rodzinom wzorowym. Rodzinom tym płaci Urząd miesięcznie t. zw. wsparcie pielęgnacyjne, przeznaczone na utrzymanie oddanych im w opiekę dzieci. Dzieci będące w opiece rodzinnej, stoją pod stałą kontrolą Urzędu Opieki nad Ubogimi, który w pewnych odstępach czasu wysyła siostry miejskie celem stwierdzenia na miejscu, czy opieka jest należyta. W razie stwierdzenia uchybień oddaje Urząd dziecko innej rodzinie. Wzorowe wychowanie rodzinne daje dziecku jak doświadczenie uczy, daleko większe korzyści, aniżeli wychowanie zakładowe zbiorowe.

Dnia 1. IV. 1935 r. znajdowało się w pielęgnacji rodzinnej	59 dzieci
w ciągu roku przybyło	1 dziecko
w ciągu roku ubyło	2 dzieci
Zatem w dniu 31. III. 1936 r. pozostawało w opiece rodzinnej	58 dzieci

Zestawienie wypłaconych wsparć bieżących w roku sprawozdawczym.

Dla miejscowo ubogich dzielnicy I. . . .	26.815,— zł
„ „ „ „ II.	20.935,— „
„ „ „ „ III. . .	26.239,— „
„ „ „ „ IV. . .	4.750,— „
„ krajowo ubogich całego miasta . . .	6.980,— „
„ dzieci będących w pielęgnacji rodzinnej .	13.845,— „
„ osób zamieszkujących w innych gminach, posiadających domicyj wsparcia w Katowicach	3.678,42 „
Różne	1.536,32 „
Razem:	104.778,74 zł

4. Zapomogi jednorazowe.

Osobom, znajdującym się przejściowo w krytycznym położeniu materialnym, wypłaca się po zbadaniu stosunków materialnych i rodzinnych zapomogi jednorazowe.

Osobom zdatnym do zarobkowania wypłaca się zapomogi te za odpracowaniem w ogrodnictwie miejskim, o ile chodzi o pracowników fizycznych; zaś pracowników umysłowych zatrudnia się pracami biurowymi.

O ile dany peten udzielonej mu zapomogi nie odpracował, nie może liczyć na dalszą pomoc ze strony Urzędu.

Jednorazowe wsparcia wypłacono w roku sprawozdawczym 4.849 osobom = 33.814,— zł.

Zapomogi odpracowało 1224 osób.

Ogólna liczba dniówek wynosiła 3.020.

1.100 osób nie zgłosiło się do odpracowania udzielonych im zapomóg.

B. Opieka Zakładowa.

1. Żłóbek Miejski.

Żłóbek miejski mieści się w nowoczesnym budynku przy ulicy Strzeleckiej 11. Do żłóbka miejskiego przyjmuje się niemowlęta — podrzutki i dzieci - sieroty lub dzieci zaniedbane, do 4 roku życia.

Na początku roku sprawozdawczego przebywało w żłóbku miejskim 36 dzieci, w tym 19 chłopców i 17 dziewcząt. W ciągu roku przybyło 14 dzieci (8 chłopców, 6 dziewcząt), zwolniono 10 dzieci, 8 chłopców, 2 dziewcząt). Z zwolnionych dzieci oddano 2 za własne, a 8 na wychowanie do rodzin prywatnych i sierocińca.

Przy żłóbku prowadzi się ochronkę, do której uczęszcza 20 dzieci. Tytułem kosztów utrzymania w żłóbku wyasygnowano w roku 1935/36 . . . . 33.401,— zł

Zwroty tytułem subwencji wojewódzkiej oraz tytułem kosztów utrzymania za dzieci krajowo-ubogie wynoszą . . . . 6.190,— „

Zatem rzeczywiste wydatki miasta wynoszą . 27.211,— zł

W ciągu roku wykazał żłóbek 13.140 dni pielęgnacyjnych, a więc na utrzymanie jednego dziecka wyłożył Urząd około 2,— zł dziennie.

2. Przytułki dla starców.

Magistrat posiada dwa własne przytułki dla starców mianowicie:

a) w dzielnicy I. przy ul. Raciborskiej 29 (dla mężczyzn i kobiet),

b) w dzielnicy II. przy ul. Ludwika (tylko dla mężczyzn).

Do przytułków tych przyjmuje się osoby w podeszłym wieku lub chorowite, wgz. ułomne, nie mające własnego mieszkania, ani zobowiązanych i zdolnych do utrzymania krewnych.

Stan osobowy w przytułkach dla starców przedstawiał się w roku sprawozdawczym, jak następuje:

	dziel. I.		dziel. II.
	mężczyzn —	kobiet	mężczyzn
Dnia 1. IV. 1935 r. było obecnych	21	56	25
W ciągu roku przyjęto . . .	13	21	9
W ciągu r. zwolniono wzgl. zmarło	14	19	12
Stan w dniu. 31. III. 1936 r. . .	20	58	22

Razem 100 osób.

Zestawienie kosztów:

Dla przytułku w dz. I. wyasygnowano tytułem kosztów utrzymania	44.260,— zł
Dla przytułku w dz. II. wyasygnowano tytułem kosztów utrzymania	17.229,— „
Na zakup środków leczniczych dla obu zakładów wyasygnowano	651,— „
Razem:	62.140,— zł

Koszty utrzymania jednego starca wynoszą przeciętnie 1,60 zł dziennie.

3. Schronisko dla bezdomnych.

Do schroniska dla bezdomnych przyjmuje się w myśl regulaminu tego zakładu na czas ograniczony osoby powyżej lat 16 zdolne do zarobkowania, które wskutek braku pracy chwilowo pozbawione zostały mieszkania. Bezdomni korzystają z bezpłatnego noclegu, w zamian za co zobowiązani są do spełniania zajęć domowych, trwających do 2-cho godzin dziennie. Bezdomni otrzymują na śniadanie herbatę, a na podwieczorek kawę. Wyjątkowo bardzo biednym osobom wydaje się w porze zimowej mniejsze porcje chleba.

W roku sprawozdawczym przebywało w schronisku ogółem:	3.093 osób
Z tego pochodzących z Katowic	463 „
Osób z poza Katowic	2.630 „
Z tego mężczyzn	2.569 „
Kobiet	524 „

W ciągu roku udzielono 51.004 noclegów.

Porcyj (kawa lub herbata) wydano w ciągu roku 102.008.

Wyasygnowano na wyżywienie bezdomnych i utrzymanie azylu — opał, światło i uzupełnienie inwentarza 15.323,08 zł

Personel zatrudniony w azylu składa się z trzech osób a to: a) z kierownika, b) z siły pomocniczej żeńskiej i c) z siły pomocniczej męskiej, — zajętej dezynfekcją.

Tytułem odszkodowania dla personelu wyasygnowano	7.068,63 zł
Wydatki razem:	22.391,71 zł

Zważywszy, że azyl udzielił w ciągu roku 51.004 noclegów, okazuje się, iż koszty jednego noclegu wynoszą około 45 groszy.

4. Pogrzeby.

Pogrzebów na koszt opieki nad ubogimi przyznano w 180 wypadkach.

a) Zakładom pogrzebowym wypłacono .	4.610,— zł
b) Dla urzędów parafialnych wypłacono .	4.413,— zł
c) Za czyszczenie zwłok w 74 wypadkach wyasygnowano	147,80 zł
d) Za oględziny zwłok przez lekarza miejskiego 20 razy a 6, —zł	120,— zł
Razem:	9.290,80 zł

5. Opieka nad starcami.

Ponieważ Miejskie Przytułki dla starców są przepełnione, Urząd zmuszony był przekazać do zakładu św. Józefa w Siemianowicach Śl. dalsze 23 osoby, na utrzymanie których wyasygnowano 10.250,26 zł.

6. Zakładowa opieka nad sierotami i dziećmi opuszczonymi.

W zakładach opiekuńczych umieszcza się sieroty i dzieci opuszczone, które obciążone są wadami dziedzicznymi i dzieci takie, których wychowanie w rodzinach napotyka na wielkie trudności.

Ponieważ Magistrat nie posiada własnego sierocińca, umieszcza sieroty i dzieci zaniedbane w sierocińcach innych instytucyj, mianowicie:

a) Sierociniec im. Dr. Mielęckiego.

Liczebny stan sierot z dniem 1. IV. 1935 r.	16
Przyjęto	5
Zwolniono	1
Stan z dniem 31. III. 1936 r. . . .	20
Wyasygnowano na utrzymanie . . .	10.072,15 zł

b) Sierociniec im. św. Jadwigi w Załężu.

Liczebny stan sierot z dniem 1. IV. 1935 r.	7
Przyjęto	—
Zwolniono	2
Stan z dniem 31. III. 1936 r.	5
Wyasygnowano na utrzymanie . .	2.682,45 zł

c) Sierociniec im. Ks. L. Markiefki.

Liczebny stan sierot w dniu 1. IV. 1935 r.	16
Przyjęto	5
Zwolniono	1

Stan z dniem 31. III. 1936 r.	. . .	20
Wyasygnowano na utrzymanie	. .	8.148,— zł
	Razem:	20.902,60 zł

7. Wsparcia dla przejezdnych.

W czasie od 1. IV. 1935 r. do 31. III. 1936 r. zwróciło się do tutejszego Urzędu 355 osób przejezdnych z wnioskami o wsparcie na dalszą podróż, którym wypłacono ogółem **671,90 zł.**

8. Wsparcia dla ubogich w nautraliach.

I. Z odzieży wydano:

a) trzewików	257	par
b) pończoch	196	,,
c) kompletnych ubrań męskich .	249	sztuk
d) kompletnych ubrań dla kobiet .	61	sztuk
e) spodni	9	par
f) koszul	189	,,
g) kalesonów	178	,,
h) płaszczy	9	,,
i) kurtek	37	,,

II. Medykamenta.

Przez lekarzy komunalnych wydano 5.242 receptur.

Za podjęte przez ubogich lekarstwa wyasygnowano 12.663,75 złotych.

III. Mleko.

Na zlecenie Urzędu wydano w kuchni mleka 219.098 butelek — wyasygnowano	. .	10.756,61 zł
W mleczarniach prywatnych zakupiono 6.307 ltr. mleka — wyasygnowano	. . . .	1.409,20 ,,
	Razem:	12.165,82 zł

IV. Ziemniaki.

Ogółem wydano 7.797 centnarów.

V. Węgiel.

Wydano 728½ tonn po 10 ctr. na osobę.

9. Wsparcia gwiazdkowe.

Tytułem wsparcia gwiazdkowego wypłacono:

dla	biednych	w	dzielnicy	I	926 osób	7.440,—	zł
„	„	„	„	II	386 osób	3.080,—	„
„	„	„	„	III	408 osób	3.272,—	„
„	„	„	„	IV	71 osób	568,—	„
				Razem:	1791 osób	14.360,—	zł

10. Akcja zwalczania żebraniny.

Urząd Opieki nad Ubogimi otacza dostateczną opieką żebraków pochodzących z Katowic; jednak liczba żebraków przybywających do Katowic z innych miejscowości i dzielnic wzrasta ustawicznie. Żebraków z poza Katowic odstawia policja do gmin przynależności. Żebraków z Katowic zdolnych do pracy, zatrudnia się w Domu Pracy Dobrowolnej, zaś żebraków niezdolnych do pracy wspiera się przez Biuro Opieki nad Żebrakami, gdzie otrzymują bony na obiady, chleb, mięso. Oprócz tego otrzymują mydło i ubranie.

W ciągu roku wydano:

7.146	bonów na	chleb.	wartość	1 bonu	0,15	zł
7.146	„ „	obiady,	„	1 „	0,10	„
170	„ „	mięso,	„	1 „	0,30	„
476	kawałków	mydła	„	1 kawałka	0,26	zł

11. Dom Pracy Dobrowolnej.

W roku sprawozdawczym zatrudniono mężczyzn 37
„ „ „ „ kobiety 5

Różnych przedmiotów wykonano 1.540 sztuk.

Na godzinę zarabiali mężczyźni 0,40 zł, kobiety 0,20 zł.

Osoby zajęte w Domu Pracy Dobrowolnej zatrudnia się przy rąbaniu drzewa oraz wyrabianiu ubrań, przedmiotów stolarskich, pantofli, pończoch i mioteł.

W roku sprawozdawczym wyprodukowano 4.734 wiązek drzewa opałowego, poza tym większą część odzieży męskiej i żeńskiej.

Koszty prowadzenia Domu Pracy Dobrowolnej oraz akcji zwalczania żebraniny zostały pokryte:

a) z funduszów miasta	6.585,86	zł
b) z składek kupiectwa miejscowego, które na ten cel dobrowolnie się opodatkowało	22.555,—	„
Koszta te wynosiły zatem ogółem:	29.140,86	zł

Ponieważ z opieki Domu Pracy Dobrowolnej korzystało 65 osób, przypada na utrzymanie jednej osoby około 86 groszy dziennie.

12. Kurs dla piastunek.

Przy żłóbku miejskim prowadzi się kurs dla piastunek, na który przyjmuje się dziewczęta z uboższych rodzin, posiadające siedzibę wsparcia w Katowicach. Kandydatki w wieku od 18—22 lat muszą odznaczać się zamiłowaniem do opiekowania się dziećmi. Przed przyjęciem muszą poddać się badaniu lekarskiemu. Kurs trwa 6 miesięcy. W roku sprawozdawczym ukończyło kurs 10 uczenic. Obecnie praktykuje 6 uczenic. Kurs jest bezpłatny. Za swą pracę kursistki otrzymują wolny wikt. Kurs ułatwia absolwentkom uzyskanie odpowiednich posad.

13. Zmiany osobowe w składzie personalnym naczelników obwodowych.

(Spis imienny patrz załącznik nr 4).

W myśl statutu miejskiego z dnia 27. III. 1928 r. miasto podzielone jest na 60 obwodów. Na czele każdego obwodu stoi naczelnik obwodu, który przede wszystkim zobowiązany jest do wykonywania opieki nad ubogimi, zamieszkałymi w jego obwodzie.

W miejsce naczelników obwodowych, którzy w ciągu roku ustąpili wskutek choroby, wyprowadzenia się etc., zamianowani zostali w 9 wypadkach następcy.

14. Skargi.

W czasie od 1. V. 1935 r. do 31. III. 1936 r. wniesiono:

a) do Najwyższego Trybunału Administracyjnego spraw	1
b) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego spraw	16
c) do Wydziału Miejskiego spraw	3
d) do Sądu Cywilnego spraw	2
Razem spraw	22

15. Zwroty kosztów opieki.

W czasie od 1. IV. 1935 r. do 31. III. 1936 r. wniesiono: w myśl § 28 ustawy o domicylu wsparcia z dnia 30. V. 1908 r. osobami krajowo- wzgl. obco-ubogimi, ma prawo do zwrotu związanych z tą opieką kosztów od właściwych związków wspierania ubogich (§ 34).

Ponadto ściąga Miejscowy Związek Wspierania Ubogich w myśl § 62 wspomnianej ustawy wyłożone koszty od osób i instytucji, zobowiązanych do udzielenia świadczeń na rzecz wspieranej osoby.

Z tego tytułu ściągnięto w roku sprawozdawczym ogółem **81.283,80 zł.**

Urząd Pośrednictwa Pracy.

W roku sprawozdawczym dała się zauważyć dalsza tendencja minimalnego spadku bezrobocia na terenie miasta.

I. Rejestracja, zapośredniczenie i ewidencja.

Stan liczbowy zarejestrowanych bezrobotnych początkiem okresu sprawozdawczego t. j. 1. 4. 1935 r. wynosił	9 355 osób
końcem okresu sprawozdawczego t j. 31. 3. 1936 r.	9 143 osób
więc ubyło	212 osób

II. Instytucja Zastępcza Funduszu Pracy.

W ciągu roku sprawozdawczego wypisano i wydano 23 574 talonów, na podstawie których wypłacono	486.037,26 zł
tytułem zasiłków ustawowych, wypłacanych przez Fundusz Pracy.	
Ogółem korzystało z tych zasiłków miesięcznie a to przez okres 13 tygodni.	930 osób

III. Opieka nad bezrobotnymi.

a) Opieka lekarska:

Wystawiono w okresie sprawozdawczym przekazów do lekarza na rachunek B. O. L. B. w Województwie Śląskim w Tarnowskich Górach.	28 113 osób

b) Pogrzeby dla bezrobotnych i członków ich rodzin:

Udzielono bezpłatnych pogrzebów w . . .	107
wypadkach na ogólną kwotę . . .	3.336,50 zł

Koszty te zostały pokryte z funduszów miejskich.

c) Mleko dla niemowląt oraz na recepty lekarskie:

Wydano w 15 601 wypadkach . .	346.238 ltr.
mleka, wartości ogólnej . . .	85.890,93 zł

IV. Akcja Opieki Społecznej (zespolona).

Akcja ta obejmuje bezrobotnych, którzy na podstawie instrukcji Funduszu Pracy wyczerpali zasiłki ustawowe z Funduszu Pracy i uzyskali prawo do zapomóg miesięcznych.

Liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania tych zapomóg wynosiła w dn. 1. 4. 1935 r.	3.708 osób
zaś końcem okresu sprawozdawczego t. j. 31. 3. 1936 r. liczba ta wynosiła	3.612 osób

Wysokość wypłaconych z tej akcji zapomóg wynosi za czas od 1. 4. 1935 r. do 31. 3. 1936 r. . .	441.602,60 zł

Pokrycie tej sumy stanowiły subwencje

a) Funduszu Pracy oraz Miejskiego Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy . . .	255.602,60 zł
b) Magistratu z funduszów miejskich . .	186.000,00 „

Poza tym udzielił Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy zapomogi w naturaliach a to:

mąki żytniej 298.227,5 kg wartości . .	58.858,22 zł
mąki pszennej 29.682,5 kg wartości . .	7.648,68 „
chleba 290.049 kg wartości	57.202,30 „
strucli pszennych 6.300 kg wartości . .	3.150,00 „
kawy konserwowej 388.290 kostek wartości .	6.803,05 „
ziemniaków dla 4.046 rodzin 876.250 kg wart.	31.632,63 „
kart obiadowych wydano 6.495 szt. na 197 999 porcji obiadów, wartości	19.799,90 „
Inne przedmioty, jak flanela, bielizna i t. p. wartości	7.732,97 „
Razem:	192.827,75 zł

Węgla dla bezrobotnych, zarejestrowanych w K. U. P. P. — wydano dla 2.500 rodzin 1.250 tonn a 23,— zł wartości 28.750,— zł.

Więcej szczegółowe dane z tej dziedziny opieki publikuje Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy, w skład którego wchodzi 16 przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa miejscowego.

V. Zapomogi nadzwyczajne.

a) Tytułem jednorazowych zapomóg w gotówce wypłacono w okresie sprawozdawczym	8.858,— zł
b) jednorazowych zapomóg na zakup lekarstw dla bezrobotnych w tymże okresie udzielono w 2.335 wypadkach . . .	1.885,92 zł
c) zapomogą gwiazdkową wypłacono z funduszów miejskich — 4.348 bezrobotnym w łącznej kwocie	29.826,— zł
Razem:	40.569,92 zł

VI. Zestawienie ogólne.

A. Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy:

a) pogrzeby	3.336,50 zł
b) mleko	85 890,93 „

c) zapomogi w gotówce z akcji Op. Społeczn.	441.602,60 zł
d) karty obiadowe	19.799,90 „
e) zapomogi jednorazowe w gotówce dla 2.926 osób	8.858,— „
f) zapomogi jednorazowe na lekarstwa .	1.885,92 „
g) zapomogi gwiazdkowe	29.826,— „
	591.199,85 zł
B. **Fundusz Pracy** — zasiłki ustawowe . .	486.037,26 „
Suma razem:	1.077.237,11 zł

VII. Różne.

W okresie sprawozdawczym

1. wydano 426 zaświadczeń celem uzyskania zniżek kolejow.,
2. wystawiono około 33.684 zaświadczeń dla bezrobotnych dla różnych celów,
3. załatwiono 27.318 różnych spraw i wniosków,
4. przeprowadzono kontrolę bezrobotnych w 12.706 wypadkach,
5. przeprowadzono kontrolę zakładów pracy w 476 wypadkach.

Sprawy mieszkaniowe.

Referat spraw mieszkaniowych wystawił w czasie od 1 kwietnia 1935 r. do 31 marca 1936 r. według poszczególnych list przydziałowych:

1. a) zatwierdzeń lokatorów na propozycję właścicieli domów po myśli art. 26 obecnie art. 17 ustawy w sprawie ochrony lokatorów	843
z tego zajęto mieszkań	759
dotychczas nie zajęto	84
b) przydziałów na mieszkania urzędnicze po myśli art. 27 obecnie art. 18 wymienionej ustawy	129
z tego zajęto	84
dotychczas nie zajęto	45
c) przydziałów na mieszkania, zarekwirowane na podstawie art. 26 obecnie art 17 w związku z § 7 ust. 8 rozp. wykon. Wojewody Śl. do tej ustawy (po dwukrotnym odrzucenia propozycji właśc. domu wzgl. w wypadkach niezgłoszenia opróżnionego mieszkania w przepisanym 14 dniowym czasokresie	42
z tego zajęto	11

dotychczas nie zrealizowano z powodu nieukończenia sporu 31

d) zaświadczeń na podstawie art. 20 ustawy wymienionej w celu przeprowadzenia eksmisji na podstawie wyroków sądowych 81
z tego przeprowadzono eksmisji 52
dotychczas nie przeprowadzono 29

2. Dochód z pobranych opłat za czas od 1 kwietnia 1935 r. do 31 marca 1936 r. wynosi 6.405,00 zł.

Zdrowie publiczne.

Organizacja i działalność służby zdrowia.

Prace organów miejskiej służby zdrowia dzielą się na dwa zasadnicze działy t. j. zapobieganie chorobom oraz lecznictwo. W roku sprawozdawczym nastąpiło szereg poważnych zmian organizacyjnych świadczących o tym, że zdrowie publiczne jest przedmiotem stałej troski Magistratu i wybija się na czoło najważniejszych zagadnień miejskich.

Utworzono stanowisko lekarza miejskiego, któremu powierzono organizację spraw sanitarnych. Do pomocy przydzielono lekarzowi miejskiemu 2 kontrolerów sanitarnych. Lekarz miejski i kontrolerzy zostali przez Magistrat w roku sprawozdawczym wysłani na 6-miesięczne wyszkolenie w Państwowej Szkole Higieny w Warszawie.

Na zalecenie i przy pomocy władz wojewódzkich uruchomiono w miejskim budynku przy ul. Sienkiewicza Ośrodek Zdrowia, w którym zapoczątkowano skupianie wszystkich akcji w dziedzinie zapobiegania chorobom.

Zasługuje na wzmiankę fakt, że obecnie zorganizowano na znaczną skalę szczepienia ochronne przeciwko durowi brzusznemu, błonicy i płonicy.

Również zorganizowano z dniem 15 kwietnia 1935 r. Przychodnię Przeciwweneryczną oraz przyjęto do Miejskiego Ośrodka Zdrowia na skutek zawarcia specjalnej umowy, prowadzoną poprzednio przez Towarzystwo Walki z Gruźlicą, Poradnię Przeciwgruźliczą. Stosownie do zawartej umowy, Towarzystwo Walki z Gruźlicą dostarcza i opłaca personel, Magistrat natomiast dostarcza lokale i ponosi rzeczowe koszta administracji.

A. ZAPOBIEGANIE CHOROBOM.

Miejski Ośrodek Zdrowia.

Dotychczasowy system zapobiegania chorobom na terenie miasta Katowic okazał się niezupełny w ogólnej polityce opieki

Społecznej. Tkwiły w nim braki, polegające na luźnym związku odnośnych instytucyj i odrębnej administracji środkami, jakie na ten cel zostały przewidziane. Stan ten nie dawał pozytywnych wyników, co staje się powodem stworzenia nowej formy organizacyjnej, mającej na celu skoordynowanie wszystkich zagadnień higieny i opieki profilaktycznej.

Magistrat rozpoczął 15 marca 1935 r. adaptację w miejskim budynku przy ul. Sienkiewicza, oddając na cel Ośrodka Zdrowia ubikacje, zajmowane dotychczas przez biura Miejskich Zakładów Wodociągowych.

Po całkowitej renowacji, przebudowie, wprowadzeniu centralnego ogrzewania, odmalowaniu, urządzeniu ciemni i gabinetu rentgenowskiego, umieszczono w tych ubikacjach przychodnię przeciwgruźliczą i przeciwweneryczną, stanowiącą jedną całość organizacyjną Miejskiego Ośrodka Zdrowia. Otwarcie nastąpiło 15 kwietnia 1935 r.

Ogólne koszta urządzenia wynosiły 10.532,33 zł, w czym pokryto ze subwencji Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego 2.868.05 zł.

Ogólne koszty utrzymania przychodni przeciwwenerycznej i przeciwgruźliczej w roku sprawozdawczym wynosiły poza kosztami adaptacji 47.124.89 zł, w których brały udział następujące instytucje:

1.	Towarzystwo Walki z Gruźlicą . .	26.082,51 zł
2.	Subwencje Urzędu Wojewódzkiego Śl. .	3.544,75 „
3.	Subwencje Ministerstwa Opieki Społecznej	190,— „
4.	Doplata Magistratu miasta Katowic . .	17.307,63 „

Koszta powyższe obejmują wydatki na personel, składający się:

a) w przychodni przeciwwenerycznej z lekarza, pielęgniarki, sanitariusza i sprzątaczki,

b) w przychodni przeciwgruźliczej — lekarza i dwuch pielęgniarek oraz kosztów leczenia szpitalnego, sanatoryjnego i ambulatoryjnego, kosztów leczenia, odżywiania chorych i utrzymania ubikacyj — urządzeń.

I. Higiena otoczenia.

1. Nadzór nad stanem sanitarnym miasta.

Katowice podzielono na dwa rejony, t. j. południowy i północny i przydzielono je dwom kontrolerom sanitarnym. Zadaniem ich jest nadzór nad:

1. stanem nieruchmości, ulic i placów;
2. zakładami użyteczności publicznej, wszelkimi wytwórniami i warsztatami pracy;

3. wytwórniami oraz miejscami sprzedaży produktów spożywczych i przedmiotów użytku.

W większej części napotykanych uchybień sanitarnych wydawano zarządzenia ustne, w pewnych wypadkach sporządzano doniesienia karne, a w poważnych sprawach, gdzie chodziło o wypadki, mogące ujemnie wpływać na zdrowie publiczne, sporządzali kontrolerzy ze swych spostrzeżeń sprawozdania lekarzowi miejskiemu.

Sporządzono statystykę zakładów przemysłowo-handlowych, z której wynika, że Katowice posiadają:

16 fabryk wód mineralnych, 8 hoteli, 108 zakładów fryzjerskich, 156 restauracyj, 22 kawiarnie, 12 cukierń, 117 piekarń, 20 mleczarń, 107 warsztatów rzeźnickich, 2 jatki (1 jatka w Rzeźni Miejskiej, 1 jatka = 128 straganów w Hali mięsnej) i 516 sklepów spożywczych, razem 1.084 lokali przemysłowo-handlowych.

W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzono 2.195 oględzin sanitarnych, a mianowicie:

909 posesyj, 483 sklepów spożywczych, 207 mleczarń, 152 piekarń, 131 warsztatów rzeźnickich, 58 restauracyj, 47 owocarń, 23 zakładów fryzjerskich, 23 rozlewni wód mineralnych, 22 kawiarń, 18 wytwórni wyrobu lodów, 17 hal ryb, 16 jadłodajń, 13 fabryk czekolady i cukierków, 8 zakałdów tapicerskich, 7 studni, 5 hoteli, 3 kina, 1 łaźnia, 54 innych lokali.

W najważniejszych wypadkach dokonywano oględzin przy pomocy komisji sanitarno-porządkowej, składającej się z przedstawicieli Magistratu i Dyrekcji Policji. Oględzin komisyjnych pod przewodnictwem lekarza miejskiego było 89. Na podstawie wyników przeprowadzonych oględzin sporządzono 378 doniesień i wydano zarządzenia policyjne celem usunięcia stwierdzonych braków.

2. Dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

W roku sprawozdawczym Magistrat wykonywanie dozoru nad żywnością, przewidzianego rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dn. 22. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343), którego moc rozciągnięta została na terenie Województwa uchwałą Sejmu Śląskiego z dn. 16. V. 1934 r. (Dz. U. Śl. Nr. 14. Rok XIII). Dozór pełniły własne organa fachowe, a mianowicie lekarz miejski oraz 2 kontrolerzy sanitarni utrzymywani przez Magistrat.

Kontrolę żywności wykonywano w ten sposób, że pobierano próby żywnościowe i przekazywano do zbadania Wojewódzkiemu Zakładowi Higieny w Katowicach.

Następująca tablica przedstawiała wykaz badań dokonanych w r. 1935/36 wg. rodzaju badanych produktów:

Nr bież.	Nazwa artykułu	Liczba pobranych prób	Liczba prób zakwestionowanych	Liczba prób niekwestionowanych
1	mleko	238	25	213
2	masło	58	22	36
3	sery	1	1	1
4	tłuszcze i oleje . . .	8	3	5
5	mięso	15	6	9
6	wyroby mięsne . . .	37	10	27
7	mąka	19	7	12
8	chleb	4	2	2
9	kasza i krupy . . .	13	7	6
10	kawa, herbata i kakao . .	14	2	12
11	soki i syropy . . .	21	2	19
12	miód	7	3	4
13	ocet i esencje . . .	12	3	9
14	przyprawy	8	4	4
15	wina	3	—	3
16	napoje gazowane . .	22	5	17
17	zaprawy	1	—	1
18	przedmioty użytku . .	55	6	49
19	inne artykuły spożywcze .	48	7	41
20	woda	1	—	1
	razem	585	115	470

Z pośród 115 prób zakwestionowanych przez Zakład Badania Żywności umorzono po przesłuchaniu 76 spraw, zaś pozostałe 39 skierowano do Sądu. Po rozpatrzeniu przez Sąd zostało 14 sprzedających ukaranych grzywną od 5 do 80 zł, 18 spraw umorzono na podstawie amnestii, a w pozostałych 7 wypadkach uwolniono sprzedających od winy.

3. Zwalczanie chorób zakaźnych.

Nowa ustawa o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu z dn. 21. II. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 z 1935 r.) nakłada w artykule 6-tym obowiązek prowadzenia tej akcji przez własne organa sanitarne miasta.

A. Epidemia duru brzusznego.

W lipcu 1935 r. wybuchła w domach przy ul. Mikołowskiej Nr. 56 do Nr. 70 epidemia duru brzusznego. Dotychczasowe badania naukowe nie zdołały ustalić z całą pewnością źródła zakażenia, jednak przypuszcza się, że przyczyną było zanieczyszczenie wody w wadliwym hydrancie, znajdującym się w podwórzu tych domostw.

Chorych izolowano w szpitalu miejskim, a resztę odosobniono na miejscu przez zamknięcie terenu zakażonego. Zaangażowano na okres przejściowy lekarkę epidemiczną, która pełniła opiekę nad osobami znajdującymi się w domach zakażonych, wyszukiwała nowe wypadki zachorowań i przeprowadzała wstępne badania celem ustalenia rozpoznania. System obserwacji domowej okazał się celowym pod względem lekarskim, a równocześnie wybitnie odciążył miasto od wysokich kosztów izolacji szpitalnej wielkiej ilości osób, które jedyne podejrzewano o dur brzuszny.

Dla dzieci, pochodzących z terenu zakażonego, urządzono kolonię izolacyjną w ogrodzie miejskim, znajdującym się za boiskiem policyjnym. Dzieci dożywiano na koszt miasta przez okres epidemii, a ponadto zaangażowano do opieki nad nimi 2 freblanki. Takie rozwiązanie sprawy pozwoliło uniknąć wałęsania się dzieci z domów zakażonych i przenoszenia choroby na dalsze dzielnice miasta.

Rodziny osób chorych przeważnie bezrobotnych i osoby izolowane otrzymały z Magistratu wydatną pomoc społeczną w formie częściowego dożywiania.

Podczas epidemii pełnili stały dozór sanitarno-higieniczny nad niebezpiecznym terenem 2 kontrolerzy sanitarni oraz kilka sióstr miejskich. Specjalną uwagę zwrócono na uświadomienie ludności o niebezpieczeństwie choroby i sposobach jej przenoszenia.

W czasie epidemii przeszczepiono na koszt miasta ludność domów zakażonych. Po wygaśnięciu epidemii przeprowadzono całkowite odkażenie wszystkich pomieszczeń, znajdujących się na terenie izolowanym.

Na koszt miasta leczono z ogniska epidemicznego w szpitalu miejskim 90 osób, a przeciętnie ok. 40 osób dziennie pozostawiono pod obserwacją w domach izolowanych.

Dla uniknięcia powtórzenia epidemii przez nosicieli zarazków duru zostanie teren zakażony poddany w przyszłym roku

dokładnej obserwacji sanitarnej. Ponadto przystąpiono do ogólnego podniesienia stanu sanitarnego tej części miasta, a zwłaszcza budowy kanalizacji.

B. Izolacja chorych zakaźnych.

Chorych podlegających odosobnieniu po myśli ustawy i chorobach zakaźnych przesyła się do baraku zakaźnego w Szpitalu Miejskim. Koszty leczenia osób izolowanych ponosi Magistrat.

C. Szczepienia ochronne.

Na terenie Katowic wykonano w roku ubiegłym jak zwykle ustawowe szczepienie przeciwko ospie. Rodzicom dzieci wysłano indywidualne wezwania do przedstawienia ich lekarzom szczepiącym.

Dzieci szkolne szczepiono w gmachach szkolnych, zaś niemowlęta w wynajętych na ten cel lokalach prywatnych.

Koszty ogólne tej akcji wynosiły 3.580.40 zł.

Z uwagi na dużą ilość wypadków błonicy, płonicy i duru brzusznego, przeprowadził Magistrat szczepienia przeciwko tym chorobom. Szczepienia te odbyły się bez przymusu na skutek odpowiedniej propagandy prowadzonej przez organa sanitarne. U niemowląt przedstawianych do szczepienia ospy, za zgodą rodziców przeprowadzano równocześnie dobrowolne szczepienia przeciwko błonicy, aby dziecko zabezpieczyć jeszcze przed okresem wieku, w którym najwięcej grasuje dyfteria (2 — 5 lat). Dla dzieci szkolnych, udających się na kolonie letnie, zorganizowano po myśli reskryptu Ministra Opieki Społecznej (Nr. Zn. 3 c) 18—5 z dn. 17. IV. 1935 r.) obowiązkowe szczepienia przeciwko błonicy, płonicy i durowi brzusznemu.

Praktyczne wyniki akcji szczepień jeszcze nie dadzą się dzisiaj stwierdzić dokładnie, lecz należy sądzić, że podobnie jak w Katowicach okażą się te szczepienia bardzo pożyteczne.

D. Zakład dezynfekcyjny.

Zakład dezynfekcyjny mieści się w bocznym gmachu Straży Pożarnej przy ul. Wojewódzkiej i posiada następujące ubikacje:
biuro, składnicę aparatów i materiałów dezynfekcyjnych, piwnicę na sprzęty i komorę gazową.

Samochód dezynfekcyjny umieszczony jest w garażach Straży Pożarnej.

Personel, zajęty przy dezynfekcjach składa się z 2 dezynfektorów, jednego pomocnika dezynfektorskiego oraz szofera.

Oprócz czynności związanych z walką z chorobami zakaźnymi, dezynfektorzy przeprowadzają tępienie robactwa w instytucjach samorządowych i państwowych oraz tępienie szczurów,

a ponadto angażuje się ich do utrzymywania porządku w czasie szczepień i transportów wenerycznie chorych kobiet. Wydatki na materiał, aparaty i samochód dezynfekcyjny wyniosły 18.933.06 złotych.

E. Tępienie szczurów.

Przeprowadzono w dniach 28 i 29 marca 1935 r. ogólne tępienie szczurów. Odszczurzaniu podlegały wszystkie posesje prywatne, samorządowe i państwowe.

Tępienie przeprowadzono za pomocą ciasta fosforowego, które nabywano w drogeriach i aptekach. Trutkę do tępienia szczurów zakupiono według przedłożonych przez drogerie i apteki wykazów dla około 3.150 posesyj. Koszty odszczurzania jednej posesji wynosiły przeciętnie około 1.50 do 2.— zł. Nieodszczurzono około 14 % ogólnej liczby posesyj. Wynik ogólnego tępienia jest zadawalający, gdyż nie dochodzą obecnie skargi na masowe pojawienie się szczurów, z czego wynika, iż akcja tępienia szczurów odnosi pożądane skutki.

4. Oczyszczanie miasta.

Załoga zakładu oczyszczania w roku sprawozdawczym składała się ze 158 pracowników, czyli, że zmalała w stosunku do roku ubiegłego o 12 osób.

Obczar czyszczenia wynosi ogółem 750.654,35 m².

Obszar ten zawiera: bruku kamiennego 427.772.87 m², bitumicznego 48.634.00 m², szosowego 72.041.98 m², gruntowego 202.205.50 m². Zarobki roczne dla robotników i robotnic wyniosły

	231.168.52 zł
składki socjalne	18.830,88 „
razem:	249.999,40 zł.

Tabor miejski posiada następujące pojazdy: 11 samochodów, 5 powózek, 5 wozów platformowych, 28 wozów roboczych, 1 wóz drabiniasty, 5 wozów z kotłami do skrapiania ulic i 1 pług śnieżny.

Zarobki roczne dla szoferów i woźników wyniosły 71.911,29 złotych.

Ilość koni wynosiła dnia 1 kwietnia 1935 r. . .	46
W roku sprawozdawczym wykreślono z powodu niezdatności do pracy konia	1
zakupiono w roku sprawozdawczym koni . .	5
ilość koni na dzień 31 marca 1936 r. wynosi . .	50

Chorych koni było w ciągu roku 14 przez 153 dni.

Z Miejskich Wodociągów zużyto do skrapiania ulic około 25.330 m³ wody.

Do systemu przymusowego wywozu śmieci samochodami jest przyłączonych:

786 nieruchomości prywatnych z 2.857 wiadrami,
17 „ miejskich z 120 „

Do systemu wywozu śmieci furami jest przyłączonych:

121 nieruchomości prywatnych z 228 wiadrami,
8 „ „ z śmietnikami,

z których odwieziono 110 fur śmieci.

55 nieruchomości miejskich z śmietnikami, z których odwieziono 950 fur śmieci.

Ogólny przychód za wywóz śmieci z nieruchomości prywatnych wynosił 157.629,90 zł.

Śniegu wywieziono ogółem 7.443 m³ i to:

w grudniu 1935 r.	2.160 m³
w styczniu 1936 r.	978 „
w lutym 1936 r.	4.305 „

Wskutek niedziel i świąt wypadło w roku sprawozdawczym 64 dni roboczych.

Paszy i podściółki dla koni zużyto 8.544,81 centnarów.

Miasto zarządza 6 publicznymi urządzeniami sanitarnymi, a mianowicie: przy ul. Dworcowej, placu Miarki, Wolności, Andrzeja, Ludwika Labusa i na targowisku. Urządzenia sanitarne przy placu Miarki, Wolności, Andrzeja i ul. Dworcowej wydzierżawiono prywatnym osobom, które je utrzymują, pobierając za używanie drobną opłatę. Urządzenie sanitarne przy ul. Ludwika Labusa i na targowisku jest w własnym zarządzie miasta. Za używanie urządzeń sanitarnych na targowisku pobiera się opłatę.

Ogólny przychód z opłat za używanie urządzeń sanitarnych wynosił w roku sprawozdawczym 6.298.00 zł, czyli o 112.— zł więcej niż w roku poprzednim. Opłaty z tego tytułu przeznacza się na utrzymanie tych urządzeń.

Zarząd miasta projektuje na przyszłość budowę nowych urządzeń sanitarnych: przy prywatnej budowie domu administracyjnego na zachodniej stronie gmachu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, przy ul. Krakowskiej za b. ratuszem boguckim, w dzielnicy III na placu obok apteki, w dzielnicy III na placu przy ul. Ks. Londzina.

II. Higiena społeczna.

1. Opieka nad Macierzyństwem, Dziećmi i Młodzieżą.

a) Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem.

W okresie sprawozdawczym liczba Stacyj Opieki nad Matką i Dzieckiem nie uległa zmianie. Stacje mieszczą się w następujących budynkach: Dzielnica I a) w Żłóbku miejskim, przy ul.

Strzeleckiej 11, pod kierownictwem d-ra Roszaka, b) w domu sypialnym kopalni Wujek przy ul. Kochłowickiej 8, pod kierownictwem d-ra Czechanowskiego. Dzielnica II. a) w gmachu b. ratusza w Zawodziu pod kierownictwem d-ra Adamczyka, b) w Zakładzie Ks. Markiefki w Bogucicach, pod kierownictwem d-ra Skupina. Dzielnica III. a) w gmachu b. ratusza w Załężu, pod kierownictwem d-ra Głucha, b) w domu Sióstr Służebniczek Marii przy ul. Dębowej 23, pod kierownictwem d-ra Szczepańskiego. Dzielnica IV. a) w gmachu b. ratusza w Ligocie, pod kierownictwem d-ra Malinowskiego.

Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w okresie sprawozdawczym porada dla dzieci odbywała się raz w tygodniu w godzinach popołudniowych z wyjątkiem stacji przy Żłóbku Miejskim, która była czynną dwa razy w tygodniu. W stacjach odbywają się raz w miesiącu również porady dla niewiast ciężarnych.

Ruch w stacjach przedstawiał się następująco:

Poradnie dla matek i dzieci.

Ogólna liczba dzieci, objętych poradą i opieką poradni w pierwszym dniu roku sprawozdawczego wynosiła				2.771
W tym dzieci:				
ślubnych		2.509		
nieślubnych		262		
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku wynosiła			1.417	4.188
w tym dzieci:				
w wieku od 0 — 12 miesięcy . .	1.382			
(t. j. 65,5 % z ogólnej liczby dzieci urodzonych w ciągu roku)				
w wieku od 1 — 2 lat	35			
ślubnych		1.300		
nieślubnych		117		
z tych:				
karmionych piersią		846		
dokarmianych		255		
karmionych sztucznie		316		
liczba dzieci wypisanych w ciągu roku (powyżej 2 lat) wynosiła		1.430		
w tym dzieci:				
ślubnych		1.299		
nieślubnych		131		1.484
Liczba dzieci zmarłych wynosiła . .		54		

w tym dzieci:

ślubnych	48
nieślubnych	6

Ogólna liczba dzieci w ostatnim dniu roku sprawozdawczego wynosiła 2.704

W tym dzieci pochodzenia:

ślubnego	2.417
nieślubnego	287

Ogólna liczba dzieci zbadanych przez lekarzy . . 16.636
Liczba odwiedzin domowych, dokonanych przez pielęgniarki 3.015
Wysłano do szpitala dla dzieci 63
Wysłano do przychodni dla dzieci 723

b) Przychodnie dla niewiast ciężarnych.

Liczba niewiast ciężarnych w pierwszym dniu roku sprawozdawczego . . . . 6 zam.
Liczba niewiast ciężarnych zapisanych w ciągu roku . . 32 „
Liczba odbytych porodów . . . . 26 „
Liczba niewiast ciężarnych w ostatnim dniu roku sprawozdawczego . . . . 12 „

c) Opieka materialna.

Matkom ubogim udzielają stacje również środków odżywczych. W ubiegłym roku sprawozdawczym wydano bezpłatnie w stacjach:

cukru	5.965 kg
grysiku	563 „

Odsetek śmiertelności niemowląt w stacjach wynosił 3,9 %, podczas gdy ogólna śmiertelność niemowląt w Katowicach w roku ubiegłym wynosiła 15,9 %.

Ogólne koszta utrzymania stacyj wynosiła 14.918,69 zł
Z tego pokryto:

a) z funduszów miejskich	8.018,69 zł
b) z subwencji wojewódzkiej	6.900,— „
razem:	14.918,69 zł

d) Kuchnia mleka.

Miasto utrzymuje nadal 3 kuchnie mleka dla niemowląt, które mieszczą się w następujących budynkach miejskich:

a) w dzielnicy I. w szpitalu dla dzieci,
b) w „ II. w b. ratuszu w Zawodziu,

c) w dzielnicy III. w Domu Młodzieży przy ul. Wojciechowskiego 99.

W roku sprawozdawczym zakupiono dla kuchni 368.445 ltr. mleka słodkiego.

Z tego wydano w butelkach po 200 gramów na koszt:

osób prywatnych	163.306	butelek
Urzędu Opieki nad Ubogimi	213.031	„
Urzędu Opieki nad bezrobotnymi . . .	1.449.174	„
Ochronki miejskiej przy ul. Raciborskiej . .	5.610	„
razem:	1.831.121	butelek

Z kuchni mleka korzysta miesięcznie przeciętnie 1.300 osób.

Wydatki na utrzymanie kuchni mleka wynosiły 83.718,84 zł z tego pokryto:

a) z funduszów Komitetu Lok. Fund. Pracy	20.597,01 zł
b) z „ wojewódzkich	900,— „
c) z „ miejskich	62.221,83 „
razem:	83.718,84 zł

e) Drużyny Jordanowskie i Półkolonie wakacyjne.

Wzorem lat ubiegłych urządzono wspólnie z Urzędem Wojewódzkim Śląskim w czasie feryj letnich półkolonie wakacyjne pod nazwą „Drużyny Jordanowskie".

W roku ubiegłym brało udział w drużynach jordanowskich 4.200 dzieci. Ilość wydanych porcyj wynosiła 130.200. Na dożywianie dostarczono:

33.500 kostek kawowo-cukrowych
33.040 kg chleba
5.010 kg kiełbasy
4.200 sztuk bułek
10.303 ½ ltr. mleka
1.620 kg masła
378 kg cukru

Ogólne koszty akcji Drużyn Jordanowskich letnich wynosiły, bez uwzględnienia wartości produktów, dostarczonych bezpośrednio przez Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy, 15.822,51 zł.

Z tego pokryto:

z funduszów wojewódzkich	8.160,26 zł
z „ miejskich	7.500,25 „
z „ Miejsk. Komit. Lok. Funduszu Pracy	162,— „
	15.822,51 zł

Urząd Wojewódzki Śląski odstąpił w ubiegłym roku od zamiaru zorganizowania w okresie zimowych feryj szkolnych, zimowych drużyn jordanowskich i orgraniczył swą akcję tylko do dożywiania w tym czasie ubogiej dziatwy szkół powszechnych.

Dzieci otrzymywały kakao i bułkę. Dożywianych było ogółem 3 300 dzieci.

Ogólne koszta dożywiania biednej dziatwy szkolnej w czasie wakacyj zimowych wynosiły 5.386,36 zł.

f) Wysyłka dziatwy do uzdrowiska w Gorzycach Śl.

Jak w ubiegłych latach tak i w roku sprawozdawczym miejskie uzdrowisko im. Prezydenta R. P. Mościckiego w Gorzycach czynne było przez cały rok w turnusach miesięcznych z wyjątkiem miesięcy listopada i kwietnia. W ciągu roku wysłano do Gorzyc 1.011 dzieci, w tym 579 dziewcząt i 432 chłopców. Wysyłka dzieci do Gorzyc odbywała się w sposób ustalony w latach ubiegłych. Przez Zakład ten od dnia jego otwarcia t. j. 19 maja 1930 r. do dnia 17 kwietnia 1936 r. przeszło 5.700 dzieci.

Skład personelu w Gorzycach nie uległ zasadniczej zmianie.

Funkcje lekarza zakładowego sprawuje nadal dr Tumułka z Wodzisławia.

Pobyt w uzdrowisku odznaczył się znacznym wzrostem wagi oraz polepszeniem zdrowia prawie wszystkich dzieci. Przeciętny przyrost wagi dziecka wahał się od 2 — 5 kg. Każde dziecko przebywa w Gorzycach przez 30 dni.

Posiłki podaje się pięć razy dziennie i w objętości według potrzeby.

Ogólne wydatki na utrzymanie dzieci, personelu, zakładu, ogrodu warzywnego, parku, łąk i stawów w roku sprawozdawczym 1935/36 wynosiły 108.736,96 zł. W sumie tej mieszczą się wydatki w kwocie 4.799,10 zł, które w ubiegłym roku zostały pokryte z innych źródeł. Tytułem zwrotu kosztów za utrzymanie dzieci przez kasy chorych i innych zobowiązanych wpłynęło 14.021,41 zł, a z gospodarstwa 12.752,41 zł, czyli razem 26.773,82 zł. Do tego dochodzi jeszcze wartość dostarczonego siana z łąk w Gorzycach dla Taboru Miejskiego w kwocie 4.600,— zł.

g) Wysyłka dziatwy do „Katowiczanki“ w Jastrzębiu-Zdroju.

Miasto nabyło dnia 14. IX. 1934 r. od Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności w Katowicach w Jastrzębiu-Zdroju dwupiętrową willę, którą po dokonaniu potrzebnych adaptacyj przeznaczono na sanatorium dla dzieci szkolnych.

Korporacje Miejskie nadały tej willi nazwę „Katowiczanka“.

„Katowiczanka“ posiada 22 pokoi dla dzieci i personelu, hall, jadalnię, łazienki do kąpieli solankowych i zwykłych, natryski, lampy kwarcowe, ambulatorium, centralne ogrzewanie, wodociągi, kanalizację, elektryczne oświetlenie i t. p.

„Katowiczanka" przeznaczona jest dla dzieci z następującymi chorobami: zołzy, powiększenie gruczołów chłonnych, wypryski i wszelkie stany wtórne (diathesis exsudativa), gościec przewlekły stawów i mięśni, stany po złamaniu kości, nedowłady, zwłaszcza pochodzena gośćcowego, przewlekłe nieżyty górnych dróg oddechowych, przewlekłe choroby skórne (wypryski przewl., świerzbiączka i łuszczyca).

Dzieci są skierowane do „Katowiczanki" przez Urząd Opieki Społecznej. Kwalifikację przeprowadzają lekarze szkolni. „Katowiczanka" jest czynną przez cały rok. Liczba miejsc 50. Czas pobytu dzieci w „Katowiczance" trwa 4 tygodnie. Dzieci znajdują się pod opieką naszych pielęgniarek. Pomocy lekarskiej udziela lekarz zdrojowy.

Posiłki podaje się pięć razy dziennie, a w razie potrzeby stosuje się dietyczne odżywianie.

Przeciętny przyrost wagi dziecka wahał się od 3—6 kg.

Od dnia otwarcia, t. j. 7 sierpnia 1935 r. do 17 marca 1936 r. wysłano do Jastrzębia-Zdroju 342 dzieci, w tym 196 chłopców i 146 dziewcząt. Kąpieli solankowych wydano 3.556. Każde dziecko korzystało przeciętnie z 10 kąpieli solankowych.

Koszta utrzymania dzieci, personelu, zakładu oraz wydatki na pomoc lekarską, duszpasterstwo, oświatę, za solanki, taksę kuracyjną, za przejazd koleją dzieci i konwojentów i t. p. wynosiły 35.348,12 złotych.

„Katowiczanka" stanowi pomnik uczczenia 15-lecia istnienia odrodzenia Państwa Polskiego.

2. Zwalczanie gruźlicy.

Jedną z największych klęsk w dziedzinie higieny społecznej jest na terenie miasta duża ilość chorych na gruźlicę. Akcję na terenie Katowic, prowadzi Poradnia Przeciwgruźlicza, należąca do Towarzystwa Walki z Gruźlicą, a umieszczona w miejskim Ośrodku Zdrowia. Prace Towarzystwa popiera Magistrat przez udzielanie subwencji, bezpłatne oddanie lokalu i pomoc chorym, którymi się opiekuje Przychodnia.

3. Zwalczanie chorób wenerycznych.

W roku sprawozdawczym udoskonalono system zwalczania chorób wenerycznych u tych osób, które miasto obowiązane jest leczyć ustawowo. W Miejskim Ośrodku Zdrowia utworzona została w jesieni 1935 r. nowa Przychodnia Przeciwweneryczna, w której lekarz specjalista udziela pomocy chorym niezamożnym. System obecny daje większe korzyści, bowiem zapewnia chorym lepszą pod względem fachowym opiekę lekarską oraz jest tańszy

od systemu szpitalnego, co w rezultacie pozwala na oszczędności i ogarnianie nowych rzesz chorych. Przy obecnej organizacji odpadają koszty wyżywienia, zbędne przy systemie ambulatoryjnym.

4. Higiena szkolna.

Nadzór lekarski nad szkołami powszechnymi jest powierozny 9 lekarzom.

Poza tym istnieją na terenie miasta Katowic trzy szkolne kliniki dentystyczne, w których leczone są bezpłatnie dzieci chore na zęby.

Nadzór higieniczny i lekarski nad szkołami wydziałowymi spełniał lekarz szkolny p. dr. Wacław Bibrowicz, zmarły następnie w dniu 23 listopada 1935 r. Od dnia 1 lutego 1936 r. powierzono funkcje lekarza szkolnego p. dr. Halinie Seltenreichowej.

Funkcje lekarza szkolnego gimnazjum żeńskiego spełnia nadal p. dr. Kamila Zdaniewska-Jentysowa, zaś lekarzom szkolnym gimnazjum męskiego był p. dr. Konieczny.

Opiekę lekarsko-dentystyczną wykonywała dla obu zakładów lekarz dentysta p. Bronisława Gabryś-Grzybowska, która przyjmowała uczniów i uczenice we własnym gabinecie dentystycznym przy ul. Marszałka Piłsudskiego.

III. Propaganda higieny.

1. Łaźnia miejska.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono gruntowny remont budynków i urządzeń, przez co podniósł się ogólnie wygląd estetyczny i stan sanitarny Łaźni.

Łaźnia Miejska była otwarta dla publiczności w 292 dniach (codziennie prócz niedziel i świąt).

Ruch w Łaźni Miejskiej w roku sprawozdawczym przedstawiał się, jak następuje:

Biletów kąpielowych sprzedano:

w roku 1934/35	w roku 1935/36
88.228	83.995

Z tego przypada:	na rok 1934/35	na rok 1935/36
na kąpiele parowe	7.591	7.552
„ „ w wannach	13.406	12.944
„ „ natryskowe	31.244	31.041
„ „ pływalniane	35.987	32.458

Największa frekwencja była:

a) w kąpieli parowej, dnia 21. III. 1936 r.	43	osób
b) „ „ w wannach I. kl., dnia 8. VI. 1935 r.	25	„
c) „ „ w wannach II. kl., dnia 8. VI. 1935 r.	112	„
d) „ „ natryskowej, dnia 8. VI. 1935 r.	329	„
e) „ „ pływalni, dnia 22. V. 1935 r.	405	„

f) w sobotę, dnia 25 maja 1935 r. korzystało z Łaźni Miejskiej 685 osób.

Dochody ze sprzedaży biletów kąpielowych wynosiły:

w roku 1934/35	w roku 1935/36
70.781,40 zł	65.455,75 zł

Personel Łaźni składa się, jak w latach poprzednich, obok kierownika i kasjerki z 13 osób, a mianowicie: 4 kąpielowych męskich i 2 żeńskich, 2 palaczy oraz 5-ciu praczek.

2. Miejska Pływalnia i Plaża.

Zakład ten zajmuje powierzchni 55.000 m^2 i posiada następujące 4 baseny o ogólnej powierzchni 10.000 m^2 i pojemności wody 9.900 m^3:

a) basen do startowania (zawodów) o rozmiarach 25 × 50 m, głęb. mtr. 1,80 — 2,20 i 10 starterami; b) basen do skoków o rozmiarach 25 × 50 ze skocznią 3,5 i 10 mtr., pod którą głębokość wody wynosi 4,80; c) 2 baseny dla nieumiejących pływać o rozmiarach 60 × 81 m i pojemności wody 1450 m^3 każdy basen. Przy jednym ukończonym ostatnio, znajduje się ślizgawka wodna.

Naokoło basenu znajduje się rynna 1,50 m szerokości i 0,20 m głębokości. Wodę pobiera się z Kopalni Wujek. Na terenie kąpieliska znajduje się również 5000 m^2 piasku do plażowania.

W roku budżetowym 1935/36 uruchomiony został czwarty basen, wybudowano ślizgawkę wodną, założono dookoła plaży około 1300 mtr. chodnika z płyt betonowych oraz urządzono 3000 m^2 trawnika. Poza tym przebudowane zostało wejście główne, wybudowano ustęp szeregowy w ilości 10 kabin, przestawiono transformator dla zabezpieczenia gości przebywających w miejscach przeznaczonych do gier sportowych oraz zburzono starą lodownię o ogólnej kub. 3000 m^3.

Przez cały sezon 1935 r. sprzedano 61.967 biletów i 308 kart miesięcznych. Mimo, że pogoda nie bardzo dopisywała, frekwencja gości była większa niż w ubiegłych latach. Cena biletów wynosiła 50 gr dla dorosłych, 30 gr dla młodzieży szkolnej i 20 gr dla dzieci do lat 14. Klubom sportowym i towarzystwom sportowym przyznano daleko dące ulgi.

Dochód ze sprzedaży biletów wynosi	27.426,— zł
Inne dochody	950,— „
	28.376,— zł

Rozchód za wodę	9.800,— zł	
Wydatki administracyjne (bez amortyzacji)	15.400,— „	25.200,— zł
Nadwyżka		3.176,— zł

B. Lecznictwo.

I. Szpitalnictwo.

1. Szpital Miejski.

Dane co do stanu ilościowego chorych oblicza się dotychczas według roku kalendarzowego.

	mężczyzn	kobiet	chłopców	dziewcząt	razem
Stan ilościowv chorych wynosił 1. I. 1935 r . .	66	86	15	13	180
Przybyło w ciągu roku .	1 075	1 939	293	304	3 611
	1 141	2 025	308	317	3 791
Wypisano	978	1 858	277	288	3 401
	163	167	31	29	390
Zmarło	85	86	22	18	211
Stan ilościowy 1. I. 1936 r.	78	81	9	11	179

Z chorych przyjętych w roku 1935 było:

miejscowych	2945
zamiejscowych	666
Razem:	3611.

Według wyznania było:

rzymsko-kat.	3364
ewangelików	97
wyznania mojżeszowego . . .	147
grecko-katolików	1
prawosławnych	2
Razem:	3611.

Leczono na koszt:

Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice .	1119
Policji Miejskiej	149
Urzędu Opieki nad Ubogimi	616
Dyrekcji Okr. Kolei Państw.-Wydz. Sanitarny . . .	354
Różnych Kas Chorych	161

Biura Opieki Lek. dla Bezrobotnych Tarn. Góry . . . 108
Innych zobowiązanych 522
Państwowej Pomocy Lekarskiej dla Prac. Państwowych . 408
Prywatny 161
Rozmaite gminy itp. 13

Razem: 3611

Ze zwolnionych w ciągu roku przypada:

na wyleczonych 2641
na podleczonych 681
na niewyleczonych 79

Razem: 3401

Liczba etatowych łóżek w roku sprawozdawczym wynosiła 297, liczba kabin dla umysłowo chorych 6.

Dni pielęgnacyjnych było 73.193, co wynosi przeciętnie 201 chorych.

Na jednego chorego przypada przeciętnie 21 dni leczenia.

Taksa leczenia obowiązująca w roku sprawozdawczym:

	Klasa III.		Klasa II.		Klasa I.
	miejsc.	pozamiej.	miejsc	pozamiej.	
dla prywatnych . . .	7,00	9,00	14,00	18,00	21,00
„ Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na m. Katowice	6,00	—	—	—	—
„ Dyrekcji Okręg. Kolei Państwowych . .	6,00	—	10,00	—	—
			(obniżono dnia 1. IX. 1935 r.)		
„ Biura Opieki Lekarskiej B	4,00	—	—	—	—
„ Urzędu Opieki nad Ubogimi	5,00	—	—	—	—
„ Policji Miejskiej . .	6,00	—	(obniżono dnia 1. X. 1935 r.		
za niemowlę	1,20	—	—	—	—

W przychodni szpitala miejskiego udzielono porad 5337. W kostnicy szpitala głównego przechowano ogółem 489 zwłok, a to:

ze szpitala głównego 257
ze szpitala dla dzieci 119.

Odstawiono do przechowania wzgl. do dyspozycji prokuratora 113.

Rachunek działalności za rok 1935/36.

Dochody Oznaczenie dochodu	Kwota zł	Rozchody Oznaczenie rozchodu	Kwota zł
Rozchody	4 890,23	Wydatki administracyjne	64 982,68
Różne zwroty . . .	962,50	Utrzymywanie budynków oraz pomieszczeń i urządzeń wewnętrznych	63 424,76
Od chorych samopłac. kl. I i II . . .	21 068,61		
Od chorych samopłac. kl. III . . .	16 001,57	Leczenie i utrzymanie chorych . . .	290 725,63
do przeniesienia	42 922.91		419 133,07

z przeniesienia:	42.922,91 zł	419.133,07 zł
Za leczenie członków Kasy Chorych	117.102,30 „	
Wpłaty od chorych skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	96.215,51 „	
Od Magistratu za chorych leczonych na koszt M. Katowic (Związek Ubogich i Policja Miejska) . . .	119.621,85 „	
Od obcych Związków Samorządow.	4.758,32 „	
Wpłaty od chorych przychodzących do pracowni	8.883.49 „	
Dopłaty	29.628,69 „	
	419.133,07 zł	419.133,07 zł

Za zaległości czynne wpłynęło w roku sprawozdawczym:

Od chorych samopłacących kl. II i III . . .	19.381,83 „
Opłaty od chorych skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	68.141,46 „
Od Związku Samorz. utrzymującego szpital za chorych leczonych na koszt tegoż Związku . . .	8.823,86 „
Opłaty od chorych przychodzących . . .	3.284,80 „
	99.631,95 zł

2. Miejski Szpital dla dzieci.

Stan ilościowy chorych wynosił 1. I. 1935 r.

	chłopców	dziewcząt	razem
	24	17	41
Przybyło w ciągu roku	356	265	621
Razem leczono:	380	282	662
Wypisano:	292	216	508
	88	66	154
Zmarło:	63	49	112
Stan ilościowy 1. I. 1936 r.	25	17	42

Z chorych przyjętych w ciągu roku sprawozdawczego było:

miejscowych	313
zamiejscowych	308
Razem:	621.

Według wyznania było:

rzymsko-kat.	576
ewangelików	19
wyznania mojżeszowego	26
Razem:	621

Leczono na koszt:

Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na m. Katowice	107
Urzędu Opieki nad Ubogimi	59
Dyrekcji Okr. Kolei Państw. Wydz. Sanitarny	90
Różnych kas chorych	44
B. O. L. B. Tarnowskie Góry	30
Różnych gmin i innych zobowiązanych	91
Państw. Pomocy Lekarskiej dla Prac. Państw.	73
Prywatny	112
bezpłatnie — dzieci mamek	15
Razem:	621

Liczba łóżek etatowych wynosi 65.

Dni pielęgnacyjnych było 16.690, wynosi przeciętnie 46 chorych.

Na jednego chorego przypada przeciętnie 26 dni leczenia.

Taksa leczenia, obowiązująca w szpitalu dla dzieci.

Dla Urzędu Opieki nad Ubogimi i Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na m. Katowice	4.00 zł
Dla miejscowych prywatnych i innych kas chorych . .	5.00 „
Dla zamiejscowych prywatnych i innych kas chorych .	6.00 „
Dla pacjentów z poza Wojew. Śląskiego kas chorych .	7.00 „

Oprócz tego pobiera się za lekarstwa osobną opłatę, z wyjątkiem leczonych na koszt Państwowej Pomocy Lekarskiej.

Rachunek działalności za rok 1935/36.

Dochody Oznaczenie dochodu	Kwota zł	Rozchody Oznaczenie rozchodu	Kwota zł
Różne dochody . .	200.18	Wydatki administracyjne	393,42
Zwrot kosztów wyżywienia uczenic szkoły piel.	1 117,50	Utrzymanie budynków oraz pomieszczeń i urządzeń wewnętrznych	15 150,62
Inne zwroty . . .	26,01	Leczenie i utrzymanie chorych	69 487,02
Od chorych przychodzących	19 526,24		
Za leczenie członków Kas Chorych . . .	17 180,68		
Wpłaty od chorych skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	21 887,31		
Od Magistratu miasta Katowic	8 186,23		
Od obcych Związków Samorządowych . .	233,55		
Dopłata	16 673,36		
	85 031,06		85 031,06

Na zaległości czynne wpłynęło w roku sprawozdawczym:

Od chorych samopłacących	6.646,17 zł
Od chorych skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	11.031,36 „
Od Magistratu m. Katowic	851,17 „
Razem:	18.528,70 zł

II. Leczenie ubogich.

Leczeniem ubogich zajmują się lekarze komunalni, o ile chodzi o leczenie ambulatoryjne, gdy zaś chodzi o leczenie zakładowe, szpitale miejskie wzgl. szpital OO. Bonifratrów w Bogucicach.

Lekarzy komunalnych jest 7-miu, a mianowicie po 2-ch w dziel. I, II i III, zaś 1 w dzielnicy IV.

Chorzy wzgl. wysłannik chorego, zgłaszający się w Urzędzie Opieki nad Ubogimi otrzymuje przekaz do lekarza komunalnego celem zbadania. Lekarz komunalny, zbadawszy chorego, wypisuje na przekazie rodzaj choroby i sposób leczenia. O ile chodzi o leczenie lekkiej choroby, wystawia lekarz jednocześnie receptę, z którą po ostemplowaniu w urzędzie, chory udaje się do apteki, gdzie otrzymuje lekarstwa na rachunek Magistratu.

Jeżeli badanie lekarskie wykazało, że konieczne jest leczenie szpitalne, wydaje Urząd przekaz do szpitala, określając czas pobytu w szpitalu. Jednocześnie wydaje się wysłannikowi chorego zamówienie na karetkę pogotowia ratunkowego, gdy chodzi o osobę obłożnie chorą.

Osoby, cierpiące na choroby weneryczne, kieruje się bezpośrednio do Przychodni Przeciwwenerycznej.

W ciężkich i nagłych wypadkach zachorowania odstawia pogotowie ratunkowe ubogich chorych bezpośrednio do szpitala miejskiego, a formalności, związane z przekazem, załatwia się w tych wypadkach dodatkowo.

Leczenie za pomocą naświetlań i masaży elektr. odbywa się w szpitalu miejskim.

W roku sprawozdawczym leczono ubogich ogółem: 1976.

1. Leczenie ubogich w szpitalach.

Liczba chorych w roku sprawozdawczym, leczonych na koszt Urzędu Opieki nad Ubogimi wynosiła:

a) w Szpitalu miejskim	856 osób
b) „ „ OO. Bonifratrów . .	68 „
Razem:	924 osób.

Zestawienie kosztów szpitalnych.

a) Szpital Miejski	98.762,10 zl
b) „ OO. Bonifratrów . .	6.113,55 „
Razem:	104.875,65 zl

Ponadto leczono w roku sprawozdawczym:

a) w szpitalu dla dzieci 71 dzieci wyasygnowano	7.989,82 zł
b) w innych szpitalach 26 osób wyasygnowano	2.332,20 „
Razem:	10.322,02 zł

2. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy komunalnych.

Do leczenia ambulatoryjnego przekazuje się osoby ubogie, których stan zdrowia nie koniecznie wymaga umieszczenia w szpitalu.

Leczono 221 osób — wyasygnowano 1.918,78 zł.

Na zlecenie tutejszego Urzędu przeprowadzono ze strony 5-ciu lekarzy komunalnych badania lekarskie osób ubogich z udzieleniem porad lekarskich w 5.629 wypadkach.

Za czynności te wypłacono dla lekarzy komunalnych w myśl zawartej z nimi umowy 7.830,— zł.

3. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy specjalistów.

a) leczenie zębów 6 osób — wyasygnowano .	16,50 zł
b) „ uszu i gardła 117 osób „ .	2.013,14 „
c) „ oczu 150 osób — „ .	2.969,60 „
d) „ chorób wenerycznych i skórnych — 6 osób — wyasygnowano	68,40 „
e) za naświetlanie, badanie krwi i bakteryj . .	697,87 „
f) leczenie nerwów — 9 osób wyasygnowano . .	65,20 „
Razem:	5.830,71 zł

4. Artykuły ortopedyczne.

Artykułów ortopedycznych zakupiono dla 18 osób za	400,70 zł
Zamówień na okulary wydano dla 61 osób za . .	311,25 „
Razem:	711,95 zł

5. Zakłady dla umysłowo-chorych.

Umysłowo chorych miasta Katowic umieszcza się w Wojewódzkich zakładach psychicznych w Rybniku i w Lublińcu.

Stan liczebny chorych

	Zakład Rybnik chorych	— upośledz.	Zakład Lubliniec chorych.
z dnia 1. IV. 1935 r.	73	12	76
Przyjęto w ciągu roku	11	3	17
Zwolniono lub zmarło	8	5	8
Stan liczebny w dniu 31. III. 1936 r.	76	10	85

Razem: 171 osób.

Zestawienie kosztów.

a) utrzymanie chorych w Rybniku . . .	54.303,65 zł
b) „ „ upośledzonych w Rybniku	7.172,25 „
c) utrzymanie chorych w Lublińcu . . .	59.325,77 „
Razem:	120.803,67 zł

Kwota powyższa stanowi połowę kosztów ogólnych, zaś drugą połowę ponosi Województwo, jako Krajowy Związek Wspierania Ubogich.

Koszty utrzymania jednego chorego wynoszą bowiem 3,50 zł dziennie.

6. Opieka nad głuchoniemymi i ociemniałymi.

W myśl ustawy z dnia 7. VIII. 1911 r. ciąży na miejscowym związku wspierania ubogich obowiązek przekazywania dzieci głuchoniemych i ociemniałych w wieku szkolnym do odpowiednich zakładów, celem zadośćuczynienia obowiązkowi szkolnemu.

Urząd Opieki nad Ubogimi przekazał w roku sprawozdawczym:

a) do Zakładu dla ociemn. w Bydgoszczy 9 dzieci — 1.681,90 zł
b) „ „ „ głuchn. w Lublińcu 8 dzieci — 2.515,34 „

Tytułem ½ kosztów utrzymania tych dzieci wyasygnowano razem . . . . 4.197,24 zł

7. Opieka nad kalekami.

Ustawa z dnia 6 maja 1920 r. nakłada na miejscowe związki wspierania ubogich obowiązek opiekowania się kalekami, o ile chodzi o opiekę zakładową. Oprócz leczenia kalek w szpitalach miejskich przekazano w roku sprawozdawczym na zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego do Zakładu św. Antoniego w Brzezinach Śl. 6 osób — wyasygnowano . . . 759,65 zł

III. Pogotowie Ratunkowe.

Pomoc doraźna w nagłych wypadkach zorganizowana jest przy Straży Pożarnej. W razie potrzeby udają się natychmiast auta sanitarne wraz ze strażakami przeszkolonymi w udzielaniu pierwszej pomocy.

W roku bieżącym zakupił Magistrat nowe auto sanitarne dla Pogotowia.

Zakłady i przedsiębiorstwa.

I. Wodociągi.

Miejski Zakład Wodociągowy kupuje wodę gospodarczą i przemysłową od Zakładu Wodociągowego Wydziału Powiatowego w Katowicach i sprzedaje ją obywatelom miasta.

W okresie sprawozdawczym pobrała gmina Katowice z powiatowego wodociągu ogółem: 4.393.427 m³ wody.

Zużycie wody na terenie miasta Katowic w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Miesiąc	Rok 1933/34	Rok 1934/35	Rok 1935/36
kwiecień	349.558 m³	319.702 m³	345.609 m³
maj	337.933 „	343.978 „	355.614 „
czerwiec	304.639 „	387.116 „	393.642 „
lipiec	352.377 „	351.741 „	381.862 „
sierpień	384.180 „	374.955 „	390.661 „
wrzesień	401.562 „	380.991 „	384.048 „
październik	360.679 „	360.170 „	373.574 „
listopad	328.932 „	373.003 „	375.049 „
grudzień	329.442 „	349.226 „	351.530 „
styczeń	299.521 „	339.681 „	336.510 „
luty	312.028 „	351.593 „	341.968 „
marzec	291.039 „	321.867 „	363.360 „
Razem:	4.051.890 m³	4.254.023 m³	4.393.427 m³

Z tabeli wynika, że zużycie wody wzrosło w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim o okrągłe 3,3 %.

Na jednego mieszkańca miasta przypada zatem okrągło

90 ltr. na dobę.

Dostarczenie wody przez Wydział Powiatowy odbywało się w roku sprawozdawczym bez jakichkolwiek poważniejszych przeszkód.

Strata wody w okresie sprawozdawczym wynosiła około 15 %.

W ciągu roku sprawozdawczego rozszerzono sieć wodociągową, mianowicie założono nowe przewody na następujących ulicach:

ul. Piotra Skargi;
ul. Plebiscytowej;
ul. Ligockiej;
ul. Katowickiej;
ul. Wolności;
ul. Stefana;
ul. Węglanej;
ul. Markiefki.

Ogółem założono 2.525 mb nowego rurociągu o średnicy od 40 — 175 mm.

Rozszerzenie sieci wodociągowej w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Rok	Długość m	Przybyło m	Przyrost w %
1933/34	98 500	2 320	2,4 %
1934/35	101 501	3 001	3,0 %
1935/36	104 026	2 525	2,4 %

Nowych przyłączeń domowych przybyło 97, dla których założono przewody łączeniowe o ogólnej długości 1.203 m.

W 5-ciu wypadkach zachodziła potrzeba zniesienia istniejących połączeń.

Do sieci wodociągowej wbudowano w okresie sprawozdawczym 26 nowych hydrantów pożarowych.

Starych hydrantów naprawiono ogółem 92.

Liczba wszystkich hydrantów pożarowych na terenie miasta wynosiła z końcem okresu sprawozdawczego 627 sztuk.

Stan ilościowy hydrantów w ostatnich 3-ch latach przedstawia się następująco:

Rok	Sztuk	Przybyło szt.	Przyrost w %
1933/34	596	16	2,8
1934/35	611	35	5,9
1935/36	657	26	4,0

Zakłady i przedsiębiorstwa.

I. Wodociągi.

Miejski Zakład Wodociągowy kupuje wodę gospodarczą i przemysłową od Zakładu Wodociągowego Wydziału Powiatowego w Katowicach i sprzedaje ją obywatelom miasta.

W okresie sprawozdawczym pobrała gmina Katowice z powiatowego wodociągu ogółem: 4.393.427 m³ wody.

Zużycie wody na terenie miasta Katowic w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Miesiąc	Rok 1933/34	Rok 1934/35	Rok 1935/36
kwiecień	349.558 m³	319.702 m³	345.609 m³
maj	337.933 „	343.978 „	355.614 „
czerwiec	304.639 „	387.116 „	393.642 „
lipiec	352.377 „	351.741 „	381.862 „
sierpień	384.180 „	374.955 „	390.661 „
wrzesień	401.562 „	380.991 „	384.048 „
październik	360.679 „	360.170 „	373.574 „
listopad	328.932 „	373.003 „	375.049 „
grudzień	329.442 „	349.226 „	351.530 „
styczeń	299.521 „	339.681 „	336.510 „
luty	312.028 „	351.593 „	341.968 „
marzec	291.039 „	321.867 „	363.360 „
Razem:	4.051.890 m³	4.254.023 m³	4.393.427 m³

Z tabeli wynika, że zużycie wody wzrosło w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim o okrągłe 3,3 %.

Na jednego mieszkańca miasta przypada zatem okrągło

90 ltr. na dobę.

Dostarczenie wody przez Wydział Powiatowy odbywało się w roku sprawozdawczym bez jakichkolwiek poważniejszych przeszkód.

Strata wody w okresie sprawozdawczym wynosiła około 15 %.

W ciągu roku sprawozdawczego rozszerzono sieć wodociągową, mianowicie założono nowe przewody na następujących ulicach:

ul. Piotra Skargi;
ul. Plebiscytowej;
ul. Ligockiej;
ul. Katowickiej;
ul. Wolności;
ul. Stefana;
ul. Węglanej;
ul. Markiefki.

Ogółem założono 2.525 mb nowego rurociągu o średnicy od 40 — 175 mm.

Rozszerzenie sieci wodociągowej w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Rok	Długość m	Przybyło m	Przyrost w %
1933/34	98 500	2 320	2,4 %
1934/35	101 501	3 001	3,0 %
1935/36	104 026	2 525	2,4 %

Nowych przyłączeń domowych przybyło 97, dla których założono przewody łączeniowe o ogólnej długości 1.203 m.

W 5-ciu wypadkach zachodziła potrzeba zniesienia istniejących połączeń.

Do sieci wodociągowej wbudowano w okresie sprawozdawczym 26 nowych hydrantów pożarowych.

Starych hydrantów naprawiono ogółem 92.

Liczba wszystkich hydrantów pożarowych na terenie miasta wynosiła z końcem okresu sprawozdawczego 627 sztuk.

Stan ilościowy hydrantów w ostatnich 3-ch latach przedstawia się następująco:

Rok	Sztuk	Przyby o szt.	Przyrost w %
1933/34	596	16	2,8
1934/35	611	35	5,9
1935/36	657	26	4,0

Uszkodzenia w przewodach wodociągowych stwierdzono w 12 wypadkach; uszkodzenia te zostały przez warsztat wodociągowy naprawione.

Pobieranie wody z miejskiej sieci wodociągowej odbywa się przez wodomierze, zainstalowane do przyłączeń domowych.

Stan ilościowy wodomierzy z końcem okresu był następujący:

Rok	Sztuk	Przybyło	
		sztuk	%
1933/34 stan z 31. III. 1934 r. . . .	2 581	74	2,8
1934/35 stan z 31. III. 1935 r. . . .	2 644	53	2,0
1935/36 stan z 31. III. 1936 r. . . .	2 741	97	3,7

Badanie, naprawę i legalizację wodomierzy przeprowadza Warsztat Mechaniczny Miejskiego Zakładu Wodociągowego. W okresie sprawozdawczym naprawił warsztat mechaniczny ogółem 1.086 wodomierzy i przeprowadził legalizację tychże pod nadzorem Państwowego Urzędu Miar i Wag.

Stacja Pomp.

Zaopatrzenie dzielnicy Ligota i Brynów w wodę uskutecznia się za pomocą Stacji Pomp na placu Miarki, która pracowała w okresie sprawozdawczym bez przerw i bez jakichkolwiek przeszkód.

Poważniejszych napraw nie przeprowadzono, gdyż do tego nie zachodziła potrzeba. Obsługę zasuw w przewodach dopływowych ułatwiono przez wbudowanie zasuwy średn. 300 mm z mechanicznym napędem.

Ogółem przepompowano dla zasilenia południowej części miasta oraz dzielnicy Brynów i Ligota w okresie sprawozdawczym 547.064 m^3 wody. Maksymum przepompowania wody przypada na miesiąc czerwiec 1935 r., w którym to miesiącu przepompowano 72.837 m^3.

Do przepompowania wyżej podanej ilości wody zużyto w roku sprawozdawczym okrągło 144.000 kWh.

Na 1 m^3 przepompowanej wody przypada zatem 0,26 kWh.

Ruch Stacji Pomp i ilość przepompowania wody wzrasta z roku na rok.

II. Dział elektryczny.

Do działu elektrycznego należy:

a) utrzymanie instalacyj elektrycznych w budynkach miejskich,

b) utrzymanie oświetlenia ulic,

c) rozszerzenie instalacyj oświetleniowych elektr. itp.,

d) zakup i sprzedaż energii elektrycznej w dzielnicy Brynów.

W okresie sprawozdawczym zakupił Magistrat jako konsument ogółem 1.624.499 kWh. prądu elektrycznego. W stosunku do okresu poprzedniego konsumcja wzrosła o okrągłe 1,2 %.

Z następującego zestawienia wynika zużycie energii elektrycznej przez poszczególne oddziały, zakłady i przedsiębiorstwa miejskie w ostatnich 3-ch latach, jak również nazwa firmy, dostarczającej energii.

Dostawca	Rok 1933/34 kWh	Rok 1934/35 kWh	Rok 1935/36 kWh
Śląskie Zakłady El.	1.415.873	1.541.659	1.560.439
Kopalnia Wujek	26.289	25.601	26.836
Zakłady Elektro	24.418	23.305	22.159
Giesche Sp. Akc.	6.137	7.499	7.246
Kop. Ferdynand	960	960	960
Kop. Ema (Gorzyce)	5.463	5.554	5.325
Jastrzębie Zdrój	—	—	1.334
Inni	200	200	200
Razem:	1.479.340	1.604.778	1.624.499

Wzrost zapotrzebowania energii elektrycznej powstał na skutek zwiększenia się miejskich instalacyj elektrycznych.

Instalacje elektryczne w budynkach miejskich.

Miejski warsztat instalacyjny utrzymuje urządzenia elektryczne w budynkach miejskich oraz urządzenia oświetlenia elektrycznego ulic. Poza tym przeprowadza warsztat zmiany w instalacjach elektrycznych, jak również wykonuje nowe instalacje.

W okresie sprawozdawczym wykonano następujące ważniejsze instalacje:

w blokach mieszkalnych przy ul. Katowickiej wykonano instalację oświetleniową dla 700 punktów oświetleniowych,

w gmachu Ośródka Wychowania Fizycznego im. M. Piłsudskiego wykonano instalację oświetleniową dla 208 punktów oświetleniowych i 59 kontaktów ściennych. W gmachu tym założono również instalację sygnalizacyjną dzwonkową i instalację do napędu silników elektrycznych dla wentylów oraz ogrzewania centralnego,

w Fabryce Przetworów Mięsnych przy ul. Kozielskiej wykonano instalację dla 70 punktów oświetleniowych i 10 kontaktów ściennych;

w Szpitalu Miejskim przerobiono istniejącą instalację elektryczną przy 68 punktach oświetleniowych.

Instalacja elektryczna oświetleniowa w nowej Hali Targowej przy ul. Piotra Skargi została rozpoczęta.

Zegary publiczne.

W gmachu ratuszowym przy ul. Pocztowej nr. 2 została założona centrala zegarowa, która służy do napędu zegarów elektrycznych, rozmieszczonych w budynkach miejskich oraz na ulicach miasta. Urządzenie to zostało z końcem marca br. uruchomione.

Instalacje elektryczne oświetlenia ulic.

W okresie sprawozdawczym założył warsztat instalacyjny we własnym zakresie 35 nowych punktów oświetleniowych na terenie miasta, mianowicie:

na ul. Mickiewicza, róg Dąbrówki	założono	1	punkt	ośw.
na ul. Kościuszki ogółem	"	14	"	"
na ul. Żółkiewskiego dzieln. II.	"	1	"	"
na ul. Katowickiej	"	5	"	"
na ul. Ludwika	"	2	"	"
na pl. Stefana	"	3	"	"
na ul. Leopolda	"	3	"	"
na ul. Winc. Pola	"	6	"	"
Razem założono:		35	punkt.	ośw.

Przy ul. Grzondziela w kolonii robotniczej im. Prez. Mościckiego rozpoczęto instalację oświetleniową, w której przewidziano 11 punktów oświetleniowych.

Ilość lamp elektrycznego oświetlenia ulic wynika z następującej tabeli:

Dzielnica	Rok 1933/34		Rok 1934/35		Rok 1935/36	
	Sztuk	Przybyło lub ubyło	Sztuk	Przybyło lub ubyło	Sztuk	Przybyło lub ubyło
Katowice I.	296	— 5	307	+ 11	316	+ 9
Katowice II.	139	—	139	—	145	+ 6
Katowice-Załęże	82	—	82	—	82	—
Katowice-Dąb	89	— 2	86	— 3	97	+ 11
Kat. Hałda	60	— 1	60	—	66	+ 6
Brynów	23	+ 1	23	—	23	—
Ligota	53	— 1	53	—	56	+ 3
Razem	742	— 8	750	+ 8	785	+ 35

Ilość lamp pod koniec roku sprawozdawczego wynosiła 785 sztuk. Przyrost wynosi przy porównaniu z rokiem poprzednim 35 sztuk.

Zużycie energii elektrycznej dla oświetlenia ulic wynosiło w okresie sprawozdawczym 567.368 kWh przy obciążeniu maksymalnym 152 kW.

Dla porównania podaje się poniżej zużycie energii elektrycznej dla oświetlenia ulic w ostatnich 3-ch latach.

1933/34 — lamp 742 — kWh 548.165
1934/35 — „ 750 — „ 546.453
1935/36 — „ 785 — „ 567.368.

Sieć elektryczna w Brynowie.

W dzielnicy Brynów łącznie z Katowicką Hałdą posiada miasto własną sieć elektryczną konsumcyjną dla zaopatrzenia ludności w potrzebną energię elektryczną do oświetlenia i napędu maszyn. Energię elektryczną dostarcza Kopalnia Wujek za pomocą kabla podziemnego o napięciu 3.000 wolt. Kable podziemne prowadzą do 3-ch transformatorów, rozmieszczonych na obszarze zaopatrywania. Transformatory przetwarzają prąd wysokiego napięcia na prąd niskiego napięcia, które wynosi 120 i 220 wolt.

Sieć rozdzielcza konsumcyjna jest założona we wszystkich ulicach Brynowa. Rozszerzenie następuje w miarę zachodzącej potrzeby.

Ze względu na żywy ruch budowlany w Brynowie przewiduje się budowę dalszej stacji transformatorowej.

W roku sprawozdawczym zakupiono od Kopalni Wujek
ogółem . . . . 126.233 kWh
W tym samym okresie oddano efektywnie . 89.288 „

Strata wynosi zatem . . . . . . 36.945 kWh,

czyli 29 %. Na tę stosunkowo wysoką stratę składają się straty w przewodach dosyłowych wysokiego napięcia, straty transformatorowe, straty w przewodach konsumcyjnych niskiego napięcia oraz straty pomiarowe.

Nadmienić należy, że punkt zdawczy znajduje się na Kopalni Wujek, t. zn.. że wszelkie straty po stronie wysokiego napięcia ponosi Magistrat.

Dla porównania wykazuje następna tabela zakup i sprzedaż energii elektrycznej dla sieci konsumcyjnej w Brynowie w ostatnich 3-ch latach.

Rok	Zakup kWh	Oddanie kWh	Strata w kWh	Strata w %
1933/34	115 010	85 476	29 534	26 %
1934/35	119 240	81 295	37 945	32 %
1935/36	126 233	89 288	36 945	29 %

Z ilości kWh efektywnie oddanych przypada ⅓ na pokrycie własnego zapotrzebowania Magistratu, mianowicie dla oświetlenia ulic oraz dla budynków miejskich na terenie Brynowa i Katowickiej Hałdy.

Następna tabela wykazuje ilość energii elektrycznej, oddanej na cele prywatne i dla własnego zapotrzebowania w ostatnich 3-ch latach.

Z efektywnie oddanych kWh przypada:

Rok	Na cele prywatne kWh	Na własne zapotrzebow. kWh	Razem kWh
1933/34	59 187	26 289	85 476
1934/35	55 694	25 601	81 295
1935/36	62 452	26 836	89 288

Energię elektryczną oddaje Magistrat swym konsumentom przez liczniki lub też ograniczniki.

Ilość konsumentów prywatnych w ostatnich 3-ch latach wynika z następnej tabeli.

Rok	Ilość konsumentów	Przyrost	
		ilość	%
1933/34	370	32	9,5
1934/35	371	1	0,3
1935/35	417	46	12,5

Koszty zakupu energii elektrycznej wynosiły w roku sprawozdawczym 16.410,29 zł.

Należność z tytułu sprzedaży prądu elektrycznego wynosiła 30.989,80 zł łącznie z opłatą pomiarowo-licznikową.

Maksymalna cena sprzedażna za 1 kWh wynosi 0,45 zł.

Instalacje gazowe.

Większa część budynków miejskich wyposażona jest również w instalacje gazowe. Potrzebny gaz do gotowania, ogrzewania i oświetlenia ulic dostarcza Górnośląska Centrala Gazowa Sp. Akc. w Wielkich Hajdukach.

Ogólne zużycie gazu dla potrzeb Magistratu wynosiło w roku sprawozdawczym 750.262 m³.

Z poniższego zestawienia wynika zużycie gazu przez poszczególne zakłady i przedsiębiorstwa miejskie w ostatnich 3 latach.

Rok	Ilość m³	Wzrost konsumcji m³	Wzrost konsumcji %
1933/34	733 510	—	—
1934/35	738 367	4 827	0,7
1935/36	750 262	11 895	1,6

Jak już wyżej wspomniano, dostarcza Centrala Gazowa gaz również do oświetlenia ulic. Ogółem zużyto w roku sprawozdawczym na oświetlenie ulic 98.034 m³ gazu.

Zużycie gazu do oświetlenia ulic w ostatnich 3-ch latach wynosiło:

w roku 1933/34 — 91.857 m³
„ 1934/35 — 94.596 „
„ 1935/36 — 98.034 „

Ilość lamp gazowych na terenie miasta wynosiła na końcu roku sprawozdawczego 312.

Stan ilościowy lamp gazowych dla oświetlenia ulic w ostatnich 3-ch latach był następujący:

Dzielnica	Rok 1933/34		Rok 1934/35		Rok 1935/36	
	Sztuk	Przybyło	Sztuk	Przybyło	Sztuk	Przybyło
Katowice I . .	248	—	251	+3	253	+2
Katowice II . .	23	—	23	—	23	—
Katowice-Załęże	—	—	—	—	—	—
Katowice-Dąb .	36	—	36	—	36	—
Kat. Hałda . .	—	—	—	—	—	—
Brynów . . .	—	—	—	—	—	—
Ligota	—	—	—	—	—	—
Razem	307		310	+3	312	+2

Nadmienić należy, że obsługa i konserwacja lamp gazowych na terenie miasta należy do czynności Górnośląskiej Centrali Gazowej.

Zestawienie lamp oświetlenia ulic na terenie miasta.

(Lampy gazowe i elektryczne)

Dzielnica	Rok 1933/34			Rok 1934/35			Rok 1935/36		
	elektr. szt.	gaz. szt.	Razem	elektr. szt.	gaz. szt.	Razem	elektr. szt.	gaz. szt.	Razem
Katowice I .	296	248	544	307	251	558	316	253	589
Katowice II .	139	23	162	139	23	162	145	23	168
Kat.-Załęże .	82	—	82	82	—	82	82	—	82
atowice-Dąb	89	36	125	86	36	122	97	36	133
Kat. Halda .	60	—	60	60	—	60	66	—	66
Brynów . .	23	—	23	23	—	23	23	—	23
Ligota . . .	53	—	53	53	—	53	56	—	56
Razem	742	307	1 049	750	310	1 060	785	312	1 097

III. Dział instalacyjny.

Dział instalacyjny obejmuje utrzymanie i rozszerzenie ogrzewań centralnych w budynkach miejskich, jak również utrzymanie urządzeń sanitarnych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono przez Miejski Warsztat Instalacyjny drobne naprawy i uzupełnienia w ogrzewaniach centralnych.

W szczególności założono w Szpitalu dla dzieci przy ul. Raciborskiej nowy kocioł parowy do sterylizacji mleka i ogrzewania gmachu. Okazało się bowiem, że dotychczasowy sposób ogrzewania był niewystarczający.

W Domu Starców przy ul. Raciborskiej założono nowy kocioł do suszenia bielizny.

W gmachach szkół powszechnych im. Słowackiego, Krasińskiego, Staszyca i Kościuszki założono ogółem 25 umywalek dla dzieci.

W szkole im. K. Miarki wbudowano do ogrzewania centralnego nowy kocioł parowy niskiego ciśnienia.

W szkole wydziałowej męskiej przerobiono gruntownie instalację ustępów.

Ogrzewanie centralne w Teatrze Miejskim rozszerzono.

Rzeźnia Miejska.

I. Spęd zwierząt w okresie od 1 kwietnia 1935 r. do 31 marca 1936 r.

bydła	8.216	sztuk
świń	106.343	„
cieląt	4.866	„
owiec	1.862	„
kóz	118	„
koni	143	„
Razem:	121.548	sztuk

II. Ubój i badanie w Rzeźni Miejskiej:

bydła	8.135	sztuk
świń	107.020	„
cieląt	4.745	„
owiec	1.863	„
kóz	115	„
koni	140	„
Razem:	122.018	sztuk.

470 szt. zwierząt ubito z roku poprzedniego.

III. Sprawdzanie mięsa zamiejscowego w Rzeźni Miejskiej:

bydła	2.574 ¼	sztuk
cieląt	14.096 ¾	„
świnie	638	„
kozy	15	„
owce	84 ½	„
koń	1	„
Razem:	17.409 ½	sztuk.

IV. Ubój domowy:

Dzielnica II.	Bogucice-Zawodzie	679	sztuk
Dzielnica III.	Załęże-Dąb	567	sztuk
Dzielnica IV.	Ligota	310	sztuk
	Razem:	1.556	sztuk

Ogólna suma uboju i badania na obszarze całego miasta Katowic wraz z sprawdzaniem mięsa zamiejscowego wynosi 140.983 sztuk zwierząt rzeźnych.

E k s p o r t.

W czasie od 1 kwietnia 1935 r. do 31 marca 1936 r. firmy eksportowe Silesiebacon i Musioł i Ska ubiły na bekon 36.154 świń. Z tej ilości uznano jako zdatnych do eksportu 29.685 świń, nienadających się do eksportu 6.469 świń, z tego 1.243 świń, które zostały wyłączone na podstawie badania lekarzy weterynaryjnych oraz 5.226 świń, które zostały wyłączone na podstawie sortingu.

Firmy Eksportowe oprócz bekonów wysłały szynek w ilości 54.000 kg., które zbywano na rynku angielskim.

Oprócz bekonów eksportowano w roku sprawozdawczym również mięso baranie do Paryża, mięso końskie do Brukseli, Liege i Antwerpii, skóry i jelita do Niemiec, Węgier, Czechosłowacji i Francji, smalec wieprzowy do Anglii, skrawki prasowane do Budapesztu, racice, kopyta i rogi do Francji.

Rozbudowa i reperacja.

Największą inwestycję w roku sprawozd. stanowi budowa fabryki przetworów mięsnych. Fabryka zbudowana na zachodnim terenie Rzeźni, składa się z jednopiętrowego gmachu, w którym na parterze mieścić się będzie chłodnia, magazyn i biura, na pierwszym piętrze ubikacje fabryczne, maszyny, kotły i wędzarnie, w piwnicy obszerne peklownie. Koszta inwestycyjne bez maszyn wynoszą 140.000 zł.

Parkan murowany przedłużono o dalsze 200 mtr. wzdłuż toru kolejowego. Wejście na rampę przed halą uboju świń, które do spędu świń było za strome, przebudowano bardziej poziomo.

Wreszcie urządzono wytwórnię smalcu kosztem około 5.000 złotych, według systemu duńskiego na eksport do Anglii.

J e l i t a.

W roku sprawozdawczym sprowadzono z zagranicy i zbadano przez lekarza weterynaryjnego tutejszej rzeźni 83 beczek i 14 skrzynek jelit o ogólnej wadze 18.610 kg. Jelita te sprowadzono w największej części z Niemiec, Czechosłowacji i Austrii w stanie solonym. Jelita sprowadzone z zagranicy były przeznaczone nie tylko dla potrzeb miasta Katowic, ale także dla innych miast Polski i przewożone przez stację graniczną Chorzów musiały być badane przez lekarzy weteryn. tut. Rzeźni w Urzędzie Celnym w Katowicach celem dalszej wysyłki do miejsca przeznaczenia.

Wytwórnia tłuszczu.

W starej wytwórni tłuszczu wytopiono w roku sprawozdawczym: surowca 438.545 kg. (sadła kresek i łoju), roztopiono powtórnie 42.620 kg. (drugi raz topiono smalec).

Z obu ilości przetopionego tłuszczu t. j. surowca i roztopu otrzymano 345.435 kg. czystego i znakomitego smalcu.

W nowowybudowanej wytwórni tłuszczu wytopiono do grudnia 1935 r. do marca 1936 r. — 38.720 kg.

Kredyt przewozowy.

Z kredytu przewozowego korzystało 36 firm, które spełniały swe obowiązki bez zastosowania przymusowych środków.

Dochód ogólny z kredytu przewozowego wynosił .	853.813,30 zł
Rozchód „ „ „ „ .	833.046,18 „
Zaległość bierna „ „ wynosiła	13.185,69 „
i powstała przez to, że wpływy na przewozy kolejowe od 16. III. do 26. III. 1936 r. nie mogły być odprowadzone do Kasy Kolejowej i figurują w bilansie rocznym 1935/36 r. w kwocie 13.185,69 zł po stronie biernej. Kwotę tę odprowadzono do Kasy Kolejowej dnia 3. IV. 1936 r. Zysk zaprzychodowany pod „Dochody Budżetowe“ wynosił	7.581,43 zł

BEZPIECZEŃSTWO i SPRAWY TARGOWE.

Oddział III. obejmuje następujące działy:

a) Zawodową Straż Pożarną,
b) Sprawy Bezpieczeństwa i Komunikacji,
c) Tabor Miejski i czyszczenie ulic,
d) Miejskie publiczne urządzenia sanitarne,
e) Sprawy targowe.

a) Zawodowa Straż Pożarna.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono reorganizację Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej. Niektórych strażaków ze względu na podeszły wiek przydzielono do innych prac administracyjnych, przyjmując na ich miejsce młodsze siły. Skład osobobowy w ten sposób znacznie odmłodzono, co dodatnio odbija się na funkcjonowaniu Zawodowej Straży Pożarnej.

Obecnie załoga Zawodowej Straży Pożarnej składa się z 1 ogniomistrza, 1 plutonowego, 1 sekcyjnego i 36 strażaków.

Czynności wyjazdowe Straży Pożarnej.

Do pożarów wyruszono w roku sprawozdawczym 161 razy.
Z ważniejszych pożarów wymienić wypada:

a) pożar stodoły z słomą przy ul. Hallera 19 w dniu 10 maja 1935 r.

b) pożar Fabryki „Helios" przy ul. Stanisława w dniu 3 lipca 1935 r.

c) pożar Fabryki Chemicznej na terenie Huty „Marta" w dniu 23 lipca 1935 r.

d) pożar wędzarni śledzi przy ul. Kamiennej nr 5 w dniu 26 września 1935 r.

e) pożar szopy i chlewów w Ligocie przy ul. Szadoka w dniu 5 października 1935 r.

f) pożar farmy drobiu w Muchowcu w dniu 10 listopada 1935 r.

g) pożar stolarni przy ul. Opolskiej 14 w dniu 13 grudnia 1935 r.

h) pożar stodoły w dworze brynowskim w dniu 9 stycznia 1936 r.

i) pożar fabryki mebli Dembińskiego przy ul. Jacka w dniu 5 lutego 1936 r.

Wykłady dla młodzieży szkolnej o obchodzeniu się z ogniem i światłem oraz zachowaniu się przy pożarach, przeprowadzono przy pomocy jednej sekcji Straży Pożarnej we wszystkich szkołach na terenie miasta Katowic.

Poza tym przeprowadzono jeszcze inne kursy wyszkoleniowe.

b) Ruch uliczny i bezpieczeństwo publiczne.

Wobec przeważnie negatywnego ustosunkowania się Komisji Bezpieczeństwa i Komunikacji do podań o zezwolenie na ustawienie kiosków, obecnie liczba tych wniosków maleje.

W roku 1935/36 odbyły się 2 odpusty w dzielnicy Bogucice-Zawodzie oraz 2 w dzielnicy Załęże-Dąb.

Tabor miejski i czyszczenie ulic patrz pod „Zdrowie Publiczne".

d) Sprawy targowe.

W roku 1935/36 odbyło się 159 targów, w tym 158 tygodniowych i 1 targ gwiazdkowy, który odbył się w czasie od 15 grudnia do 24 grudnia 1935 r.

W targu gwiazdkowym brało udział 48 handlarzy.

Targi zwierzęce nie miały powodzenia, gdyż z handlarzy nikt się nie zjawił. Na podstawie uchwały Magistratu targi te zostały zniesione.

Na targu handlowało 700 handlarzy, w tym 400 miejscowych i 300 zamiejscowych.

Udział członków w posiedzeniach był regularny. W czasie targów członkowie Komisji dyżurowali, przeprowadzając doraźne kontrole straganów i pobieranych opłat.

W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzono remont i malowanie hali mięsnej.

Z uwagi na to, że obecna hala targowa, w której sprzedaje się tylko mięso, nie odpowiada nowoczesnym warunkom wielkiego miasta, Korporacje Miejskie przystąpiły w roku bieżącym do budowy nowoczesnej hali targowej, największej w Polsce, która zaopatrzona będzie w najnowsze urządzenia. W hali tej będą urządzone 32 składy, 24 magazyny i 400 do 500 stoisk.

Poświęcenie i oddanie do użytku hali targowej nastąpi w pierwszej połowie października 1936 r. Na czas budowy nowej hali targowej targi tygodniowe przeniesione zostały na plac przy ul. Zamkowej.

Sprawy finansowe, podatkowe i majątkowe

Główna Kasa Miejska.

Całokształt gospodarki pieniężnej obrazuje się w księdze inwentarzowej „Dział A". Majątek miasta wynosi na dzień 31 marca 1936 r. — 65.100.142,27 zł. W porównaniu do roku ubiegłego majątek podwyższył się o 1.626.068,31 zł (majątek miasta wynosił w dniu 31 marca 1935 r. 63.474.073,96 zł). Nadwyżka budżetowa za rok 1935/36 wynosi 423.783,20 zł.

Przyrost stanu czynnego wykazują:

Grupa	I — Nieruchomości	1.787.629,83	zł
„	II — Inwestycje w budowie . . .	657.330,83	„
„	IV — Aktywa przedsiębiorstw komun.	43.699,91	„
„	V — Aktywa fundacyj . . .	1.070.79	„
„	VI — Materiały i zapasy . . .	247.574,70	„
„	VII — Lokaty	36.620,48	„
„	XII — Depozyty walorowe . . .	109.642,33	„
		2.883.568.87	zł

Zmniejszenie stanu czynnego wykazują:

Grupa	III — Ruchomości . .	412.978,94 zł	
„	IX — Pozostałości czynne na rach. bież. w inst. finansow. . .	263.869,61 „	
„	X — Kasa . . .	26.638,75 „	
„	XI — Inne aktywa . .	396.001,37 „	1.099.488,67 zł

zatem **więcej** od stanu czynnego roku poprzedniego . . . . . . 1.784.080,20 zł

Przyrost stanu biernego wykazują:

Grupa	I — Długi długoterminowe . . .	591.183,88 zł	
„	VIII — Deponenci	112.169,33 zł	703.353,21 zł
			1.080.726,99 zł

Zmniejszenie stanu biernego wykazują:

Grupa II — Pasywa przedsiębiorstw komun. . . .	39.036,01 zł		
„ V — Sumy przechodnie .	59.576,24 „		
„ VI — Fundusze specjalne .	446.729,07 „	545.341,32 zł	

zatem **podwyżka** majątku przy porównaniu ze stanem księgi inwentarzowej „Dział A" za rok 1934/35, wynosi jak już poprzednio zapodano: . 1.626.068,31 zł

W porównaniu do 31 marca 1936 nie zaszły żadne zmiany.

Gwarancyj udzielonych było na dzień 31 marca 1936 roku 1.610.000.— zł, a mianowicie: dla Katol. Gminy Kościelnej w Zawodziu na 50.000,— zł, dla Katol. Gminy Kościelnej św. Piotra i Pawła w Katowicach na 50.000,— zł, dla Zakładu św. Elżbiety w Katowicach na 80.000,— zł, dla Związku „Rawa" na 1.430.000,— złotych.

Sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu przedkłada się w formie głównego zestawienia, z którego przytacza się następujące cyfry dot. gospodarki miejskiej.

WYDATKI:

Rodzaj wydatków	Preliminowano zł	gr	Wypłacono zł	gr
Wydatki budżetowe zwyczajne	9 436 209	41	8 776 255	14
Wydatki budżetowe nadzwyczajne . . .	4 984 725	45	4 339 288	36
Wydatki zakładów komunalnych . . .	773 253	60	762 449	57
Wydatki przedsiębiorstw komunalnych . .	1 384 600	—	1 450 386	30
Razem	16 578 788	46	15 328 379	37

DOCHODY:

Rodzaj dochodów	Preliminowano zł	gr	Otrzymano zł	gr
Dochody budżetowe zwyczajne	10 253 991	52	10 248 303	50
Dochody budżetowe nadzwyczajne . . .	4 286 943	34	3 291 023	20
Dochody zakładów komunalnych . . .	773 253	60	762 449	57
Dochody przedsiębiorstw komunalnych . .	1 384 600	—	1 450 386	30
Razem	16 698 788	46	15 752 162	57

Przeciwstawiając wykazanym wyżej dochodom w wysokości . . . . 15.752.162,57 zł
sumę wydatków w wysokości . . . . 15.328.379,37 „

pozostaje **nadwyżka budżetowa za rok 1935/36,**
wyrażająca się kwotą . . . . . . 423.783,20 zł

Patrz załączniki na końcu niniejszego sprawozdania pod liczbą:

5) Odpis księgi inwentarzowej „Dział A“ i zestawienie porównawcze.
6) Główne zestawienie do sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu.
7) Zestawienie dot. samoistnych danin komunalnych.
8) Wykaz zaległości budżetowych czynnych.
9) Odpis r-ku zamknięcia sum pozabudżetowych.

Sprawy podatkowe.

Podatek od przyrostu wartości.

W roku budżetowym 1935/36 zanotowano 308 przewłaszczeń nieruchomości wobec 210 przewłaszczeń w roku poprzednim. W porównaniu do lat poprzednich rok 1935/36 wykazał tendencję zwyżkową. Wymiar wynosił 89.734,21 zł; preliminowano kwotę 30.000.— zł.

Na 308 przewłaszczeń podatek wymierzono 119 płatnikom, reszta 189 była wolna od podatku wzgl. nie osiągnięto przyrostu wartości. Spadek opodatkowanych transakcyj tłumaczy się tym, że wartości nieruchomości uległy w ostatnim czasie znacznemu obniżeniu, wobec czego w wielu przypadkach sprzedający nie osiągnął żadnego przyrostu wartości.

Przy uskuteczniłaniu wymiarów trzymano się ściśle zasad, ujętych w przepisach w tej materii obowiązujących. Reklamacyj wpłynęło ogółem 30, z których 12 uwzględniono, 18 odrzucono.

Tytułem podatku od przyrostu wartości wpłynęło 59.267,24 zł. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 71 płatnikom 79.642,47 zł — wpłynęło 30.666,94 zł za rok 1934/35 i 51.898,46 zł za lata ubiegłe — razem: 82.565,40 zł.

Podatek od umów o przeniesieniu prawa własności na nieruchomości.

W tym dziale dała się zauważyć w roku sprawozdawczym większa aktywność. Właściciele małych gospodarstw rolnych na peryferiach miasta parcelują swe pola na działki i sprzedają je pod budowę domów mieszkalnych, to też dość często zawierano umowy o przeniesieniu prawa własności.

Na preliminowaną w budżecie kwotę 40.000,00 zł wymierzono na rok 1935/36 183 płatnikom 158.902,30 zł. W ubytek stawiono 1.919,20 zł. Nadwyżka wynosi więc 116.983,10 zł.

Reklamacyj wpłynęło 18, z których 3 zostały uwzględnione, reszta odrzucona. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 142 płatnikom 335.631,44 zł, wpłynęło 93,521,47 zł.

Podatek budynkowy.

W roku 1935/36 wymierzono 7.685 płatnikom 792.835,00 zł.

Przy zamknięciu roku budżetowego 1935/36 księgi biercze komunalnego podatku od budynków wykazały w przychodzie kwotę 699.557,79 zł, to znaczy, że osiągnięto kwotę nieco mniejszą od preliminowanej w wysokości 700.000,00 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody wspomnianego podatku zmniejszyły się o 48.000,— zł. Powodu zmniejszenia się wpływu szukać należy w dalszym obniżaniu się wartości objektów opodatkowania oraz w fakcie uwzględnienia wniesionych odwołań przez właścicieli większych objektów za 2 lata wstecz.

Na terenie miasta Katowic jest 3.755 nieruchomości zabudowanych, z których 609 nie podlega temu podatkowi budynkowymu.

Za podstawę wymiaru podatku budynkowego przyjęto przeważnie wartość użytkową danego przedmiotu opodatkowania.

W roku 1935/36 opracowano 310 wniosków w sprawie obniżenia podatku budynkowego, z czego 191 uwzględniono, zaś 119 odrzucono. W 22 przypadkach podatek został umorzony. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 7.838 płatnikom 790.690,— zł, wpłynęło 747,558,79 zł.

Podatek od placów budowlanych.

W roku sprawozdawczym opodatkowano 423 placów budowlanych oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych na podstawie statutu miasta z dnia 23 kwietnia 1934 r.

Za podstawę do ustalenia wartości tych objektów przyjęto wartość ustaloną z urzędu przez organa miejskie oraz przez sądowo zaprzysiężonych znawców. Stawka procentowa wynosiła 3 ‰ (od tysiąca).

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 50.000,— zł, wymierzono 362 płatnikom 48.567,05 zł. W wyniku dochodzeń uskuteczniono dodatkowe wymiary dla 61 podatników na kwotę 4.702,26 zł. Wymierzono więc razem 53.269,31 zł, wpłynęło 29.686,31 zł za rok 1935/36 i 15.863,05 zł za lata ubiegłe, razem 45.949,36 zł. Zaległość za rok sprawozdawczy wynosi 17.644,74 zł,

umorzono 5.938,26 zł, razem 23.583,— zł. Za lata ubiegłe umorzono wzgl. odpisano na podstawie uchwały Magistratu kwotę 18.922,19 zł, na rok 1936/37 przeniesiono zaległość z lat ubiegłych w kwocie 6.164,01 zł. Zatem ogólna zaległość wynosi za rok sprawozdawczy 17.644,74 zł, za lata ubiegłe 6.164,01 zł, razem 23.808,75 zł. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 367 płatnikom 51.284,33 zł, wpłynęło 28.963,94 zł.

Podatek gruntowy.

W roku 1935/36 wymierzono 652 płatnikom 17.666,22 zł, z czego udział miasta wynosi 5.097,30 zł, wpłynęło na poczet wymiaru 12.874,21 zł, zaległość zatem wynosi 6.536,33 zł. Odpisano wzgl. umorzono podatku gruntowego 222,38 zł i to za rok sprawozdawczy 216,62 zł, za lata ubiegłe 5,76 zł. Zmniejszenie ilości podatników należy przypisać zaszłym zmianom w posiadaniu gruntów w roku sprawozdawczym. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 722 płatnikom 16.615,55 zł, wpłynęło 16.044,21 zł.

Podatek szynkarsko-koncesyjny.

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 zł 20.000,—, wymierzono 156 płatnikom 55.700,— zł. Z tej kwoty umorzono 10.065,— zł. Na poczet wymiaru wpłynęło 11.214,— zł tak, że zaległość w roku sprawozdawczym wynosi 34.421,— zł. Na zaległość z lat ubiegłych wpłynęło 14.838,50 zł, razem w roku budżetowym 1935/36 wpłynęło 26.052,50 zł. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 85 płatnikom 49.700,— zł, wpłynęło 25.077,33 zł.

Podatek od reklam i ogłoszeń.

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 10.000,— zł, wymierzono 501 płatnikom 17.666,95 zł, wpłynęło na poczet tego wymiaru 13.475,35 zł. Z wymierzonej kwoty umorzono 945,— zł. Zaległość zatem w roku sprawozdawczym wynosi 3.246,60 zł. Na zaległość z lat ubiegłych wpłynęło 2.076,91 zł, razem wpłynęło w roku budżetowym 1935/36 15.552,26 zł. W roku poprzednim 1934/35 wymierzono 632 płatnikom kwotę 21.109,37 zł, wpłynęło 11.527,44 zł.

Podatek od spadków i darowizn.

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 1.500,— zł, wymierzono 59 płatnikom 3.294,39 zł, na poczet wymiarów wpłynęło 2.202,73 zł, umorzono kwotę 130,16 zł, zaległość zatem w roku sprawozdawczym wynosi 941,50 zł. Na zaległość z lat ubiegłych wpłynęło 4.601,50 zł, razem wpłynęło w roku sprawozdawczym

w tym dziale 6.824,23 zł. W poprzednim roku 1934/35 preliminowano 8.000,— zł, wymierzono 38 płatnikom 2.076,70 zł, wpłynęło 761,90 zł.

Podatek od psów.

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 30.000,— zł, wymierzono 1.631 płatnikom 65.704,— zł. Według księgi bierczej wpłynęło 47.256,54 zł, zatem z nadwyżką o 17.256,54 zł. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 1.761 płatnikom 71.590,— zł, wpłynęło 50.635,54 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody wspomnianego podatku zmniejszyły się o 3.380,— zł. Powodu zmniejszenia się wpływu szukać należy w wzrastającym bezrobociu, przez co przymusowe ściągnięcie podatku od niezamożnych płatników stawało się bezskuteczne. W roku sprawozdawczym umorzono w tej pozycji kwotę 13.590,— zł. Liczba psów na obszarze miasta wynosiła 1.962. Ilość wolnych od podatku psów na podstawie § 2 statutu z dnia 20. III. 1934 r. wynosiła 309. Wniosków o zwolnienie z obowiązku płacenia podatku ze względu na niezamożność płatników uwzględniono 22.

Podatek hotelowy.

Preliminowano w budżecie na rok 1935/36 20.000,— zł, wymierzono 431 płatnikom 36.988,38 zł. Według księgi bierczej wpłynęło podatku 26.005,08 zł. Nadwyżka wynosi zatem 6.005,08 złotych. Ogólna zaległość wynosi 57.162,84 zł. Zaległość ta pochodzi z okresu stosunkowo wysokiej stawki podatkowej. Odpowiednie kroki celem ściągnięcia zaległości są w toku. Na rok 1934/35 preliminowano 15.000,— zł, wpłynęło 26.801,64 zł.

Podatek wojskowy.

Stawki podatku wynoszą zł 10,—, 15,— i 20,—, zależnie od kategorii nadanej przez komisję poborową odnośnemu płatnikowi.

Nakazów płatniczych wysłano 7.019 na kwotę 125.817,50 zł. Odwołań od wymiaru wpłynęło 1.941, z tego 45 sprzeciwów odrzucono. W okresie od maja do listopada wpłynęło do kasy podatkowej miesięcznie około 4.000,— zł, natomiast od grudnia wpływy zmniejszyły się o około 50 % i to z powodu zaprzestania robót sezonowych. W budżecie na rok 1935/36 preliminowano wpływu z tego podatku 20.000,— zł, wpłynęło (z zaległościami z lat ubiegłych) 44.061,04 zł. W ubytek stawiono w 2.100 przypadkach 54.923,35 zł. W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 117.650,— zł, wpłynęło 42.546,22 zł.

Podatek komunalny od rozrywek, zabaw i widowisk publicznych.

Do budżetu na rok 1935/36 wstawiono w tym dziale 150.000,— zł, wymierzono 1.704 płatnikom 189.985,64 zł, stawiono do ubytku kwotę 8.941,28 zł, czyli wymiar rzeczywisty wynosił 181.044,36 zł, wpłynęło 168.449,76 zł, zaległość zatem wynosi 12.594,60 zł. Nadwyżka wynosi w roku sprawozdawczym 18.449,76 zł. Z wpływów tegoż podatku przekazano 5 % na mocy uchwały Magistratu Miejskiemu Komitetowi Lokalnemu Funduszu Pracy, co uczyniło kwotę 9.193,61 zł W poprzednim roku 1934/35 wymierzono 1.935 płatnikom 193.691,97 zł, wpłynęło 180.424,84 zł. Zaznaczyć wypada, że zaległości wyżej wykazane pochodzą w bardzo drobnej części z roku sprawozdawczego, zaś większość pochodzi z lat ubiegłych.

W ciągu roku sprawozdawczego zgłoszono w referacie podatku od zabaw 619 zabaw, 16 odczytów, 58 przedstawień teatrów amatorskich, 28 koncertów, oraz 19 wystaw gospodarczych i obrazów.

Biletów wstępu do kin sprzedano w ciągu roku sprawozdawczego 1.267.113 sztuk.

Opłaty na Fundusz Pracy.

1)	Od biletów wstępu wymierzono w roku sprawozdawczym	108.553,26 zł
	w roku poprzednim 1934 wymierzono . .	96.070,70 „
2)	od zużycia gazu wymierzono	23.259,59 „
3)	od totalizatora wymierzono	5.543,95 „
4)	od zakładów gastronomicznych za przebywanie po godzinie 24-tej	27.086,36 „

Tytułem odszkodowania za inkaso powyższych opłat wpłynęło na rzecz miasta 6.755,85 zł.

Opłata na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

W roku 1935/36 wpłynęło na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża 75.214,36 zł, wpłynęło więcej niż w roku poprzednim 1934/35 10.083,31 zł. Tytułem inkasa otrzymało miasto 2.254,81 zł, o 301,38 zł więcej aniżeli w roku 1934/35.

Składki na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej.

Wymiar składek w roku 1935/36 wynosił 1.055,65 zł, który prawie w całości wpłynął do Kasy Podatkowej. Za prace około ściągnięcia tych składek Magistrat nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia.

Opłaty katastralne.

Wymiar opłat katastralnych za przeprowadzenie zmian w operatach katastralnych w roku sprawozdawczym wynosił 84,— zl, które zostały w całości wpłacone, Magistrat otrzymał za inkaso tych opłat 2 %, czyli 2,52 zł.

Składki ubezpieczeniowe dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie.

Za 93 obliczeń składek ubezpieczeniowych wynosił wymiar w roku 1935 ogółem 2.081,90 zł. Wpłynęło 619,05 zł. Za ściągnięcie tejże kwoty Magistrat otrzymał 4 %, czyli 24,76 zł. Zaległości w kwocie 1.462,85 zł ściąga Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie przez urzędy skarbowe.

Ubezpieczenie od wypadków drobnych producentów rolnych.

Ogólny wymiar składek powyżej wymienionego ubezpieczenia wynosił w okresie sprawozdawczym 1.825,57 zł. Wpłynęło razem z odsetkami 1.626,86 zł. Tytułem wynagrodzenia za czynność przy ściąganiu tychże składek otrzymał Magistrat 2 %, czyli 32,54 zł. Zaległość w kwocie 243,66 zł ściąga Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie również przez urzędy skarbowe.

Udział w podatku dochodowym i dodatki komunalne do podatku dochodowego.

Wpływy w roku 1935/36 w porównaniu do roku budżetowego 1934/35 uległy dalszemu zmniejszeniu, w szczególności wpływy z podatku dochodowego obniżyły się o 3 %, wpływy z dodatków komunalnych o 1,7 %. Z 17 firm ciężkiego przemysłu, które mają swoją siedzibę w Katowicach, zaledwie 6 firm płaciło podatek dochodowy i dodatki komunalne do tegoż podatku.

Zastój w przedsiębiorstwach ciężkiego przemysłu pociągnął za sobą zastój w mniejszych firmach, a zarazem odbił się ten objaw na dochodach kupców, rzemieślników itp. Główne źródło podatku dochodowego stanowi zatem obecnie dochód z uposażeń, zarobków i emerytur.

Na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku dochodowym została zmieniona granica dochodu od uposażeń, zarobków i emerytur, podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Od 1. I. 1936 r. pobiera się mianowicie państwowy podatek od dochodu rocznego powyżej 1.500,— zł, podczas gdy do 31 grudnia 1935 dochody z uposażeń do 2.500,— zł były wolne

od podatku. Poza tym podwyższony został podatek państwowy od dochodu z uposażeń powyżej 2,500, —zł rocznie o 100%, a podatek dochodowy od dochodów t. zw. fundowanych, t. j. z przedsiębiorstw, handlu itd. podwyższony został o około 40 %.

Na podstawie wyżej cytowanych przepisów prawnych samorządy mają udział w państwowym podatku dochodowym, poza tym pobierają władze skarbowe dla gmin, położonych na górnośląskiej części Województwa Śląskiego dodatki komunalne do państwowego podatku dochodowego.

Począwszy od 1 stycznia 1936 r. udział związków komunalnych w podatku dochodowym od uposażeń ustalony został na 15 % od **połowy** wpływów tego podatku do kas skarbowych. Od połowy dlatego, ponieważ jak wyżej wzmiankowano, podatek dochodowy od uposażeń powyżej 2.500,— zł został o 100 % podwyższony.

Udział w podatku dochodowym wymierzanym płatnikom od dochodów fundowanych ustalony został począwszy od wymiarów na rok 1936 na 15% od 5/7 części wpływów tego podatku do kas skarbowych. Od 5/7 wpływów dlatego, ponieważ państwowy podatek dochodowy został podwyższony o około 42 %. Z tego wynika, że stawki udziałów komunalnych pozostały te same, a stawki państwowego podatku dochodowego zostały poważnie podniesione. Tym tłumaczyć należy objaw, że wpływy do kas państwowych się znacznie zwiększyły.

Ustalenie granicy rocznych dochodów z uposażeń i zarobków nie podlegających podatkowi dochodowemu na 1.500,— zł przyniosło gminom nowy udział w tym podatku.

Na wykonanie budżetu nie wpłynął ten udział w żadnej mierze, gdyż pierwsze dochody z tego tytułu książkowego na nowy rok budżetowy 1936/37.

Wysokość dodatków komunalnych do podatku dochodowego pozostała bez zmiany. Dodatki komunalne wynoszą:

a) 3 % od dochodu z uposażeń, emerytur i zarobków, przekraczających 4.800,00 zł rocznie, czyli 400,— zł miesięcznie;
b) od dochodu fundowanego, t. j. z przedsiębiorstw, handlu itd., osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy:
   4 % od dochodu 1.500,— do 24.000,— zł
   4½ % od dochodu 24.000,— do 88.000,— zł
   5 % od doch. ponad 88.000,— zł.

Ogólnie wpłynęło 15 %-owego udziału w podatku dochodowym w roku sprawozdawczym .	1.596.546,06 zł
Z tej kwoty przypada innym gminom . . .	390.448,60 „
pozostało w budżecie:	1.206.097,46 zł

W roku poprzednim wpłynęło . . .	1.430.788,50 zł
Z tej kwoty przypadło innym gminom . .	188.061,00 „
pozostało w budżecie:	1.242.727,50 zł
Wpływy zmniejszyły się zatem o	36.630,04 „
czyli o 3%.	
Na rok 1935/36 preliminowano	1.150.000,00 zł
Wpłynęło	1.206.097,46 „
Wpłynęło więcej:	56.097,46 zł

Dodatki komunalne do podatku dochodowego.

Ogółem wpłynęło dodatków komunalnych od podatku dochodowego w roku sprawozdawczym: . . 3.047.712,15 zł

Z tej kwoty przypada innym gminom . .	780.897,22 „
Pozostało w budżecie	2.266.814,93 zł
W roku poprzednim wpłynęło	2.682.384,87 „
Z tej kwoty przypadło innym gminom . .	376.122,01 „
Pozostało w budżecie	2.306.262,86 zł
Wpływy zmniejszyły się zatem o	39.447,93 „
czyli o 1,7 %.	
Na rok 1935/36 preliminowano . . .	2.200.000,00 zł
Wpłynęło	2.266.814,93 „
Wpłynęło więcej	66.814,93 zł

Wpływ 15%-owego udziału w podatku dochodowym i dodatki komunalne z poszczególnych kategoryj zarobkowych przedstawiają się procentualnie:

z ciężkiego przemysłu	9%
z średniego przemysłu i Sp. z o. p.	24%
z kupiectwa, rzemiosła itp.	20%
od pracowników (od uposażeń)	47%

Z przypisów 15%-owego udziału w podatku dochodowym i dodatków komunalnych potrąciły kasy skarbowe miastu 3% na rzecz Śląskiego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego, a mianowicie w roku sprawozdawczym . . . . . 134.028,90 zł

Miasto potrąciło gminom przy rozdziale udziałów	25.029,82 „
na miasto przypada	108.999,08 zł
W roku 1934/35 potrąciły Kasy Skarbowe z tego tytułu	140.877,52 zł
Miasto potrąciło gminom przy rozdziale udziałów	27.446,03 zł
na miasto przypadło	113.431,49 zł

Podatek przemysłowy.

Związki komunalne pobierały dotychczas dodatki komunalne do podatku przemysłowego w wysokości 25% państwowego podatku.

Na podstawie artykułu 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3) zostały zniesione dodatki komunalne do podatku przemysłowego, a związkom komunalnym został przyznany udział w państwowym podatku przemysłowym oraz w 15%-owym dodatku do tegoż podatku w wysokości 17% począwszy od 1 stycznia 1936 r. Ponieważ niektóre stawki podatku przemysłowego zostały podwyższone, wpływy z udziału w podatku przemysłowym pozostaną w tej samej wysokości, jak dotychczasowe wpływy dodatków komunalnych do podatku przemysłowego.

Według preliminarza powinno wpłynąć w roku budżetowym 1935/36 — 1.000.000,— zł, wpłynęło 1.115.056,40 zł, zatem wpłynęło więcej 115.056,40 zł.

Podatek od świadectw przemysłowych:

Preliminowano	100.000,00 zł
Wpłynęło	180.182,82 „
Wpłynęło więcej	80.182,82 zł

Podatek od patentów akcyzowych:

Preliminowano	40.000,00 zł
Wpłynęło	57.250,31 „
Wpłynęło więcej	17.250,31 zł

Podatek od kopalin:

Preliminowano	60.000,00 zł
Wpłynęło	133.928,84 „
Wpłynęło więcej	73.928,84 zł

Podatek od spożycia, zużycia i produkcji:

Preliminowano	104.000,00 zł
Wpłynęło	179.220,06 „
Wpłynęło więcej	75.220,06 zł

Dział inkasowy i wykonawczy.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło ogółem 20 930 wniosków o przymusowe ściągnięcie należności, a mianowicie otrzymano:

a) z Głównej Kasy Miejskiej, Kasy Podatkowej dot. różnych podatków i opłat miejskich	19 559 wniosków
b) z urzędów i władz zamiejscowych	910 wniosków
c) w różnych innych sprawach	471 wniosków
razem:	20 930 wniosków

Do czynności inkasentów Magistratu należy ponadto doręczanie, inkasowanie i ściąganie opłat:

a) za wodę, których załatwiono	34 140 sztuk
b) za wywóz śmieci załatwiono	10 164 sztuk
c) za prąd elektryczny załatwiono	6 432 sztuk
razem:	50 736 sztuk

Powyższe wnioski egzekucyjne i rachunki po większej części wykonują komornicy Magistratu.

Należności, których inkasenci Magistratu inkasować nie mogą, przesyła się odnośnym Urzędom Skarbowym do przymusowego ściągnięcia. Takich wniosków egzekucyjnych wysłano do Urzędów Skarbowych w okresie sprawozdawczym 1 425 na ogólną kwotę 251.595,40 zł. Urzędy Skarbowe załatwiły 684 wnioski

z wynikiem pozytywnym na ogólną kwotę	14.830,91 zł
Urzędy Sakrbowe dokonały bezskutecznego zajęcia w 282 przypadkach na ogólną kwotę	52.597,99 „
Nie załatwiły Urzędy Skarbowe 495 wniosków na ogólną kwotę	184.166,50 zł

Ogółem ściągnięto i odstawiono:

a) do Miejskiej Kasy Podatkowej	1.168.779,72 zł
b) do Głównej Kasy Miejskiej	103.464,20 „
c) na rachunek Szpitala Miejskiego	2.171,37 „
d) na rachunek innych urzędów i instytucyj	1.460,29 „
razem:	1.275.875,58 zł

w tym koszty egzekucyjne i manipulacyjne w kwocie 6.611,20 zł.

Z wyżej wymienionych kwot ściągnięto przez

inkasentów Magistratu	1.261.044,67 zł
przez Urzędy Skarbowe	14.830,91 „
razem:	1.275.975,58 zł

Dla Miejskiego Komitetu Lokalnego Funduszu Pracy zainkasowano przez funkcjonariuszy Magistratu w 2 559 przypadkach kwotę 14.227,70 zł tytułem dobrowolnego opodatkowania się obywateli miejscowych.

Zajęcia przedmiotów ruchomych dokonano w 39 przypadkach, z czego w 25 przypadkach zapłacono zaległość, w 10 przypadkach rozłożone zostały zaległości na raty, zaś w 4 przypadkach wnieśli dłużnicy interwencję przeciwko dokonanemu zajęciu.

Porównując powyższe cyfry ze sprawozdaniem rocznym za rok 1934/35 stwierdza się, że w roku sprawozdawczym 1935/36 wpłynęło do Oddziału Podatkowo-Inkasowego 1 977 wniosków egzekucyjnych więcej niż w poprzednim roku, zaś ściągnięta przymusowo przez komorników kwota była w tymże roku sprawozdawczym mniejsza o 337.125,29 zł. Różnicę powstałą tłumaczyć należy tym, że Oddział Podatkowo-Inkasowy przed egzekucją uprzedza płatnika — w myśl obowiązujących przepisów — przez wysłanie upomnienia z zagrożeniem stosowania środków przymusowych w razie niezapłacenia zaległości w wyznaczonym terminie. Upomnienie to ma zwykle ten dodatni skutek, że płatnicy nie czekają na przybycie komornika, sami bowiem uskuteczniają zapłaty należności w kasach miejskich.

Oddział Kontroli

w roku sprawozdawczym skontrolował:

a) kasę rzeźni miejskiej i bilanse,
b) kasę łaźni miejskiej,
c) kasę urzędu pośrednictwa pracy,
d) kasę portoryjną przy doręczalni Oddz. I.,
e) kasę szpitali miejskich,
f) kasy podręczne i portoryjne Oddziałów V, VIII, XI, XVII, XXIV i wszystkie sprzedaży znaczków administracyjnych,
g) prawidłowość sporządzenia ksiąg inwentarzowych,
h) inwentarz ruchomy i nieruchomy miasta według ksiąg inwentarzowych ze stanem faktycznym,
i) pozostałości materiałów według ksiąg materiałowych ze stanem faktycznym,
j) opłaty za stragany na targowisku,
k) gospodarkę domu pracy dobrowolnej przy ul. Strzeleckiej,
l) ściąganie kwot od obywateli na zwalczanie żebraniny,
m) wydatki z funduszu miejskiego dla spraw bezrobocia,
n) oferty w Oddziale Budownictwa pod i naziemnego.

Poza tym Oddział Kontroli zrewidował rachunki roczne kas chorych znajdujących się w obrębie miasta Katowic i kas cechów rzemieślniczych, które stoją pod nadzorem Magistratu.

Zarząd Nieruchomości.

W okresie sprawozdawczym oddano do użytku 120 nowowybudowanych mieszkań przy ul. Katowickiej. Mieszkania składają się z 1 pokoju i kuchni. Czynsz ustalono na 20,— zł miesięcznie za mieszkania na piętrze, zaś 19,— zł za mieszkania partero-

we. Budowa ta została częściowo zfinansowana przez Towarzystwo Osiedli Robotniczych w Warszawie. W tym samym okresie rozpoczęto z budową dalszych 192 tanich mieszkań.

Z dniem 1 grudnia 1935 r. obniżył Magistrat czynsze za mieszkania we wszystkich domach miejskich o 10% wzgl. 15% w myśl przepisów ustawowych.

Wykończono w okresie sprawozdawczym budowę „Domu Wychowania Fizycznego im. Marszałka Piłsudskiego" przy ulicy Raciborskiej. Oddanie do użytku nastąpiło dnia 19 grudnia 1935 r.

Lista czynszowa wykazuje na dzień 31. III. 1936 r. — 1016 lokatorów. Z liczby tej przypada na lokale sklepowe i resturacje 31, na lokale administracyjne, biura handlowe, biura instytucji społecznych itp. — 28, na mieszkania w domach czynszowych — 645, na mieszkania w barakach — 276, na kioski — 36, czyli razem: 1016.

Zmiany w nieruchomościach były następujące:

w roku obrachunkowym 1935-36 nabyto nieruchomości:

Nr bież.	Data	Oznaczenie księgi wieczystej	Powierzchnia	Od kogo nabyto	Cena kupna zł
1	26. IV. 35	785 i 1004 Katowice	3 363 m^2	na licytacji po Gutherzu	150 000,—
2	30. IV. 35	1550 Katowice	32 642 m^2	Thiele Winklera	100 000,—
3	20. III. 36	685 Katowice	8 091 m^2	na licytacji po Kutzu	268 500 —
		razem	44 096 m^2		

W roku obrachunkowym 1935-36 sprzedano:

Nr bież.	Data	Oznaczenie księgi wieczystej	Powierzchnia	Komu sprzedano	Cena sprzedaży zł
1	18. VII. 35	68 i 1 014 Katowice	981 m^2	Dyr. Janowi Rzymełce	60 000 —
2	30. VIII. 35	389 Katowice	344 m^2	Augustynowi Łabusiowi	24 080,—
3	7. IX. 35	906 Katowice	1 135 m^2	Katowickiemu Okr. „Caritas"	darowizna wartości 34 000.— zł
		razem	2 460 m^2		

W powyższym sprawozdaniu przedstawiłem najważniejsze zajścia w działalności Zarządu Miasta Katowic w czasokresie od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936 r. Po ciężkim roku 1934, który był rokiem przełomowym w gospodarce społecznej, sytuacja gospodarcza w sprawozdawczym roku 1935/36 uległa pewnej zmianie na lepsze, jednakże pod względem finansowym przezwyciężyć musimy jeszcze pewne trudności w okresie najbliższych lat, albowiem skutki największego przesilenia gospodarczego odbijają się na finansach miasta według doświadczenia dopiero po okresie mniejwięcej dwuletnim.

Miejmy nadzieję, że ta pożądana ogólna poprawa gospodarcza nastąpi z całą pewnością.

Katowice, dnia 30 września 1936 r.

Pierwszy Burmistrz
Dr. Adam Kocur.

Skład osobowy Magistratu

w dniu 31 marca 1936 r. był następujący:

1. Prezydent miasta dr Kocur
2. Wiceprezydent miasta Szkudlarz
3. Radca budownictwa inż. Sikorski
4. Radca miejski Jaworski
5. „ „ Maciejczyk
5. „ „ Adamczyk
7. „ „ Czaplicki
8. „ „ Jankowski
9. „ „ Kosz
10. „ „ Kowalczyk
11. „ „ Mędlewski
12. „ „ Mroczkowski
13. „ „ Rudzki
14. „ „ Schmiegel
15. „ „ dr Sobawa
16. „ „ Weichmann
17. „ „ Wójcik.

Skład osobowy Rady Miejskiej

w dniu 31 marca 1936 r. był następujący:

1. Prezes Rady Miejskiej Piechulek Jan
2. Zastępca Prezesa Rady Miejskiej Ligoń Stanisław (wybrany w miejsce p. dr Rojka)
3. Sekretarz Rady Miejskiej Zagórnik Piotr (wybrany w miejsce p. Urbańczyka)
4. Zast. Sekretarza Rady Miejskiej Broda Ludwik (wybrany w miejsce p. dr Ziółkiewicza)
5. Radny miasta Absalon Jan (wstąpił w miejsce p. radnego Rzepki)
6. Radny miasta dr Bachmann Oskar
7. „ „ Badura Jan
8. „ „ Baron Brunon (wstąpił w miejsce p. radnego Murka)

9. Radny miasta Becker Piotr
10. „ „ Bednorz Jerzy
11. „ „ Biniszkiewicz Józef
12. „ „ Broda Piotr (wstąpił w miejsce p. radnego Wójcika)
13. Radny miejski Cieślik Paweł
14. „ „ Cichoń Franciszek
15. „ „ Czaplicki Stefan
16. „ „ Czechowski Jan
17. „ „ dr Dąbrowski Włodzimierz
18. „ „ Daniel Józef
19. „ „ Długiewicz Franciszek
20. „ „ Ewert Wojciech
21. „ „ Firschke Augustyn
22. „ „ Gawrych Józef
23. „ „ Gidaszewski Antoni
24. „ „ Giebel Stefan
25. „ „ Grelik Wilhelm (wstąpił w miejsce p. radnego Adaschkiewitza)
26. Radna miasta Gruchlikowa Maria
27. Radny „ Grzesik Alfons
28. „ „ Guttwein Ryszard
29. „ „ Igel Ignacy
30. „ „ Imiela Emanuel
31. „ „ Janta Józef
32. „ „ Jasny Jan
33. „ „ Jezella Jan
34. „ „ dr Kaufmann Leon
35. „ „ Klehr Ryszard
36. „ „ Knobloch Gustaw
37. Radna „ Koniarkowa Zofia
38. Radny „ Kopocz Paweł
39. „ „ Koschek Ignacy
40. Radna „ Kozikowa Agnieszka
41. „ „ Kruppa Teresa
42. Radny „ Lischeński Edward
43. „ „ Majowski Władysław
44. „ „ Mildner Jan
45. „ „ Peschka Eugeniusz
46. „ „ Piec Augustyn
47. „ „ dr Rojek Alfred
48. „ „ Rotbard Józef
49. „ „ Sobota Adolf
50. „ „ Sowoidnich Eryk (wstąpił w miejsce śp. seniora miasta, radnego Zimmermanna)
51. „ „ Sprot Paweł
52. „ „ Świtała Augustyn

53. Radny miasta Szałek Wilhelm
54. „ „ dr Trupke Emil
55. „ „ Urbańczyk Franciszek
56. „ „ Woitzik Jan
57. „ „ Zagórski Stanisław
58. „ „ Zajonc Fryc
59. „ „ dr Ziółkiewicz Franciszek
60. „ „ Zmigrod Ludwik.

W mieście Katowicach istnieje 264 ulic.

Spis ulic według stanu z dnia 1 marca 1936 r.

Ulica Agnieszki
Plac Andrzeja
Ulica Agnieszki Amandy
„ Andrzeja
„ Astrów
„ Bankowa
„ Bogucicka
„ św. Barbary
„ Ks. Bończyka
„ Bartosza Głowackiego
„ Braci Stawowych
„ Batorego
„ Burowiecka
„ Bielska
„ Badury Szymona
„ Bronisława Pierackiego
„ Becka
„ Bocheńskiego i osiedla Załęska Hałda
„ Boczna
„ Borysa Szymona
„ Bratków
„ Bederowiec
„ Brynowska
„ Edwarda Bugli
„ Cynkowa
„ Czarneckiego
„ Chorzowska
„ Czecha
„ Chclewy Jerzego
„ Ciemały Józefa
„ Czoika Leopolda
„ Ks. Damrota
„ Dąbrowskiego
„ Długa
„ Drzewna
„ Dąbrówki
„ Dębska
„ Dudka Franciszka

Ulica Drzymały
„ Dębowa
„ Dyrekcyjna
„ Św. Ducha
„ Dworcowa
„ Dzierżona
„ Dworska
„ Emerytalna
„ Floriana
„ Fabryczna
„ Francla
„ Franciszka
„ Fiołków
„ Marszałka Focha
„ Franciszkańska
„ Francuska
„ Gabriela Hołubka
„ Górna
„ Gliwicka
„ Grabonia
„ Gminna
„ Górnicza
„ Grządziela Jakóba
„ Grzyszki
„ Graniczna
„ Józefa Hallera
„ Hutnicza
„ Hetmańska
„ Św. Jacka
„ Janasa
„ Jagiellońska
„ Św. Jana
„ Jordana
„ Juliusza Ligonia
„ Kamienna
„ Karola
Osiedla Karola
Ulica Kilińskiego
„ Katowicka

Ulica Kochanowskiego
„ Klasztorna
„ Kochłowicka
„ Koraszewskiego
„ Koszutka
„ Konckiego
„ Kowalska
„ Konopnickiej
„ Krakowska
„ Kopernika
„ Krakusa
„ Kordeckiego
„ Kraszewskiego
Park Kościuszki (strzelnica i cegielnia)
Ulica Kościuszki
„ Kempki Roberta
„ Kozielska
„ Koczeby Jana
„ Kłodnicka
„ Koszarowa
„ Kolejarska
„ Kościelna
„ Kredytowa
„ Krasińskiego
„ Książęca
„ Król. Jadwigi
„ Kępowa
„ Krótka
„ Krzyżowa
„ Krzywa
„ Kunegundy
„ Kupca Jana
„ Ks. Biskupa Lisieckiego
„ Lenartowicza
„ Leopolda
„ Lompy
„ Ludwika
„ Labusa Ludwika
„ Lubeckiego
„ Ledóchowskiego
„ Limanowskiego
„ Lisa
„ Ks. Londzina
„ Lipowa
„ Ligocka
„ Lubiny
„ Łączna

Ulica Króla Łokietka
Lotnisko
Ulica 3-go Maja
„ Mariacka
„ Mariacka Tylna
„ Marcinkowskiego
Plac Mariacki
Ulica Matejki
„ Markiefki
Plac Miarki
Ulica Miarki
„ Mickiewicza
„ Mielęckiego
„ Mieroszewskiego
„ Mikołaja Reja
„ Murckowska
„ Macieja
„ Mamoka Macieja
„ Marcina
„ Musialika Piotra
„ Mikołowska
„ Młyńska
„ Moniuszki
Osiedla Muchowiec
Ulica Nad Potokiem
„ Niedurnego
„ Narcyzów
„ Normy
„ Nowa
„ Narutowicza
„ Opolska
„ Ogrodowa
Osiedla Obroki włącznie z kopalnią Kleofas
Ulica Parkowa
„ Piechy
„ Pokoju
„ Św. Pawła
„ Ks. Pośpiecha
„ Peowiaków
„ Piastowska
„ Piaskowa
„ Popiela
„ Marszałka Piłsudskiego
„ Posia
Plac Marszałka Piłsudskiego
Ulica Piotra
„ Piotra Skargi

Ulica Panewnicka
„ Plebiscytowa
„ Paderewskiego i szyb
„ Bożego Narodzenia
„ Pocztowa
„ Przesmyk
„ Podgórna
„ Poniatowskiego
„ Powstańców
„ Projektowana nr. 1
„ Projektowana nr. 11
„ Prosta
„ Raciborska i Bugłowizna
„ Rawy
„ Reymonta
„ Rejtana
Plac Dr. Rostka
Ulica Różana
„ Równoległa
„ Rybnicka
„ Ks. Roboty
„ Rycerska
„ Ryszarda
„ Rymera
„ Rolna
„ Sądowa
„ Staszica
„ Sienkiewicza
„ Stefana
Plac Stefana
Ulica Skalna
„ Szeroka
„ Skośna
„ Sztygarska
„ Słowackiego
„ 18 Sierpnia
„ Sobieskiego
„ Strzybnego
„ Sokolska
„ Generała Szeptyckiego
„ Seydy Zygmunta
„ Osiedla Sośnina
„ Sportowa
„ Stęślickiego
„ Studzienna
„ Szpitalna
„ Stalmacha
„ Średnia

Ulica św. Stanisława
„ Stroma
„ Starowiejska
„ Szadoka
„ Stawowa
„ Strzelecka
„ Styczyńskiego
„ Szafranka
„ Szkolna
„ Szopena
„ Szybowa
„ Teatralna
„ Tomasza
„ Traugutta
„ Wandy
„ Wąska
„ Wawelska
„ Węglana
„ Wincentego Pola
„ Wilsona
„ Wiejska
„ Wita Stwosza
„ Wodospady
„ Wojciechowskiego
„ Wodna
„ Wolnego Józefa
„ Wojewódzka
„ Wolskiego Michała
„ Waleriana
Plac Wolności
Ulica Wolności
Kolonia robotnicza kopalni „Wujek"
Ulica Wyspiańskiego
„ Zabrska
„ Zamułka
„ Zarębskiego
„ Zacisze
„ Złota
„ Żelazna
„ Generała Zajączka
„ Zagroda
„ Załęska
„ Zamkowa i Dwór Marii
„ Żółkiewskiego
„ Żwirki i Wigury
„ Zgoda

Podział rejonów szkół powszechnych.

1) **Rejon szkół: męskiej im. Marszałka Piłsudskiego przy ul. Jagiellońskiej 18 i żeńskiej im. Emilii Plater przy ul. Szafranka nr. 5:**

Do rejonu tych szkół przydziela się dzieci, zamieszkałe przy poniżej wyszczególnionych ulicach:

1. Batorego,
2. Dąbrowskiego,
3. Francuska numery nieparzyste od nr 17 począwszy i numery parzyste od nr 20 począwszy,
4. Graniczna, część południowa od toru,
5. Królowej Jadwigi,
6. Jacka,
7. Jagiellońska,
8. Jordana, część wschodnia,
9. Karbowa,
10. Kochanowskiego,
11. Kolejowa,
12. Kościuszki numery nieparzyste od 1 — 19 włącznie i numery parzyste od 2 — 20 włącznie, t. zn. od ul. Kopernika do toru obie strony ulicy,
13. Krasińskiego,
14. Krótka,
15. Konckiego,
16. Ligonia,
17. Krzywa,
18. Lompy,
19. Plac Miarki,
20. Mochowiec,
21. Konopnickiej,
22. Damrota od nr 10 począwszy, t. zn. część południowa od toru,
23. Plebiscytowa,
24. Podgórna,
25. Powstańców,
26. Prosta,
27. Reymonta,
28. Andrzeja numery nieparzyste od 1 — 13 włącznie i numery parzyste od 2 — 14 włącznie, czyli od ul. Kościuszki do placu Andrzeja,

29. Rybnicka,
30. Sienkiewicza,
31. Szafranka,
32. Wita Stwosza część od ulicy Lisieckiego do placu Miarki,
33. Wojewódzka,
34. Zacisze,

2) **Rejon szkoły żeńskiej im. Marii Konopnickiej i nowej szkoły męskiej z pomieszczeniem w gmachu szkolnym przy ul. Bartosza Głowackiego nr. 6:**

Do rejonu tych szkół przydziela się dzieci, zamieszkałe przy ulicach:

1. Andrzeja od ul. Mikołowskiej do placu Andrzeja, czyli numery nieparzyste od 21 — 33, zaś numery parzyste 26 i 28,
2. Astrów,
3. Bartosza Głowackiego,
4. Barbary,
5. Bielska,
6. Drzymały,
7. Fabryczna,
8. Jordana część zachodnia od ul. Kościuszki, czyli numery nieparzyste od 1 — 19 włącznie i numery parzyste od 2 — 14 włącznie,
9. Kościuszki część południowa od ul. Kopernika numery parzyste od nr. 22 począwszy i numery nieparzyste od nr. 23 począwszy,
10. Kilińskiego,
11. Lisieckiego,
12. Kordeckiego,
13. Kopernika,
14. Kościelna,
15. Kamienna,
16. Kozielska,
17. Koszarowa,
18. Narcyzów,
19. Mikołowska do nr 70 włącznie,
20. Poniatowskiego,
21. Projektowana,
22. Rymera,
23. Raciborska,
24. Plac Dr. Rostka,
25. Stalmacha,
26. Styczyńskiego,
27. Skalna,
28. Strzelecka,
29. Traugutta,
30. Wandy,

31. Żwirki i Wigury,
32. Generała Zajączka,
33. Cegielnia i domki pomiędzy b. Dianą a b. W. F.,
43. Fiołków,
35. Różana,
36. Wita Stwosza część południowa od ul. Lisieckiego do Fiołków.

3) Rejon szkoły im. Ks. Piotra Skargi przy ul. Dąbrówki 9:

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Dąbrówki,
2. Gliwicka,
3. Młyńska,
4. 3-go Maja,
5. Mickiewicza,
6. Matejki,
7. Opolska,
8. Plac Marszałka Piłsudskiego, część zachodnia i północna, czyli od nr. 1 — 9 włącznie,
9. Skargi,
10. Sądowa,
11. Sokolska,
12. Sobieskiego,.
13. Słowackiego,
14. Skośna.
15. Szopena,
16. Stawowa,
17. Wawelska,
18. Plac Wolności,
19. Zamkowa część zachodnia, czyli numery parzyste od 2 — 24 włącznie,
20. Zabrska,
21. Wojciechowskiego do ul. Pośpiecha i Labusa, czyli numery parzyste od 2 — 16 i strona ulicy o numerach nieparzystych do nr. 7 włącznie,
22. Chorzowska (dawniej Bytomska) część wschodnia, czyli numery parzyste od 18 do 112 włącznie i numery nieparzyste od 21 do 121.

Deputacja Szkolna w związku ze swą uchwałą z dnia 18 grudnia 1934 r. wyraziła życzenie, by w gmachu tym utworzono dwie odrębne szkoły męską i żeńską. Gdyby to natomiast nie było możliwem, wówczas prosiła Deputacja Szkolna, by conajmniej w klasach wyższych, t. j. od V począwszy tworzono oddzielnie klasy męskie wzgl. żeńskie tak, by w najbliższych latach można było po opróżnieniu gmachu szkolnego przy ul. Stawowej przez szkoły mniejszościowe pomieścić tam jedną ze szkół męską wzgl. żeńską.

4) **Rejon szkoły im. Ks. Józefa Poniatowskiego (koedukacyjna) w Katowickiej Hałdzie przy ul. Mikołowskiej 141 i 143:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bugli,
2. Boczna,
3. Brynowska część północna,
4. Kochłowicka wyłącznie domków przy torze kolejowym (kierunek Katowice—Brynów),
5. Ligocka część północna górna numery nieparzyste od 1 do 29 i numery parzyste od 4 do 16 (do granicy dzielnicy I),
6. Mikołowska od nr. 71 począwszy,
7. Pola część północna numery od 1 do 17 i numery od 27 do 32,
8. Parkowa,
9. Rycerska,
10. Szybowa,
11. Katowicka Hałda.

5) **Rejon szkoły powszechnej z pomieszczeniem w gmachu szkoły wydziałowej męskiej przy ul. Szkolnej nr. 9, przy czym szkoła na razie ma być koedukacyjną:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bankowa,
2. Damrota część północna od toru kolejowego, czyli od nr 2—8 włącznie,
3. Dyrekcyjna,
4. Francuska część północna od toru kolejowego, czyli numery nieparzyste od 1—11 włącznie i numery parzyste od 2—10 włącznie,
5. Górnicza,
6. Jana,
7. Plac Mariacki,
8. Mariacka,
9. Mielęckiego,
10. Moniuszki,
11. Pawła,
12. Piastowska,
13. Piłsudskiego do ul. Górniczej i Damrota włącznie, czyli numery nieparzyste od 1—37 włącznie i numery parzyste od 2—40 włącznie,
14. Plac Marszałka Piłsudskiego część wschodnia i południowa, czyli od nr 10 do 13 włącznie,
15. Pocztowa,
16. Stanisława,
17. Starowiejska,
18. Szkolna,

19. Teatralna,
20. Wodna,
21. Zamkowa część wschodnia numery nieparzyste.
22. Pierackiego,
23. Dwór Marii,
24. Dworcowa.

Przedstawiciel Kościoła rzymsko-katolickiego wyraził życzenie, by przy następnym podziale wyodrębniono wyznania katolickie i ewangelickie i by dla poszczególnych wyznań utworzono osobno szkoły.

6) **Rejon szkól: męskiej im. Adama Mickiewicza przy ul. Wolności 6 i żeńskiej im. św. Barbary przy ul. Wolności 4:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bończyka,
2. Domy Nadgórników,
3. Francla,
4. Franciszka,
5. Górna,
6. Grabonia,
7. Szyb Hugona,
8. Katowicka,
9. Kraszewskiego,
10. Kowalska,
11. Kop. Karolina,
12. Krakusa,
13. Klasztorna,
14. Koraszewskiego,
15. Koszutka I i III,
16. Ludwika,
17. Leopolda,
18. Markiefki,
19. Mieroszewskiego,
20. Nowa,
21. Normy,
22. Peowiaków (Ferdynanda),
23. Piotra,
24. Polna (Koszutka),
25. Ryszarda,
26. Stefana,
27. Plac Stefana,
28. Sztygarska,
29. Wolności,
30. Węglana,
31. Żogały,

7) **Rejon szkół: żeńskiej im. Królowej Jadwigi i męskiej z pomieszczeniem w gmachu szkolnym przy ul. Bogucickiej 4:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bogucicka,
2. Cynkowa,
3. Czarnieckiego,
4. Czecha,
5. Długa,
6. Drzewna,
7. Floriana,
8. Hołubki,
9. Karola,
10. Krakowska do Staszica włącznie, czyli numery nieparzyste od 1—79 i numery parzyste od 2—92 włącznie,
11. Łokietka,
12. Miarki,
13. Murckowska,
14. Nad Potokiem,
15. Niedurnego,
16. Ogrodowa,
17. Posia,
18. Paderewskiego,
19. Piaskowa,
20. Popiela,
21. Rawy,
22. Reja,
23. Rejtana,
24. Równoległa,
25. Szyb Bożego Narodzenia,
26. Waleriana,
27. Żółkiewskiego,
28. Huta Kunegundy,
29. Graniczna numery nieparzyste od 1—13 włącznie i numery parzyste od 2—12 włącznie, czyli część północna od toru kolejowego,
30. Lubeckiego,
31. Piłsudskiego numery nieparzyste od 43—71 włącznie i numery parzyste od 42—70 włącznie, czyli część od ulicy Damrota i ulicy Górniczej.

8) **Rejon szkoły im. Jana III. Sobieskiego przy ul. Staszica 2 (szkoła koedukacyjna):**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Agnieszki Amandy,
2. Braci Stawowych,
3. Burowiecka,

4. Ferrum,
5. Hallera,
6. Hutnicza,
7. Krakowska od ul. Staszica począwszy, czyli numery nieparzyste od 81 i numery parzyste od 94 do granicy miasta.
8. Kunegundy,
9. Lenartowicza,
10. Łączna,
11. Marcinkowskiego,
12. Porcelanka,
13. Staszica,
14. Szeroka,
15. Wyspiańskiego,

9) Rejon szkoły im. Karola Miarki (koedukacyjna) przy ul. Sportowej 4:

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Szyb Bedera,
2. Chorzowska część zachodnia od nr 151 do 217 i od nr 160 do 216,
3. Dębowa część południowa, czyli numery nieparzyste od 1—57 i numery parzyste od 2—62 włącznie,
4. Dębska,
5. Dąb Kolonia,
6. Lipowa,
7. Sośnina kol.,
8. Sportowa,
9. Stęślickiego,
10. Szpitalna,
11. Wąska,
12. Złota,
13. Żelazna,
14. Studzienna.

10) Rejon szkoły im. Zygmunta Krasińskiego (koedukacyjna) przy ul. Agnieszki nr. 2:

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Agnieszki,
2. Dębowa część północna numery nieparzyste od 59 — 105 i numery parzyste od 64 — 96 włącznie,
3. Krzyżowa,
4. Seydy,
5. Wiejska,

11) **Rejon szkół: męskiej im. Jana Kochanowskiego przy ul. Wojciechowskiego 99 a i żeńskiej im. Tadeusza Rejtana przy ul. Wojciechowskiego 53 i 53 a:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Anioła,
2. Becka,
3. Janasa,
4. Marcina,
5. Macieja,
6. Narutowicza,
7. Pośpiecha,
8. 18-go Sierpnia,
9. Wojciechowskiego numery parzyste od 20 do 64 włącznie i numery nieparzyste od 11 do 57 włącznie, czyli do ulicy Anioła i Janasa,
10. Zarębskiego,
11. Labusa,
12. Badury.

12) **Rejon szkół: męskiej im. Józefa Lompy przy ul. Wojciechowskiego 107 i żeńskiej im. Juliusza Słowackiego przy ul. Michała Wolskiego 3:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bocheńskiego,
2. Gminna,
3. Focha,
4. Kupca,
5. Limanowskiego,
6. Pokoju,
7. Ks. Roboty,
8. Szeptyckiego,
9. Strzybnego część wschodnia,
10. Wolnego,
11. Wolskiego,
12. Wojciechowskiego numery parzyste od 66 do 146 i numery nieparzysete od 59 do 139 włącznie, czyli do ul. Limanowskiego,
13. Zamułkowa.

13) **Rejon szkoły im. Ignacego Mościckiego (koedukacyjna) na kolonii im. Prezydenta Mościckiego:**

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Bederowiec kolonia,
2. Lisa,
3. Mościckiego kolonia,

4. Obroki kolonia,
5. Strzybnego część zachodnia,
6. Wilsona,
7. Wojciechowskiego od ul. Limanowskiego do końca, czyli numery nieparzyste od 141 i numery parzyste od 148 począwszy,

14) Rejon szkoły im. Ks. Damrota (koedukacyjna) w Załęskiej Hałdzie przy ul. Bocheńskiego 90:

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Kolonia Wujek,
2. Załęska Hałda,
3. Pola część południowa, czyli od nr. 19 — 23 włącznie,
4. Kochłowicka (domki przy torze).

15) Rejon szkoły im. Tadeusza Kościuszki (koedukacyjna) w Brynowie:

Do rejonu tego przydziela się ulice:

1. Brynowska część południowa,
2. Brynów dwór,
3. Dworska,
4. Lubiny,
5. Kępowa część wschodnia,
6. Kłodnicka część wschodnia,
7. Rolna,
8. Tor wyścigowy.

16) Rejon szkół: męskiej im. Stanisława Staszica i żeńskiej w Katowicach-Ligocie przy ul. Hetmańskiej:

Z obecnie istniejących dwu szkół koedukacyjnych tworzy się odrębną szkołę męską i żeńską. Do rejonu tych szkół należą ulice:

1. Dzierżona,
2. Emerytalna,
3. Franciszkańska,
4. Grzyszki,
5. Hetmańska,
6. Kępowa część zachodnia,
7. Kłodnicka część zachodnia,
8. Klasztorna,
9. Kredytowa,
10. Kolejarska,
11. Książęca,
12. Ligocka numery nieparzyste od 31 wzwyż i numery parzyste od granicy dzielnicy I.,
13. Panewnicka,

14. Przesmyk,
15. Polna,
16. Stroma,
17. Szadoka,
18. Średnia,
19. Tomasza,
20. Towarowa,
21. Wodospady,
22. Zagrody,
23. Załęska,
24. Zgody.

SPIS
naczelników obwodowych i zastępców

Dzielnica I. (Stare Miasto).

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
1	Rynek 1—13, ul. Teatralna cała, ul. Zamkowa 1—5, ul. Moniuszki, ul. Piastowska, ul. M. Piłsudskiego 1—11 i 2—12, ul. Pocztowa 1—3 i 2, ul. Dyrekcyjna 9—11 i 8—10, ul. Mielęckiego 1—3 i 2—4.	Dutkiewicz Wojciech zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 10.	Szyszka Nikodem zam. przy ul. Dąbrowskiego 5,
2	ul. Poprzeczna cała, ul. św. Jana, ul. Dworcowa, ul. Dyrekcyjna 1—7 i 2—8, ul. Mielęckiego 5—11 i 6—12, ul. Mariacka 2—4 i 1—3.	Świętochowski Kazimierz zam. przy ul. św. Jana nr 4,	Świętochowski Józef zam przy ul. św. Jana nr 4.
3	ul. Pocztowa 5—18 i 6—17, ul. Wawelska 4—6 i 3—5, ul. Stawowa 16—24 i 19—21	Smoczyk Jan zam. przy ul. 3-go Maja nr 7,	Kończak Kazimierz zam. przy. ul. św. Jana nr 1.
4	ul. 3-go Maja 1—15 i 2—30, ul. Stawowa 1—17 i 2—14, ul. Wawelska 2 i 1, ul. Mickiewicza 1—11 i 2—22, ul. Młyńska 1—25 i 19—21.	Czaplicki Stefan zam. przy ul. Młyńskiej nr 37.	Skiba Ernest zam. przy ul. Młyńskiej nr 37.
5	ul. Mickiewicza 13—17 i 32—36, ul. Szopena 2—18 i 5—11 gmach P. K. O., ul. Słowackiego 2—18 i 9—29, ul. Opolska 1—3 i 2—4, ul. Piotra Skargi.	Szramowski Jerzy zam. przy ul. Słowackiego 27,	Bräuer Amand zam. przy ul. Słowackiego 27.
6	ul. 3-go Maja od 17—33 i 32—42, ul. Słowackiego 20—30 i 31—45, ul. Młyńska 27—45 i 16—22, ul. Matejki.	Strzałkowski Władysław zam. przy ul. 3-go Maja nr 34,	Gidaszewski Antoni zam. przy ul. 3-go Maja 34.
7	ul. Sokolska 4—10 i 3—13, ul. Opolska 5—13 i 6—10, ul. Zabrska cała, ul. Sobieskiego 1—11 i 4—10, ul. Mickiewicza do końca od nr 38.	Zambok Jan zam. przy ul. Szopena nr 1,	Rostek Franciszek zam. przy ul. Sokolskiej nr 9.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
8	Plac Wolności 1—16, ul. Sokolska 1—2, ul. Sądowa, ul. Gliwicka 1—9, i 2—10, ul. Sobieskiego 13—27 i 20—26.	Czupała Franciszek zam. przy ul. 3-go Maja Gimnazium żeńskie,	Schwaen Artur zam. przy placu Wolności 7.
9	ul. Gliwicka od 11 do końca od 12 do końca, ul. Dąbrówki cała, ul. Opolska 15—51.	Sowa Szczepan zam. przy ul. Sobieskiego 11.	Goraus Franciszek zam. przy ul. Gliwickiej nr 5.
10	ul. Marsz. Piłsudskiego od 14—26 i 13—31, ul. Szkolna, ul. Bankowa, ul. Starowiejska, ul. Stanisława 1—5 i 2—6.	Broda Ludwik zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego nr 13.	Broda Leopold zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 13.
11	ul. Mariacka od 4 i 5 do końca, ul. tylna Mariacka cała, ul. Stanisława 8—10 i 7—11, plac Mariacki.	Czora Alfons zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 21.	Przykleng Józef t zam. przy ul. Stanisława 6.
12	ul. Marsz. Piłsudskiego 28—40 i 33—43, ul. św. Pawła cała, ul. Wodna cała, ul. Górnicza cała,	Płonecka Tomasz zam. przy ul. Wodnej 6.	Wacławek Herbert zam. przy ul. św. Pawła nr 14.
13	ul. Marsz. Piłsudskiego 42—70 i 45—71, ul. Lubeckiego cała, ul. Graniczna cała,	Borys Stefan zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 28a.	Kędzior Jan zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 47.
14	ul. Krasińskiego cała, ul. Szafranka, ul. Zacisze, ul. Wojewódzka 50—60 i 31—45, ul. Francuska cała.	Lubojański Józef zam. przy ul. św. Jacka nr 11.	Greif Józef zam. przy ul. Krasińskiego 65.
15	ul. Wojewódzka 16—48 i 15—29, ul. Krótka, ul. Lompy cała, ul. Podgórna cała, ul. Dąbrowskiego 10 i 16 i 9—17, ul. Sienkiewicza 2—16 i 1—19, ul. Ks. Damrota i ul. św. Jacka.	Dolata Franciszek zam. przy ul. Sienkiewicza nr 9.	Ruda Wincenty zam. przy ul. Sienkiewicza 16.
16	ul. Powstańców 40—50 i 39—57, ul. Juliusza Ligonia 55, ul. Plebiscytowa 37—39 i 30—66, ul. Król. Jadwigi 4, ul. Sienkiewicza 34—72 i 35—45, ul. Rybnicka cała.	Rokus Augustyn zam. przy ul. Król. Jadwigi nr 6.	Kionka Paweł zam. przy ul. Juliusza Ligonia 31.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
17	ul. Jagiellońska 8—28 i 5—21 i 36—38, ul. Plebiscytowa 14—28 i 21—35, ul. Juliusza Ligonia 22—40 i 23—33, ul. Król. Jadwigi 2, ul. Sienkiewicza 18—32 i 21—33.	Śpiewak Innocenty zam. przy ul. Plebiscytowej 14.	Szmiegel Jan zam. przy ul. Jagiellońskiej 36.
18	ul. Wojewódzka 2—14 i 1—13, ul. Plebiscytowa 1—19 i 2—12, ul. Dąbrowskiego 2—8 i 1—7.	Lamla Maksymilian zam. przy ul. Wojewódzkiej 16.	Kosterka Teodor zam. przy ul. Wojewódzkiej 11.
19	ul. Kochanowskiego 1—13 i 2—14, ul. Kościuszki 2—20 i 3—13, ul. Konopnickiej, ul. Andrzeja 1—9 i 2—8.	Nowak Franciszek zam. przy ul. Andrzeja nr 9.	Wojtynek Alfons zam. przy ul. Kościuszki nr 5.
20	Plac Miarki 1—8, ul. Kościuszki 15—33 i 22—34, ul. Jagiellońska 2—6 i 1—3, ul. Wita Stwosza cała, ul. Juliusza Ligonia 16—20, ul. Konckiego, ul. Reymonta.	Wojciechowski Tomasz zam. przy ul. Kościuszki nr 27.	
21	ul. Kościuszki 35—61 i 36—54, ul. Powstańców 2—12 i 1—3, ul. Jordana 2, ul. Rymera 1—2, ul. Polna cała, ul. Poniatowskiego 32—34, ul. Astrów.	Majcherek Józef zam. przy ul. Kościuszki nr 34.	Skrzypek Ludwik zam. przy ul. Kościuszki nr 38.
22	ul. Batorego 1—9 i 2—10, ul. Krzywa cała, ul. Andrzeja 11—33 i 10—28, ul. Wandy 1—9 i 2—22.	Majnusz Alfons zam. przy ul. Andrzeja nr 31.	Wyczyszczok Józef zam. przy ul. Wandy 9.
23	ul. Żwirki i Wigury 1—25 i 2—28, ul. Kopernika 1—9 i 2—24, ul. Styczyńskiego, ul. Drzymały cała, ul. Wandy 37—43 i 30—36, ul. Kilińskiego 16—26 i 5—9, ul. Stalmacha 16—22 i 7 do końca.	Czarnecki Tadeusz zam. przy ul. Żwirki i Wigury 17.	Czarnecka Władysł. zam. przy ul. Żwirki i Wigury 17.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
24	ul. Kilińskiego od 11 do końca i od 28 do końca, ul. Kościelna, ul. Poniatowskiego od koszar policyjnych do nr 30 i nowo wybudowane domy i wille, ul. Gen. Zajączka i nowo wybudowane domy przy ul. Jordana.	Krawczyk Józef zam. przy ul. Poniatowskiego nr 16.	Koza Józef zam. przy ul. Poniatowskiego nr 16.
25	ul. Mikołowska 1—13 i 2—10, ul. Kordeckiego cała, ul. Kamienna cała, ul. Kozielska 1—5 i 2—4.	Wojtkowiak Franciszek zam. przy pl. Dr Rostka nr 3.	Marketon Maks zam. przy ul. Kozielskiej 10.
26	Plac Mikołowski, ul. Fabryczna cała, ul. Kozielska od nr 7 i 6 do końca, ul. Raciborska 9—13.	Dyrektor Sobota rzeźnia miejska.	Wojcik Jan zam. przy placu Dr Rostka nr 2.
27	ul. Mikołowska 15—41 i 12—28, ul. Stalmacha 1—5, ul. Raciborska 15—29 i 18—36, ul. Strzelecka 1—19 i 2—6, ul. Bielska, ul. Koszarowa, ul. Raciborska 31 i 38 do końca.	Śniegocki Józef zam. przy ul. Raciborskiej.	Gawlik Wiktor zam. przy ul. Raciborskiej (nowe bloki)
28	ul. Mikołowska 43—55 i 30 i 52, ul. św. Barbary cała,, ul. Bart. Głowackiego cała, ul. Skalna 1—5, baraki policyjne, nowy dom uchodźców, ul. Poniatowskiego 1—13, domy hutników huty Marty, ul. Mikołowska przedł. od nr. 25—32.	Kasprzak Kazimierz, zam. przy ul. Mikołowskiej nr 55.	Ścierski Paweł zam. przy ul. Mikołowskiej 47.
29	Dawny obszar Katowickiej Hałdy bez domów hutników obejmujące ulice Mikołowską, Wincentego Pola, Parkową, ul. Kochłowicką, Edwarda Bugli, Boczną, Szybową, Rycerską, Ligocką 1—10. Fabryka Kołłontay, dwór Brynów.	Górny Stefan zam. przy ul. Wincentego Pola.	Poloczek Paweł zam. przy ul. Mikołowskiej 87.

Obwód	Obejmuje ulice	Imię i nazwisko naczelnika obwodowego	Imię i nazwisko zast. naczelnika obwodowego
30	Karbowa, cegielnia, Schalscha, Grünfeld, Muchowiec, Nyc, i wszystkie domy za Parkiem Kościuszki, restauracja Noglik, lotnisko.	Mandla Paweł zam. przy ul. Karbowa nr. 35.	Walla Teodor zam. przy ul. Karbowa nr 51.
31	ul. Zamkowa 5 do końca ul. Bytomska do granicy dzieln. I., warsztatów pomocniczych, Koszutka, szosa do Wełnowca, Dwór Marii i dawniejszy barak dla chorób zakaźnych.	Szczepaniak Wincenty zam. przy ul. Piastowskiej 9.	
	Dzielnica II. (Bogucice-Zawodzie).		
32	ul. Ferdynanda, Kopalnia Ferdynand, domy urzędnicze i cegielnia.	Urdson Tomasz zam. przy ul. Sztygarskiej nr 2.	Sitko Józef zam. przy ul. Sztygarskiej nr 2.
33	ul. Krakowska 1—21 i 2—22, ul. Reja, ul. Drzewna, ul. Ogrodowa, ul. Miarki, ul. Popiela, ul. Równoległa, ul. Paderewskiego szyb Christnacht, ul. Długa i ul. Rejtana.	Posz Aleksander zam. przy ul. Krakowskiej nr 22.	Drańko Gabriel zam. przy ul. Krakowskiej nr 9.
34	ul. Krakowska od 23—39 i 24—48, ul. Bogucicka od 1—5 i 2—4, ul. Czecha, ul. Floriana, ul. Czarneckiego, ul. Karola, ul. Króla Łokietka.	Lis Piotr zam. przy ul. Czecha 6.	Holona Józef zam. przy ul. Krakowskiej 59.
35	ul. Krakowska od 41—73 i 66—86, ul. Rawy, Murckowska, ul. Waleriana, ul. Gabriela Hołubki, ul. Piaskowa, ul. Nad Potokiem.	Klaputek Ludwik zam. przy ul. Krakowskiej nr 50.	Wierzbicki Jan zam. przy ul. Krakowskiej 68.
36	ul. Krakowska od 75—93 i 88—106, ul. Józefa Hallera 1—3 i 2—4, ul. Niedurnego, ul. Posia, ul. Agnieszki Amandy, Leśniczówka, huta Ferrum, ul. Żółkiewskiego.	Arhipów Aleksander zam. przy ul. Krakowskiej nr 91.	Pisarek Józef zam. przy ul. Krakowskiej 88.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
37	ul. Krakowska od 95 do końca i od 108 do końca, ul. Kunegundy, ul. Marcinkowskiego, ul. Skośna, ul. Braci Stawowych, ul. Szeroka 27 i 29.	Pietras zam. przy ul. Krakowskiej 125.	Mocko Franciszek zam. przy ul. Kunegundy nr 9.
38	ul. Józefa Hallera od 5 do końca i 4 do końca od ul. Szerokiej, ul. Wyspiańskiego, ul. Lenartowicza, ul. Burowieska, ul. Szeroka 1—5 i 2—6.	Bohynek zam. przy ul. Józefa Hallera 31.	Broda Augustyn zam. przy ul. Józefa Hallera 20.
39	ul. Ferdynanda od Kopalni Ferdynand, ul. Ryszarda, ul Sztygarska, Szyb Ryszarda, ul. Nowa, ul. Miarki od 1—19 i 2—28.	Kierek Emanuel zam. przy ul. Markiefki nr 10.	Bartecko Alojzy zam. przy ul. Markiefki nr 20.
40	ul. Markiefki od 21—47 i 30—50, ul. Wolności od 10—33, ul. Franciszka, ul. Edwarda, ul. Żogały, ul. Kowalska, ul. Grabonia, ul Krakusa, Droga Węglana, ul. Koraszewskiego, ul. Francla od 1—25.	Michalik Erwin zam. przy ul. (Droga Węglana) Mieroszewsk. nr 2.	Koniarek zam. przy ul. Franciszka nr 4.
41	ul. Markiefki od 52 do końca i od 49 do końca, ul. Piotra, ul. Normy, ul. Klasztorna, ul. Mieroszewskiego, ul. Wolności 1—10.	Mżyk Alojzy zam. przy ul. Markiefki nr 61.	Kapłonek Robert zam. przy ul. Katowickiej nr 5.
42	ul. Katowicka od 1 do końca, plac Stefana, ul. Francla, od 25—33, ul. Ks. Bończyka, ul. Kraszewskiego, ul. Górna, ul. Stefana, ul. Wełnowska i Szyb Hugona.	Gorol Karol zam. przy ul. Kraszewskiego 1.	Daniel Józef zam. przy ul. Katowickiej nr 7.
43	ul. Ludwika cała, szyb Ludwika, ul. Leopolda cała i kolonia św. Jana.	Kempa Jan zam. przy ul. Katowickiej 10.	Desaga Oskar zam. przy ul. Katowickiej nr 4.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
44	ul. Wojciechowskiego 1—7 i 2—16, ul. Ks. Pośpiecha, ul. Narutowicza, ul. 18-go Sierpnia, ul. Beka i domki za koleją włącznie Bugli.	Jesionek Wiktor zam. przy ul. Narutowicza 14.	Grolik Paweł zam. przy ul. Beka 8.
45	ul. Wojciechowskiego 9—51 i 18—56, ul. Marcina, ul. Macieja, ul. Zarębskiego, ul. Ledóchowskiego.	Mielczarski Stefan zam. przy ul. Wojciechowskiego 58.	Ogierman Wiktor zam. przy ul. Marcina 1.
46	ul. Wojciechowskiego 53—75 i 58—84a, ul. Janasa, ul. Anioła, ul. Generała Szeptyckiego, ul. Gminna.	Długiewicz Franciczek zam. przy ul. Wojciechowskiego 74.	Czaja Alojzy zam. przy ul. Janasa.
47	ul. Wojciechowskiego 77—101 i 86—112, ul. Pokoju, ul. Bocheńskiego, ul. Wolnego.	Gajdzik Wilhelm zam. przy ul. Wojciechowskiego 92.	Pradella Feliks zam. przy ul. Pokoju 3.
48	ul. Wojciechowskiego 103—139 i 114—146, ul. Wolskiego, ul. Księdza Strzybnego, ul. Ks. Roboty, ul. Jana Kupca, ul. Marszałka Focha, ul. Limanowskiego.	Jerchel Jan zam. przy ul. Wilsona nr 19.	Przybyła Franciszek zam. przy ul. Limanowskiego.
49	ul. Wojciechowskiego 141—148, do końca, ul. Lisa, ul. Wilsona.	Strzoda Paweł zam. przy ul. Wojciechowskiego 151.	Grzelak Seweryn zam. przy ul. Limanowskiego 20.
50	Obroki, Kopalnia Kleofas i Kolonia im. Prezydenta Mościckiego.	Jacek Paweł zam. przy ul. Kolonia Mościckiego.	Mańka Paweł zam. przy ul. Kolonia Mościckiego.
51	Załęzka Hałda 38 do końca i szyb Schwarzfelda.	Piech Franciszek zam. przy ul. Załęska Hałda 54.	Falkus Józef zam. przy ul. Załęska Hałda nr 60.
52	Załęska Hałda 1—37 i Kolonia Wujek cała.	Mroncz Karol Załęska Hałda 5.	Szmiegel Aleksander Załęska Hałda 7.
53	ul. Labusa, huta Baildon, ul. Katowicka, od 27 do końca kop. Eminencja, fabryka papy, ul. Żelazna, ul. Stęślickiego.	Skrzypulec Antoni zam. przy ul. Wąskiej nr 3.	Wienckel Emanuel zam. przy ul. Wąskiej nr 3.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
54	ul. Katowicka od 1—25 włącznie ul. Chorzowska, ul. Dębska, ul. Złota, ul. Lipowa, ul. Wąska, ul. Dębowa 1—25 i 2—28, Sośnina, ul. Sportowa.	Magiera Ludwik zam. przy ul. Chorzowskiej 5.	Jantos Karol zam. przy ul. Chorzowskiej 15.
55	ul. Dębowa 27—67 i 30—68, ul. Wiejska, ul. Szpitalna i ul. Studzienna.	Rusecki Faustyn zam. przy ul. Dębowej nr 54.	Chruszcz Antoni, zam. przy ul. Dębowej nr 54.
56	ul. Dębowa od 69 i 70 do końca, ul. Zygmunta Seydy, ul. Krzyżowa, ul. Agnieszki.	Kosz Piotr zam. przy ul. Dębowej nr 54.	Banduch Józef zam. przy ul. Wiejskiej nr 7.

Dzielnica IV. (Ligota-Brynów).

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
57	Wszystkie domy po lewej stronie kolei do Kochłowic t. j. dworzec Katowice - Ligota, ul. Franciszkańska, ul. Panewnicka, ul. Książęca i większa część ul. Ligockiej od 102 do końca i 123 do końca.	Krzemień Jan zam. przy ul. Franciszkańskiej 15.	Pinocy Ryszard zam. przy ul. Panewnickiej 21.
58	Wszystkie domy między koleją do Kochłowic i szosą do Katowic a więc: Szadoka, Załęska, ul. Ligocka.	Nickel Emil zam. przy ul. Załęskiej nr. 33.	Masteja Jan zam. przy ul. Załęskiej nr 6.
59	Wszystkie domy po prawej stronie kolei i od mostu kolejowego po prawej stronie szosy do Katowic t. j. ul. Kredytowa, ul. Hetmańska, ul. Grzyśki, Kłodnicy i ul. Ligocka 10—100 i 11—121.	Świtała Augustyn zam. przy ul. Hetmańskiej 26.	Niewiadomski Grzegorz zam. przy ul. Hetmańskiej nr 23.
60	Wszystkie domy na terenie dawn. Brynów t. j. ul. Brynowska, ul. Rolna. ul. Kępowa, ul. Lubiny, ul. Dworska, Wodospady i ul. Kłodnicy.	Singer Ernest zam. przy ul. Brynowskiej 25.	Lehman Feliks zam. przy ul. Brynowskiej 19.

Rok obrachunkowy 1935-36.

Księga inwentarzowa

Dział „A“.

Grupa	Nr pozycji	Aktywa	Wartość		Uwagi i objaśnienia
			Suma pozycji zł	Suma grup zł	
1	2	3	4	5	6
I		Nieruchomości			
	1	Budowle	27 864 200,—		
	2	Place zabudowane . .	14 575 780,—		
	3	Place budowlane niezabudowane	7 072 482,—		
	4	Parki	1 653 400,—		
	5	Inne grunta	558 300,—		
	6	Tereny leśne	—		
	7	Przestrzenie wodne . .	—		
	8	Słupy ogłoszeniowe, szalety publiczne i t. p. urządzenia	129 800,—		
	9	Sieć wodociągowa . . .	3 358 092,28		
	10	Sieć kanałowa	8 638 518,88		
	11	Sieć elektryczna w Brynowie	72 861,93	63 923 435,09	
II		Inwestycje w budowie			
	1	Budowa hali targowej .	856 458,81		
	2	„ 3 bloków mieszkalnych w dz. II,	148 564,33		
	3	„ 5 bloków mieszkalnych w dz. II,	275 162,14		
	4	„ zakładu kąpielowego na Bugłowiźnie.	1 075 595,31		
	5	Skanalizowanie dzielnicy Dąb	192 167,57	2 547 948,16	
III		Ruchomości			
	1	Inwentarz żywy . . .	48 865,32		
	2	Tabor	451 826,49		
	3	Inne ruchomości . . .	2 657 845,91	3 158 537.72	
IV		Aktywa przedsiębiorstw komunalnych			
	1	Rzeźnia Miejska . . .	—	4 993 576,77	
		do przeniesienia:	—	74 623 497.74	

Grupa	Nr pozycji	Pasywa	Wartość — Suma pozycji zł	Wartość — Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
7	8	9	10	11	12
I		Długi długoterminowe			
	1	Długi hipoteczne . . .	21 644,04		
	2	Długi obligacyjne . . .	—		
	3	Inne długi długoterminowe	12 744 022,14	12 765 666,18	
II		Pasywa przedsiębiorstw komunalnych			
	1	Rzeźnia Miejska . . .	—	922 499,12	
III		Pasywa fundacyj	—	—	
IV		Długi krótkoterminowe	—	—	
		do przeniesienia:	—	13 688 165,30	

Grupa	Nr pozycji	Aktywa	Wartość Suma pozycji zł	 Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	5	3	4	5	5
		z przeniesienia:	—	74 623 497,74	
V		Aktywa fundacyj			
	1	Fundacja dawn. Tow. „Verein der Kunst und Wissenschaft“ dla przemysł. szk. dokszt.	1 476,96		
	2	Fundacja nadradcy górn. Lehmanna dla szkół ludowych	702,27		
	3	Fundacja jubileuszowa dla liceum	1 074,36		
	4	Fundacja Dr. Hacksa dla wyższej szkoły realnej	449,69	3 703,28	
VI		Materiały i zapasy . .	—	1 193 498,72	
VII		Lokaty			
	1	Sumy hipoteczne . . .	239 788,36		
	2	Papiery wartościowe .	2 463 776,15	2 703 564,51	
VIII		Sumy komunalne w kasach innych związków komunalnych oraz w kasach urzędów skarbowych	—	—	
IX		Pozostałości czynne na rachunkach bieżących w instytucjach finans.			
	1	P. K. O., Oddział w Katowicach	18 073,50		
	2	Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Katowicach	222 272,56		
	3	Państwowy Bank Rolny Oddz. w Katowicach	548 316.58		
	4	M. K. K. O. w Katowicach	6 533,54	795 196,18	
X		Kasa	—	162 415.48	
		do przeniesienia:	—	79 481 875,91	

Grupa	Nr pozycji	Pasywa	Wartość: Suma pozycji zł	Wartość: Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
7	8	9	10	11	12
		z przeniesienia:	—	13 688 165,30	
V		Sumy przechodnie			
	1	Sumy skarbowe . . .	15 251,80		
	2	Sumy związków komunalnych	719 663,85		
	3	Sumy innych instytucyj	68 494,58	803 410,23	
VI		Fundusze specjalne			
	1	Fundusze miasta . . .	4 034 442,18		
	2	Rzeźnia Miejska . . .	159 739,88	4 194 182,06	
VII		Inne pasywa	—	—	
VIII		Deponenci	—	812 809,43	
IX		Majątek związku komunalnego			
	1	Majątek Rzeźni Miejsk.	3 911 337,77		
	2	Majątek fundacyj . .	3 703,28		
	3	Czysty majątek związku komun.	61 185 101,22	65 100 142,27	W sumie czystego majątku komunalnego mieści się nadwyżka budżetowa za rok 1935-36 w sumie 423 783,20 zł.
		do przeniesienia:	—	84 598 709,29	

Grupa	Nr pozycji	Aktywa	Wartość		Uwagi i objaśnienia
			Suma pozycji zł	Sumy grup zł	
1	2	3	4	5	7
		z przeniesienia	—	79 481 875,91	
XI		Inne aktywa			
	1	Zaliczki zwrotne . . .	122 017,58	—	
	2	Zaliczki budżetowe . .	152 091,19		
	3	Fundusze ulokowane w inwestycjach finansow.	4 034 442,18	4 308 550,95	
XII		Depozyty walorowe . .	—	808 282,43	
		Suma stanu czynnego	—	84 598 709,29	
		Należności względne:			
		1. Różni za gwarancje udzielone		1 610 000, -	
		2. Gwarancje przyjęte .		—	
			—	1 610 000,—	

Grupa	Nr pozycji	Pasywa	Wartość Suma pozycji zł	Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
7	8	9	10	11	12
		z przeniesienia	—	84 598 709,29	
		Suma stanu biernego	—	84 598 709,29	
		Zobowiązania względne:			
		1. Gwarancje udzielone .		1 610 000,—	
		2. Różni za gwarancje .		—	
			—	1 610 000,—	

Zestawienie porównawcze bilansu za rok 1935/36 z bilansem roku poprzedniego (1934/35).
(Księga inwentarzowa „Dział A.“)

	Grupa	Zamknięcie za rok 1934-35 (31. 3. 1935 r.) zł	Zamknięcie za r. 1935-36) (31. 3- 1936 r.) zł	Więcej zł	Mniej zł
	Stan czynny.				
I	Nieruchomości	62 135 805,26	63 923 435,09	1 787 629,83	—
II	Inwestycje w budowie	1 890 617,33	2 547 948,16	657 330,83	—
III	Ruchomości	3 571 516,66	3 158 537,72	—	412 978,94
IV	Aktywa przedsiębiorstw komunalnych	4 949 876,86	4 993 576,77	43 699,91	—
V	Aktywa fundacyj	2 632,49	3 703,28	1 070,79	—
VI	Materjały i zapasy	945 924,02	1 193 498,72	247 574,70	—
VIi	Lokaty	2 666 944,03	2 703 564,51	36 620,48	—
VIII	Sumy komunalne w kasach innych związków komunalnych oraz w kasach urzędów skarbowych	—	—	—	—
IX	Pozostałości czynne na rachunkach bieżących w instytucjach finansowych	1 059 065,79	795 196,18	—	203 869,61
X	Kasa	189 054,23	162 415,48	—	26 638,75
XI	Inne aktywa	4 704 552,32	4 308 550,95	—	396 001,37
XII	Depozyty walorowe	698 640.10	808 282,43	109 642,33	—
		82 814 629,09	84 598 709,29	2 883 568,87	1 099 488,67
			— 82 814 629,09	— 1 099 488 67	
			1 784 080,20	1 784 080,20	

	Grupa	Zamknięcie na r. 1934-35 (31. 3 1935 r.) zł	Zamknięcie za r. 1935-36 (31. 3 1935 r.) zł	Więcej zł	Mniej zł
	Stan bierny.				
I	Długi długoterminowe	12 174 482,30	12 765 666,18	591 183,88	—
II	Pasywa przedsiębiorstw komunalnych .	961 535,13	922 499,12	—	39 036,01
III	Pasywa fundacyj	—	—	—	—
IV	Długi krótkoterminowe	—	—	—	—
V	Sumy przechodnie	862 986,47	803 410,23	—	59 576,24
VI	Fundusze specjalne	4 640 911,13	4 194 182,06	—	446 829,07
VII	Inne pasywa	—	—	—	—
VIII	Deponenci	700 640,10	812 809,43	112 169,33	—
IX	Majątek związku komunalnego . . .	63 474 073,96	65 100 142,27	1 626 068,31	—
		82 814 629,09	84 598 709,29	2 329 421,52	545 341,32
			—82 814 629,09	— 545 341,32	
			1 784 080 20	1 784 080,20	

Załącznik nr 6

Główne zestawienie

do sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Katowic za rok rachunkowy 1935/36.

Budżet Administracyjny.

Rozdział	Budżetu §	Budżetu poz.	Treść według budżetu	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonania budżetu zł	Różn. pom. sum. rubr. 5 i 6 więcej zł	Różn. pom. sum. rubr. 5 i 6 mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Wydatki zwyczajne				
			Dział I. Zarząd ogólny	2 208 612,91	2 116 541,33	—	92 071,58
			„ II. Majątek komunalny	375 800,—	352 568,13	—	23 231,87
			„ III. Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	—	—
			„ IV. Spłata długów	1 161 100,—	1 086 437,42	—	74 662,58
			„ V. Drogi i place publiczne	848 000,—	835 216,11	—	12 783,89
			„ Va. Pomiary i rozbudowa miast	147 228,50	140 968,95	—	6 259,55
			„ VI. Oświata	1 463 000,—	1 270 616,64	—	192 383,36
			„ VII. Kultura i sztuka	241 900,—	208 858,23	—	33 041,77
			„ VIII. Zdrowie publiczne	1 459 468,—	1 346 896,51	—	112 571,49
			„ IX. Opieka społeczna	708 900,—	663 879,82	—	45 020,18
			„ X. Popieranie rolnictwa	300,—	78,—	—	222,—
			„ XI. Popieranie przem. i handlu	82 700,—	71 589,81	—	11 110,19
			„ XII. Bezpieczeństwo publiczne	611 600,—	569 597,39	—	42 002,61
			„ XIII. Różne	127 600,—	113 006,80	—	14 593,20
			Razem	9 436 209,41	8 776 255,14	—	659 954,27

Budżet Administracyjny.

Rozdział	Budżetu §	Budżetu poz.	Treść według budżetu	Sumy preliminowanc zł	Sumy wykonania budżetu zł	Różn. i om. sum. rubr 5 i 6 więcej zł	Różn. i om. sum. rubr 5 i 6 mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Wydatki nadzwyczajne				
			Dział II. Majątek komunalny . . .	2 390 512,35	1 955 838,11	—	434 674,24
			„ IV. Spłata długów	342 062,—	235 187,—	—	106 875,—
			„ V. Drogi i place publiczne . .	1 022 981,31	962 397,85	—	60 583,46
			„ Va. Pomiary i rozbudowa miasta .	55 000,—	54 699,27	—	300,73
			„ VIII. Zdrowie publiczne . . .	739 169,79	705 162,53	—	34 007,26
			„ IX. Opieka społeczna . . .	330 000,—	329 999,99	—	0,01
			„ XII. Bezpieczeństwo publiczne . .	21 000,—	17 103,61	—	3 896,39
			„ XIII. Różne	84 000,—	78 900,—	—	5 100,
			Razem	4 984 725,45	4 339 288,36	—	645 437,09
			Zestawienie:				
			Wydatki zwyczajne	9 436 209,41	8 776 255,14	—	659 954,27
			Wydatki nadzwyczajne	4 984 725,45	4 339 288,36	—	645 437,09
			Razem	14 420 934,86	13 115 543,50	—	1 305 391,36

Budżet administracyjny.

Roz-dział	Budżetu §	Budżetu poz.	Treść według budżetu	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonania budżetu zł	Różn. pom. sum. rubr. 5 i 6 więcej zł	Różn. pom. sum. rubr. 5 i 6 mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Dochody zwyczajne				
			Dział I. Majątek komunalny . . .	1 197 402,11	1 180 069,95	12 536,50	29 868,66
			„ II. Przedsiębiorstwa komunalne .	749 015,81	756 027,63	85 485,96	78 474,14
			„ III. Subwencja i dotacje . . .	230 500,—	89 961,26	—	140 538,74
			„ IV. Zwroty	387 044,07	439 236,43	58 700,64	6 508,28
			„ V. Opłaty administracyjne . .	122 750,—	132 311,32	11 811,87	2 250,55
			„ VI. Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego	730 700,—	815 494,90	125 790,93	40 996,03
			„ VII. Opłaty i dopłaty	369,—	369,—	—	—
			„ VIII. Udział w podatkach państwowych	1 206 097,46	1 206 097,46	—	—
			„ IX. Dodatki do podatków państw.	3 810 599,48	3 810 599,50	0,02	—
			„ X. Podatki samoistne . . .	1 799 232,59	1 794 339,74	—	4 892,85
			„ XI. Różne.	20 281,—	23 796,31	5 769,91	2 254,60
			Razem	10 253 991,52	10 248 303,50	300 095,83	305 783,8[illegible]
			Dochody nazwyczajne				
			Dział II. Subwencje i dotacje . . .	330 900,—	218 500,—	—	112 400,—
			„ IV. Pożyczki	3 164 062,—	2 520 541,87	33 152,55	676 672,68
			„ VII. Różne	484 000,—	243 999,99	15 000,—	255 000,01
			„ VIII. Nadwyżka budżetowa . .	307 981,34	307 981,34	—	—
			Razem	4 286 943,34	3 291 023,20	48 152,55	1 044 072,68

Rozdział	Budżetu §	Budżetu poz.	Treść według budżetu	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonania budżetu zł	Różn. p m. sum. rubr. 5 i 6 więcej zł	Różn. p m. sum. rubr. 5 i 6 mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Zestawienie				
			Dochody zwyczajne	10 253 991,52	10 248 303,50	300 095,83	305 783,85
			Dochody nadzwyczajne	4 286 943,34	3 291 023,2	48 152 55	1 044 072,69
			Razem	14 540 934,86	13 539 326,70	348 248 38	1 349 856,54
			Główne zestawienie				
			Dochody	—	13 539 326,70	—	—
			Wydatki	—	13 115 543,50	—	—
			Nadwyżka	—	423 783,20	—	—

Budżet Zakładów Komunalnych.

Rozdział	Budżetu		Treść według budżetu	Sumy preliminowane	Sumy wykonania budżetu	Różn. pom. sum. rubr 5 i 6	
	§	poz.		zł	zł	więcej zł	mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Wydatki				
			Szpital Miejski	481 179,60	489 136,33	—	62 046,53
			Szpital dla dzieci	92 700,—	86 900,06	—	7 668,94
			Teatr Miejski	199 374,—	186 413,18	—	12 960 82
			Razem	773 253,60	762 449,57	—	82 676 29
			Dochody				
			Szpital Miejski	481 179,60	489 136,33	39 935,91	31 979,18
			Szpital dla dzieci	92 700,—	86 900,06	27 709,34	33 509,28
			Teatr Miejski . . . . , . . .	199 374,—	186 413,18	—	12 960,82
			Razem	773 253,60	762 449,57	67 645,25	78 449,28

Budżet Przedsiębiorstw Komunalnych.

Rozdział	Budżetu §	Budżetu poz.	Treść według budżetu	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonania budżetu zł	Różn pom. sum. rubr. 5 i 6 więcej zł	Różn pom. sum. rubr. 5 i 6 mniej zł
1	2	3	4	5	6	7	8
			Wydatki				
			Miejskie Zakłady Wodociągowe wydatki zwyczajne	1 371 600,—	1 437 409,80	80 731,10	14 921,30
			Miejskie Zakłady Wodociągowe wydatki nadzwyczajne . . .	13 000,—	12 976,50	—	23,50
			Razem	1 384 600,—	1 450 386,30	80 731,10	14 944,80
			Dochody				
			Miejskie Zakłady Wodociągowe dochody zwyczajne	1 371 600,—	1 437 409,80	66 419,47	609,67
			Miejskie Zakłady Wodociągowe dochody nadzwyczajne . . .	13 000,—	12 976,50	—	23,50
			Razem	1 384 600,—	1 450 386,30	66 419,47	633,17

Załącznik nr 7

Zestawienie przypisanych, odpisanych, uiszczonych, zaległych i nadpłaconych samoistnych danin komunalnych za rok 1935/36

L. p.	Nazwa podatku wzgl. dodatku do podatku	§ i pozycja budż.	Zalegało na początku roku sprawozdawczego (1. IV. 1935) zł	Wymierzono w ciągu roku sprawozdawczego zł	Odpisano (umorzono i odpisano w ciągu roku sprawozdaw.) zł	Uiszczono w ciągu roku sprawozdawczego zł	Pozostaje do pobrania z końcem roku sprawozdaw. 31. III. 1936 zł	Nadpłacono w ciągu roku sprawozd. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Podatek od rozrywek i zabaw	51	229 199,77	189 985,64	48 345,50	175 056,54	195 783,37	
2	Podatek od psów	52	29 011,65	65 852,50	21 175,—	47 069,04	26 620,11	
3	Podatek hotelowy	53	46 179,54	36 988 38	—	26 005,08	57 162,84	
4	Podatek od ogłoszeń	54	5 416,81	17 666,95	1 311,25	15 552,26	6 220,25	
5	Podatek od przyrostu wartości . . .	55	117 581,85	89 734,21	29 809 78	59 082,41	118 423,87	
6	Podatek od nabycia nieruchomości . .	56	281 585,09	158 902,30	6 652,45	152 798,29	281 036,65	
7	Podatek budynkowy	57	432 659,01	792 835,—	128 803,55	699 557 79	397 132,67	
8	Podatek szynkarsko-koncesyjny . . .	58	100 334,40	55 700,—	47 458,70	26 052 50	82 523,20	
9	Podatek od spadków i darowizn . . .	59	13 913,65	3 294,39	943,66	6 824,23	9 440,15	
10	Podatek od kopalin	60	—	133 928,84	—	133 928,84	—	
11	Podatek od placów niezabudowanych .	61	40 949,25	53 269,31	24 860,45	45 549,36	23 808 75	
12	Podatek wojskowy	62	149 163,53	125 817 95	54 923 35	44 122,59	175 935,54	
			1 445 994,55	1 723 975,47	364 283,69	1 431 598,93	1 374,087,40	
13	Opłaty na budowę i przebudowę dróg publicznych	63	193 834 38	495 679,75	203 644,09	362 740,81	123 129,23	
	Ogółem:		1 639 828,93	2 219 655,22	567 927,78	1 794 339,74	1 497 216,63	

Wykaz zaległości budżetowych czynnych.

Rozdział	Budżetu §	Budżetu Poz.	Treść według budżetu	Zaległości na początku roku sprawozdawczego (1. IV. 35 r.) zł	Zaległości na końcu roku sprawozdawczego (31. III. 36 r.) zł
1	2	3	4	5	6
			Budżet administracyjny.		
Dz		I	Majątek komunalny	368 232,70	321 093,70
"		II	Przedsiębiorstwa komunalne	2 075,23	3 808,32
"		IV	Zwroty	60 267,05	73 340,90
"		V	Opłaty administracyjne	40 654,11	29 347,78
"		VI	Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego	282 381,18	193 865,65
"		XI	Różne	5 621,70	4 785 10
				760 231,97	626 241,45
			Dochody nadzwyczajne	5 173,20	5 173,20
				765 405,17	631 414,65
			Zakłady komunalne.		
			Szpital miejski	177 122,53	152 534,18
			Szpital dla dzieci	47 994,48	44 704,39
				225 117,01	197 238,57
			Przedsiębiorstwa komunalne.		
			Miejskie Zakłady Wodociągowe . . .	165 302 02	80 235,15
			Zestawienie.		
			Budżet administracyjny	765 405,17	631 414,65
			Zakłady komunalne	225 117,01	197 238,57
			Przedsiębiorstwa komunalne	165 302 02	80 235,15
				1 155 824,20	908 888,37

Załącznik nr 9

Rachu

Stan czynny.

zamknięcia sum pozabudżeto-

Rok	Salda czynne z początkiem roku obrach. 1935-36	Obroty		Salda na końcu roku obrachunkowego
		Winien	Ma	
	zł	zł	zł	zł
Kasa	189 054,23	18 754 592,41	18 781 231,16	162 415,48
Instytucje finansowe R-ki bieżące . . .	1 059 065,79	17 433 804,28	17 697 673,89	795 196.18
Depozyty walorowe . .	698 640,10	601 195,65	491 553,32	808 282,43
Zaliczki zwrotne — na pobory	78 833,14	389 341,34	346 156,90	122 017,58
Zaliczki budżetowe do wyrachowania . .	65 167,20	1 438 265,37	1 351 341,38	152 091,19
Instytucje finansowe — Fundusze, Fundacje, Lokaty	7 220 258,76	1 234 570,68	1 713 119,47	6 741 709,97
Razem	9 311 019,22	39 851 769,73	40 381 076,12	8 781 712,83
Różni za gwarancje udzielone	1 610 000,—	—	—	1 610 000,—
Gwarancje przyjęte . .	—	—	—	—
Ogółem	10 921 019.22	39 851 769,73	40 381 076,12	10 391 712 83

n e k

wych w dniu 31 marca 1936 r. Stan bierny

Rok	Salda bierne z początkiem roku obrach. 1935-36 zł	Obroty		Salda na końcu roku obrachunkowego zł
		Winien zł	Ma zł	
Sumy przechodnie . .	862 986,47	8 491 530,—	8 431 953,76	803 410,23
Deponenci	700 640,10	515 873,32	628 042,65	812 809,43
Fundusze obrotowe i specjalne , ...	4 550 682,24	1 681 319,47	1 165 079,41	4 034 442,18
Fundacje	2 632,49	—	1 070,79	3 703,28
Lokaty	2 666 944,03	31 800,—	68 420,48	2 703 564,51
Nadwyżka budżet. .	527 133,89	527 133,89	423 783,20	423 783,20
Razem	9 311 019,22	11 247 656,68	10 718 350,29	8 781 712,83
Gwarancje udzielone . .	1 610 000,—	—	—	1 610 000,—
Różni za gwarancje . .	—	—	—	—
Ogółem	10 921 019,22	11 247 656,68	10 718 350,29	10 391 712,83

Spis rzeczy.